

SUOMENMAAN VIRALLINEN TILASTO.

XVIII.

TEOLLISUUS-TILASTOA.

II.

VUODELTA 1894.

Jälkimmäinen osa.

Tehtaita ja Käsityölaitoksia.

HELSINKI,
SUOMALAISEN KIRJALLISUUDEN SEURAN KIRJAPAINOSSA,
1896.

„Suomenmaan Virallista Tilastoa“

on seuraavat vihkot tähän asti julkaistu:

I. Kauppa ja merenkulku.

- 2—10. Suomen ulkomainen kauppa ja merenkulku vuosina 1866—70, 1871—75, 1876—78, 1879—80, 1881—82, 1883—84, 1885—86, 1887—88, 1889—90. Helsingissä 1872—93.
- 11—14. Suomen kauppa ja laivaliike Venäjän ja ulkovaltojen kanssa sekä tullilaitoksen ylös-kanto vuosina 1891—94. Helsingissä 1892—95.

II. Suomen taloudellinen tila.

1. Yhteenvedo Kuvvernöörien viisivuotis-kertomuksista vuosilta 1861—65. Helsingissä 1868.
- 2—6. Suomen Taloudellinen tila vuosina 1866—70, 1871—75, 1876—80, 1881—85, 1886—90. Helsingissä 1875—94.

III. Maanviljelys-tilastoa.

1. Aineita Suomen maanviljelys-tilastoon. Helsingissä 1869.
2. Maanviljelyntiedustus Uudenmaan läänissä v. 1876. Helsingissä 1879.

IV. Varallisuuden suhteita.

- 1—4. Suomenmaan suostuntavero vuosina 1865, 1871, 1877, 1881. Helsingissä 1869—85.

VI. Väkiluvun-tilastoa.

1. Suomen väestö Joulukuun 31 p. 1865. Helsingissä 1870.
2. Syntyneet, Vihityt ja Kuolleet vuosina 1865—68 ynnä katsahdus väkiluvunmuutoksiin vuodesta 1812 alkaen. Helsingissä 1871.
3. Väenlasku Maaliskuussa 1870 Helsingin, Turun, Wiipurin ja Oulun kaupungeissa. Helsingissä 1874.
4. Väkiluvunmuutokset vuosina 1869—74. Helsingissä 1876.
5. Suomen väkiluku 31 p. Joulukuuta 1875 sekä väkiluvunmuutokset vuosina 1875—77. Helsingissä 1880.
- 6—7. Väkiluvunmuutokset vuosina 1878—79. Helsingissä 1881—82.
8. Väenlasku Helsingissä 1 p. Lokakuuta 1880. Helsingissä 1882.
9. Suomen väkiluku 31 p. Joulukuuta 1880. 1:nä vihko. Helsingissä. 1882.
10. Väkiluvunmuutokset vuosina 1880—81. Helsingissä 1884.
11. Suomen väkiluku 31 p. Joulukuuta 1880. 2:nä vihko. Helsingissä 1885.
12. Väkiluvunmuutokset vuosina 1882—83. Helsingissä 1885.
- 13—18. ” ” 1884—89. Helsingissä 1886—91.
19. ” ” vuonna 1890 ynnä jälkikatsaus vuosikymmeneen 1881—90. Helsingissä 1893.
20. Väenlasku Helsingin, Turun, Tampereen, Wiipurin, Oulun ja Porin kaupungeissa 1 p. Joulukuuta 1890. Ensimmäinen vihko. Helsingissä 1892—93.
21. Väkiluvunmuutokset vuonna 1891. Helsingissä 1893.
22. Suomen väkiluku 31 p:nä Joulukuuta 1890. Helsingissä 1894.
23. Väkiluvunmuutokset vuonna 1892. Helsingissä 1894.
24. Väenlasku Helsingin, Turun, Tampereen, Wiipurin, Oulun ja Porin kaupungeissa 1 p. Joulukuuta 1890. Toinen vihko. Helsingissä 1895.
25. Väkiluvunmuutokset vuonna 1893. Helsingissä 1895.

VII. A. Säästöpankit.

- 1—2. Suomen säästöpankit vuosina 1870—72, 1883—85. Helsingissä 1874—88.
3. ” ” ” vuonna 1889. Helsingissä 1893.

Sisällys:

	Siv.
Johdanto	I.
I. Yleinen katsahdus Tehdas- ja Käsateollisuuteen	1.
II. " " " " jokaisessa Suomen läänissä	5.
III. " " " " Suom. kaupungeissa ja kauppaloissa	6.
IV. " " " " Suomen kihlakunnissa	8.
V. Katsahdus Suomen Tehdas- ja Käsateollisuuteen	11.
VI. Luettelo vuoden 1894 kuluessa perustetuista teollisuuslaitoksista	96.
VII. Höyrykoneitten luku sekä niiden voima, jaettuna joka läänille	97.
VIII. " " " " " " eri teollisuuksille	97.
IX. Taulu, osoittava ulkomaalaisten ammattilaisten ja työntekijäin lukumäärää maamme kaupungeissa	98.
X. Taulu, osoittava ulkomaalaisten ammattilaisten ja työntekijäin lukumäärää maamme kihlakunnissa	100.
XI. Lyhyt kertomus sattuneista tapaturmista	101.
XII. Lyhyt kertomus apurahastoista ja muista hyväntekeväisyyslailoksista	103.

Vuonna 1894 huomataan taloudellisen toiminnan alalla maassamme käänös parempaan päin sen kovan taloudellisen ahdingon jälkeen, joka vallitsi kahtena edellisenä vuonna 1892 ja 1893. Teollisuustilaston numerot osottavat, että tämä parantuminen on silmään pistävällä tavalla tapahtunut myöskin teollisuustuotannon alalla. Käsillä oleva osa Teollisuustilastoa käsittää nimittäin kaikkiaan 5,825 (5,580) *) työpaikkaa, joiden työmiesluku on ollut 47,783 (46,085) ja tuotantoarvo 147,083,806 (136,973,967) markkaa. Työpaikkojen luku siis lisääntynyt 245:llä eli 4,4 %, työmiesten 1,698:llä eli 3,7 %, ja tuotantoarvo 10,109,119 markalla eli 7,4 %. Jos taas verrataan vuoteen 1891, joka osottaa korkeimmat ennen olleet numerot, tai 49,467 työmiestä ja 143,522,466 markan tuotantoarvon, niin huomataan työmiesluvun vuonna 1894 vielä olleen pienemmän, työmiehiä 1,684 vähemmän, mutta tuotantoarvo sitävastoin 3,551,440 markkaa suurempi kuin vuonna 1891. Tästä voidaan päättää että vuonna 1894 on tapahtunut teollisen toiminnan alalla käänös parempaan, vieläpä voidaan pitää edellisten vuosien pula täydelleen voitettunakin, jotta teollinen toiminta maassamme kysymyksessä olevana vuonna, yleensä katsottuna, on jälleen saavuttanut säännöllisen laajuutensa.

Parantunut tila tulee näkyviin sekä meidän vientitavara-teollisuudessamme, että myöskin työssä kotimaista käytäntöä varten. Edellisellä alalla osottaa *paperiteollisuus* (s. o. puuhiomot, sellulosatehtaat ja paperitehtaat) lisäännystä verrattuna vuoteen 1893, työmiesten luku lisääntynyt 220:lla ja tuotantoarvo 1,740,440 markalla, sekä *sahalaitokset*, joiden työmiehistö on lisääntynyt 171:llä ja tuotantoarvo 2,996,555 markalla. Jälkimmäisellä alalla osottaa *kutomateollisuus* erittäin huomattavaa kohoomista. Työväestön luku maamme villa-, pumpuli- ja liinateollisuuslaitoksissa oli nimittäin noussut edellisestä vuodesta 323 hengellä sekä tuotantoarvo 3,497,454 markalla. Myöskin *nahkatehtaat* ja *parkkimot* osottavat jommoistakin edistystä toiminnassaan, työväestö lisääntynyt 135 hengellä ja tuotantoarvo 1,230,951 markalla.

Toiselta puolen on sellaisiakin teollisuushaaroja, joiden tuotannossa huomataan taantumista. Etupäässä koskee tämä *kauppamyllyjä*, joiden työmiesluku on vähentynyt 174:stä 99:ään ja tuotantoarvo 4,796,388 markasta 2,629,224:ään. Myöskin rakennusteollisuus ja sen kanssa yhteydessä olevat teollisuushaarat osottavat edelleen vähempää taantumista.

*) Numerot sulkumerkkien välissä osottavat vastaavia lukuja edelliseltä vuodelta.

Mitä tulee teolliseen toimintaan eri seuduissa, mainittakoon että teollisen tuotannon bruttoarvo Helsingissä on edelleen vähentynyt, eli 20,228,674 markasta, vuonna 1893, 19,589,664 markkaan vuonna 1894, jota vastoin se Tampereella on taas noussut 14,829,499 markasta 17,265,089 markkaan. Myöskin Rauman kaupunki osottaa verrattain jokseenkin suurta tuotantoarvon lisääntymistä, eli 425,045 markasta 863,166 markkaan. Suurin osa tästä lisääntymisestä tulee mainitussa kaupungissa olevan nahkatehtaan osalle.

Eri teollisuusryhmiin nähden mainittakoon seuraavat numerot.

IV Ryhmä: Kiviteollisuus. Kalkkipolttimoiden toiminnassa näyttää vilkkaus jonkun verran lisääntyneen. Niiden luku oli nimittäin 22 (20), ja työmiehiä 197 (153), sekä valmistettiin 283,900 (257,997) hl. kalkkia, arvoltaan 271,924 (234,055) markkaa. Kuitenkin on tämä tuotanto vielä melkoisesti pienempi vuoden 1892 ja varsinkin vuoden 1891 tuotantoa.

Sitävastoin näyttävät *tiilitehtaat* edelleen taantumista. Niiden luku oli 67 (78), ja työmiesten luku 1,234 (1,395), sekä tuotanto 19,216,000 (20,000,000) tiiltä, arvoltaan 636,892 (677,298) markkaa.

Kaakeli-, fajanssi- ja porsiinitehdasten luku oli 8 (9), työväkeä niissä 521 (534), ja tuotannon arvo 1,105,706 (1,045,134) markkaa.

Lasitehtaat, joiden tuotanto vuonna 1893, kun useat muut teollisuuden haarat osottivat taantumista, oli lisääntynyt, suuremman viennin takia, ovat myöskin vuonna 1894 edelleen laajentaneet toimintaansa. Lasitehtaita oli sanottuna vuonna 16 (17), niissä työmiehiä 1,236 (1,173), ja tuotannon arvo 2,964,697 (2,663,611) markkaa. Tälläkin kertaa riippuu tämä tuotannon lisääntyminen viennin lisääntymisestä. Suhde käy selville seuraavista numeroista:

	Vuonna 1892	1893	1894.
Vienti <i>Smc</i>	1,181,980	1,580,667	2,406,475.
Tuonti „	636,591	424,806	524,546.

Etupäässä on pullojen vienti melkoisesti lisääntynyt; siihen tulee vielä lisäksi kahden viime vuoden aikana alkanut valetun raakalasin vienti Rokkala-Kosken lasitehtaasta, jonka omistaa eräs toiminimi, jolla Pietarissa on melkoisen suuri lasihiomo.

V Ryhmä: Kemiallinen teollisuus. Saippuatehtaissa, joiden tuotanto vuonna 1893 on melkoisesti vähentynyt, on vuonna 1894 valmistus taas siihen määrään lisääntynyt, että sen arvo on noin 10 % suurempi kuin vuonna 1892. Näiden tehtaiden luku oli 5 (4) ja työmiehiä niissä 61 (31) sekä valmistusarvo 886,296 (606,077) markkaa. Samaan aikaan on myöskin sekä vienti että tuonti lisääntynyt, ollen nimittäin edellisen arvo 449,076 (45,362) markkaa ja jälkimmäisen 143,590 (71,076) markkaa. Valmistamisen lisääntyminen johtuu siis kymmenkertaisesti enentyneestä viennistä Venäjälle, jonka ovat vaikuttaneet erityiset poikkeukselliset asianhaarat.

Tulitikkutehtaitten tuotanto ei näytä suuremmassa määrässä muuttuneen. Niitä oli yhteensä 14 (14), työmiehiä 501 (529) ja valmistusarvo 583,965 (554,947) markkaa. Tulitikkujen vientiarvo on vähentynyt 46,000 markasta 12,050 markkaan.

Laujauhotekaat maassamme, vaikkapa niiden toiminta ylimalkaan onkin edistynyt, eivät näy voivan käydä yhtä rintaa vuosi vuodelta kasvavan menekin kanssa. Niiden luku oli 16 (12), työmiesten luku 93 (87) ja valmistusarvo 304,282

(286,727) markkaa. Luujauhojen tuonti on kumminkin lisääntynyt melkoisesti suu-remmassa määrässä, ollen sen arvo 215,050 (147,797) markkaa.

VI Ryhmä: Nahkateollisuus. Nahkatehdasten ja parkkimoiden luku oli 643 (612), joissa työväkeä 2,001 (1,876) ja valmistusarvo 10,076,207 (8,845,266) markkaa; siis, kuten edellä jo huomautettiin, hyvin suuressa määrin lisääntynyt. Tästä tulee 9 tehdasmaisen laitoksen osalle, joissa oli työväkeä 430 henkeä, 4,649,431 markan tuotantoarvo. Tämän ohessa huomataan nahan tuonti-arvon melkoisesti lisääntyneen, nimittäin 422,918 (303,899) markkaa, jotavastoin vienti taas on vähentynyt 2,573,354 (2,951,472) markkaan. Nämä numerot antavat aiheita siihen otaksumiseen, että nahan menekki maassamme vuonna 1894 olisi lisääntynyt yli 1,700,000 markan arvolla, asia minkä helposti voi selittää siten, että nahan käyttäminen kahtena edellisenä vuonna oli sangen suuresti vähentynyt, joka vähentyminen, verrattuna kotimaiseen menekkiin vuonna 1891, voidaan laskea vuodelle 1892 noin 1,400,000 markaksi ja vuodelle 1893 yli 2½ miljonaksi. 1894 vuoden menekki ei siis, vaikkapa se onkin melkoisesti lisääntynyt, näytä vielä saavuttaneen samaa laajuutta kuin vuonna 1891.

Täydelleen yhtäpitävästi lisääntyneen nahan-menekin kanssa on vuoden ajalla myöskin *satulamaakarinvirstaiden* ja *satulamaakarintehtaiden* toiminta lisääntynyt. Tämän teollisuuden alalla oli 89 (81) työpaikkaa, joiden työmiesluku teki 310 (265) ja valmistusarvo 751,001 (662,154) markkaa. Tästä tuli tehdasmaisten laitosten osalle 462,500 (417,500) markkaa. Että tämä toiminnan lisääntyminen kokonaan johtuu kotimaisen menekin lisääntymisestä, selviää siitä, että satulamaakarintuotteiden vientiarvo on supistunut 49,735 (147,870) markkaan. Samaan aikaan on tuonti vähän lisääntynyt, tehden 104,369 (99,973) markkaa.

VII Ryhmä: Kutomateollisuus. Edellä jo mainitsimme, että kutomateollisuuden tuotantoarvo on vuoden kuluessa lisääntynyt 3,497,454 markalla. Tämän ohessa on lankojen ja kankaiden tuonti lisääntynyt 14,558,000 (10,010,000) markkaan ja niiden vienti vähentynyt 6,516,000 (6,687,000) markkaan. Näistä numeroista käy selville että kutomatuotteiden menekki maassamme on lisääntynyt 8,216,000 markalla. Myöskin tässä tapauksessa saa asia selityksensä siitä, että kahtena edellisenä vuonna menekki oli suuresti vähentynyt, silloin vallitsevien epäsuotuisain taloudellisten olojen tähden, tehden vähennys, verrattuna vuoden 1891 menekkiin, 9,400,000 markkaa vuodelle 1892 ja 12,008,000 markkaa vuodelle 1893. Ei kutomateollisuushaarassakaan ole siis kotimainen menekki vielä saavuttanut samaa määrää kuin vuonna 1891. Sitävastoin on kotimainen valmistusarvo jo vähän suurempi kuin vuoden 1891, josta voipi päätätä että tarve maassamme nyt, enemmän kuin ennen, tulee tyydytetyksi kotimaisen valmistuksen kautta.

Eri haaroihin nähden tässä ryhmässä mainittakoon seuraavat numerot: *Vil-lateollisuuslaitoksien* luku oli 15 (16), työväkeä niissä 956 (832) ja tuotanto-arvo 4,191,051 (2,360,018) markkaa; *pumpuliteollisuuslaitoksia* 5 (5), joissa työväkeä 4,340 (4,094) ja valmistusarvo 14,967,668 (13,501,247) markkaa; *pellavatehtaissa* työskenteli 1,232 (1,279) henkeä ja tuotantoarvo oli 3,100,000 (2,900,000) markkaa; *verkatehtaissa* 170 (149) henkeä ja tuotanto-arvo oli 549,672 (462,910) markkaa.

VIII Ryhmä: Paperiteollisuus. Kysymyksessä olevana vuonna oli käynnissä 15 (15) *puuhiomoa*, joissa työväkeä 1,274 (1,225) henkeä ja tuotanto-arvo 4,500,165 (4,050,670) markkaa; 7 (6) *sellulosehdasta*, joiden työmiesluku oli 495 (427) ja tuotannon arvo 2,008,966 (1,689,647) markkaa; 10 *pahvi- ja kattohuopatehdasta*, joissa työväkeä 192 (151) sekä tuotannon arvo 902,691 (711,875) markkaa; 11 (12) *paperi-*

tehdasta, joissa työväkeä 2,147 (2,044) ja tuotannon arvo 8,760,961 (7,789,335) markkaa, sekä 4 (3) *tapettitehdasta*, joissa oli työväkeä 71 (78) henkeä ja tuotannon arvo 528,200 (443,000) markkaa. Kaikissa näissä teollisuushaaroissa yhteensä oli siis työväkeä 4,179 (3,925) henkeä ja tuotannon arvo teki 16,700,983 (14,684,527) markkaa, siis lisääntynyt 2,016,456 markkaa eli 14 %. Syistä, jotka aikaisemmissa kertomuksissa on esitetty, on tuo yhteenlaskettu tuotantoarvo kuitenkin todellista suurempi, koska osa valmistetusta puumassasta ja sellulosasta on siinä otettu kahteen kertaan.

Ilmoitetut valmistusmäärät ovat noin 38,400,000 (35,000,000) kg. puumassaa ja puupahvia sekä 9,000,000 (7,750,000) kg. sellulosaa, ja 20,000,000 (18,600,000) kg. erilaatuista paperia.

Puumassan, paperin ja paperiteosten vientiarvo oli 11,934,000 (11,633,000) markkaa. Tämä vienti jakaantuu Venäjään ja muihin maihin nähden, verrattuna lähinnä edellisiin vuosiin, seuraavalla tavalla:

	1891.		1892.		1893.		1894.	
	<i>Smk.</i>	%	<i>Smk.</i>	%	<i>Smk.</i>	%	<i>Smk.</i>	%
Vienti Venäjälle . . .	6,839,000	79 %	6,217,000	68 %	7,363,000	64 %	8,461,000	71 %
d:o muihin maihin	1,787,000	21 „	2,806,000	32 „	4,270,000	36 „	3,475,000	29 „

Kuten näkyy, on vuonna 1894 vienti Venäjälle lisääntynyt, mutta vienti muualle vähentynyt, jota vastoin kolmena edellisenä vuonna sekä varsinainen että suhteellinen viennin suuruus muihin maihin on ollut nousemaan päin.

IX Ryhmä: Puuteollisuus. Kuten jo edellä mainittiin, näyttää sahateollisuuden liike vuonna 1894 laajentuneen. Sahalaitosten luku oli 388 (377) ja niissä työväkeä 11,266 (11,095) sekä tuotannon arvo 38,248,334 (35,251,889) markkaa. Valmistusmäärä oli 1,581,697 (1,454,374) m³, joka on saatu sahaamalla 14,173,196 (12,811,842) sahaahtia.

Puusepäntehtaita oli 12 (15), niissä työmiehiä 416 (561) ja tuotannon arvo 1,352,360 (1,275,294) markkaa. Muita puusepäneräitä kaupungeissa 203 (193), joissa työmiehiä 736 (712) ja valmistusarvo 707,481 (626,058) markkaa.

Lankarullatehtaita oli 4 (4), niissä työväkeä 610 (601) ja tuotantoarvo 1,297,000 (1,037,000) markkaa.

XI Ryhmä: Elanto- ja nautintoaine-teollisuus. Edellä on jo mainittu, kuinka *kauppajauhomyllyjen* tuotanto vuoden ajalla oli melkoisesti vähentynyt. Käynnissä olevia kauppamyllyjä oli 10 (16), työväkeä niissä 99 (174) ja tuotannon arvo 2,629,224 (4,796,388) markkaa. Tämä suhde ei luonnollisesti ole mikään todiste taloudellisen tilan huonontumisesta maassamme. Koska meidän kauppamyllyyssämme jauhetaan melkein yksinomaan ulkomaista viljaa, voipi niiden tuotannon vähentymistä päinvastoin pitää luonnollisena seurauksena vuoden hyvästä sadosta ja sen kautta vähentyneestä ulkomaisen viljan tarpeesta. Tämä ei kuitenkaan itse asiassa ole syynä yllämainittuun myllyjen tuotannon vähentymiseen, vaan riippuu se yksinomaan kilpailun vaikeudesta maahan tuotujen ulkomaisten erittäinkin saksalaisten jauhojen kanssa, joita edelleen on maahamme tuotu jokseenkin suuri määrä. Millaiset suhteet ovat olleet viime vuosien ajalla, erittäinkin mitä jauhamattomiin rukiisiin ja ruisjauhoihin tulee, käy selville seuraavista numeroista:

Tuonti.	1894.	1893.	1892.
Rukiita, jauhamattomia kg.	28,919,791	34,445,426	58,186,508.
Ruisjauhoja	„ 112,856,579	104,426,405	86,580,407.
Näistä Saksasta	„ 42,769,254	28,716,414	16,991,066.
„ Norjasta	„ 2,822,788	4,908,039	1,624,351.

Tästä näkyy että samalla kun jauhamattomien rukiiden ja ruisjauhojen tuonti yhteensä yllämainittuina kolmena vuonna on vähentynyt 144,766,915 kg:sta 141,776,370 kg:aan, eli ainoastaan noin 2 %, on sitä vastoin jauhamattomien rukiiden tuonti vähentynyt lähes puoleen 1892 vuoden määrästä ja jauhojen tuonti lisääntynyt lähes 1/3:lla samasta ajasta lukien. Tämä lisääntyminen tulee melkein kokonaan tuonnin osalle Saksasta, kun näet koko tuonnin lisäännys tekee 26,3 milj. kg., josta tuonnin osalle Saksasta tulee 25,3 milj. Sitä vastoin on tuonti Norjasta, joka vuonna 1893 näytti olevan suuresti nousemassa, seuraavana vuonna jälleen vähentynyt. Epäilemättä ovat siis saksalaiset ruisjauhot etupäässä kilpailleet suomalaisien kauppamylyjen kanssa.

Maamme kahden *sokeritehtaan* toiminnassa on myöskin jokseenkin suuri supistus tapahtunut. Työväkeä oli näissä tosin 261 (228), mutta valmistusmäärä ainoastaan 5,935,558 (7,251,427) kg., arvoltaan 6,351,509 (7,470,792) markkaa. Vuoden ajalla on kumminkin toisessa tehtaassa tehty melkoisia rakennusmuutoksia ja lisärakennuksia. Sokerin ja siirapin tuonti on samaan aikaan melkoisesti lisääntynyt, nimittäin 10,074,578 (7,151,185) kg:aan, joka on todisteena siitä, että sokerin käytäntö maassamme edelleen on jokseenkin suuresti lisääntymässä.

Olut- ja portteritehtaita oli vuoden ajalla käynnissä luvultaan 87 (87), niissä työväkeä 1,182 (1,136) ja valmistettiin 18,691,176 (19,192,037) l. olutta ja 159,400 (155,109) l. portteria, arvoltaan 5,350,285 (5,561,284) markkaa. Tässä huomataan siis edelleen tuotannon, vaikkapa vähäisessä määrässä, vähentyneen, jota vähentymistä on kestänyt vuodesta 1892 alkain.

Sitävastoin ovat *viinapolttimot*, joiden valmistus vuonna 1893 oli pienin mitä pitkän vuosijakson kuluessa on huomattu, vuonna 1894 osottaneet tuotannon lisääntymistä. Viinapolttimoiden luku oli tänä vuonna 32 (29) ja niissä työväkeä 530 (458) sekä valmistusmäärä 6,620,607 (4,956,753) l. raaka-väkiiviinaa, arvioittu 2,200,529 (1,798,340) markkaan.

Painohiivatehtaiden luku oli edelleen 2 ja valmistettiin niissä 244,604 (190,644) kg., arvoltaan 330,479 (262,715) markkaa. Tuonti on nykyään vähentynyt tuohon vähäpätöiseen määrään 5,906 (11,181) kg:aan, arvoltaan 12,993 (24,598) markkaa, joten kotimainen valmistus jo melkein täydelleen tyydyttää maamme tarpeen.

Tupakkatehtaita oli 34 (29), niissä työväkeä 1,701 (1,578) ja valmistusarvo 6,283,064 (5,664,046) markkaa.

XII Ryhmä: Vaatetusteollisuus. Räätilinverstaita oli 388 (353), joissa työväkeä 1,506 (1,361) ja valmistusarvo 2,766,363 (2,509,278) markkaa; *suutarinverstaita* oli 555 (534), niissä työväkeä 1,314 (1,214) ja tuotantoarvo 1,386,349 (1,240,291) markkaa; *hattu- ja lakkittehtaita* 3 (3), työväkeä 121 (79) ja tuotantoarvo 360,620 (236,751) markkaa, sekä sitäpaitsi 16 (13) käsityömaisesti käytettyä *hattu- ja lakki-verstasta*, joissa työskenteli 46 (31) henkeä ja valmistettiin tavaraa 93,156 (44,981) markan arvosta.

XIII Ryhmä: Grafillinen teollisuus. Kirjapainoja oli kaikkiaan 62 (60), joissa työväkeä 1,199 (1,118) ja valmistusarvo 2,629,044 (2,094,204) markkaa; *kivipainoja* 6 (6), niissä työväkeä 221 (244) ja valmistusarvo 526,865 (518,200) markkaa.

Helsingissä Tammikuulla 1896.

Lennart Gripenberg.

I. Yleinen katsahdus Käsi- ja Tehdasteollisuuteen Suomessa 1894.

Ryhmiä.	Luokka.	Teollisuuslaji ja Teollisuuslaitoksia.	Kaupungeissa ja kauppaloissa.			Maaseuduilla.			Summa koko maalle.		
			Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Valmistetun tavar- an arvo Suom. markkoissa.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Valmistetun tava- ran arvo Suom. markkoissa.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Valmistetun tava- ran arvo Suom. markkoissa.
VI	8	Kivilouhoksia ja ki- venhakuuverstai- ta	19	319	470,641	8	94	49,000	27	413	519,641
„	9	Kalkkipolttimoita .	3	42	93,313	19	155	178,611	22	197	271,924
„	„	Tiilitehtaita	9	188	108,570	58	1,046	528,322	67	1,234	636,892
„	„	Savenvalajan verst. Kaakeli-, fajanssi- ja porsiiniitehtaita	22	50	33,294	—	—	—	22	50	33,294
„	„	Sementtivalimoita .	4	202	337,485	4	319	768,221	8	521	1,105,706
„	„	Kipsivalimoita . . .	2	23	58,783	—	—	—	2	23	58,783
„	„	Muurirukiteht. . .	2	2	3,900	—	—	—	2	2	3,900
„	„	Muurirukiteht. . .	1	6	11,896	—	—	—	1	6	11,896
„	10	Lasitehtaita	1	49	110,000	15	1,187	2,854,697	16	1,236	2,964,697
V	11	Sulfaattitehtaita . .	—	—	—	1	8	26,665	1	8	26,665
„	„	Väritehtaita	2	14	119,500	2	17	41,400	4	31	160,900
„	„	Kimröökkitehtaita .	—	—	—	3	6	38,900	3	6	38,900
„	„	Värjäyslaitoksia . .	38	112	293,416	92	133	166,210	130	245	459,626
„	12	Öllykeitintöitä	—	—	—	1	2	3,602	1	2	3,602
„	„	Kynttilätehtaita . .	1	15	212,550	—	—	—	1	15	212,550
„	„	Saippuatehtaita . . .	5	61	886,296	—	—	—	5	61	886,296
„	13	Teknokeemillisiä tehtaita	5	16	35,924	2	21	88,280	7	37	124,204
„	„	Kuivatislauslaitok- sia	—	—	—	39	115	105,907	39	115	105,907
„	„	Hajuvesitehtaita . .	—	—	—	1	2	450	1	2	450
„	„	Pikitehtaita	1	2	1,695	1	3	67,487	2	5	69,182
„	„	Asfalttitehtaita . . .	2	72	672,700	—	—	—	2	72	672,700
„	„	Lakka ja polityyri- tehtaita	3	13	79,070	—	—	—	3	13	79,070
„	„	Kaasntehtaita	3	110	556,068	—	—	—	3	110	556,068
„	„	Sähkövalotehtaita .	3	28	173,000	—	—	—	3	28	173,000
„	„	Tnrvepkkitehtaita .	—	—	—	3	150	59,437	3	150	59,437
„	14	Tulitikkitehtaita . .	4	117	136,728	10	384	447,237	14	501	583,965
„	„	Pyroteknillisiä lai- toksia	1	2	12,000	—	—	—	1	2	12,000
„	„	Dynamiittitehtaita .	—	—	—	1	26	54,000	1	26	54,000
„	16	Luujaunhomyllyjä . .	4	53	190,372	12	40	113,910	16	93	304,282
VI	17	Nahkatehtaita	6	405	4,625,859	3	25	23,572	9	430	4,649,431
„	„	Nahkaparkittoja . . .	85	395	1,706,488	549	1,176	3,720,288	634	1,571	5,426,776

Ryhmä.	Luokka.	Teollisuuslaji ja Teollisuuslaitoksia.	Kaupungeissa ja kaupaloissa.			Maaseuduilla.			Summa koko maalle.		
			Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Valmistetun tavar- an arvo Suom. markkoissa.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Valmistetun tavar- an arvo Suom. markkoissa.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Valmistetun tavar- an arvo Suom. markkoissa.
VI	17	Satulasep. tehtaita	2	118	462,500	—	—	—	2	118	462,500
"	"	Satulasep. verstaita	87	192	288,501	—	—	—	87	192	288,501
"	"	Turkkitav. tehtaita	1	20	63,000	—	—	—	1	20	63,000
"	"	Harjatehtaita	1	62	85,000	—	—	—	1	62	85,000
"	"	Harjasitomoita . . .	2	20	35,097	—	—	—	2	20	35,095
VII	18	Villateollisuuslaidoksia	6	416	1,659,000	9	540	2,532,051	15	956	4,191,051
"	"	Shoddytehtaita . . .	—	—	—	1	7	4,000	1	7	4,000
"	19	Pumpuliteollisuuslaitoksia	4	3,133	11,267,668	1	1,207	3,700,000	5	4,340	14,967,668
"	"	Liinanloukutuslaitoksia	—	—	—	1	12	12,755	1	12	12,755
"	"	Pellavanteollisuuslaitoksia	1	1,232	3,100,000	—	—	—	1	1,232	3,100,000
"	"	Trikootehtaita . . .	4	170	549,672	—	—	—	4	170	549,672
"	"	Matonkutomalaitoksia	1	3	2,140	—	—	—	1	3	2,140
"	"	Vanutehtaita	1	7	29,133	—	—	—	1	7	29,133
"	"	Köydenpunojalait.	7	19	33,239	—	—	—	7	19	33,239
"	"	Nyöripunojalaitoksia	3	29	58,496	—	—	—	3	29	58,496
"	"	Rullakart. tehtaita	1	7	18,240	—	—	—	1	7	18,240
VIII	21	Punhiomoita	1	132	324,100	14	1,142	4,176,065	15	1,274	4,500,165
"	"	Selluloseitehtaita . .	—	—	—	7	495	2,008,966	7	495	2,008,966
"	"	Pahvitehtaita	—	—	—	2	23	27,400	2	23	27,400
"	"	Asfaltitehtaita . . .	5	149	728,691	3	20	146,600	8	169	875,291
"	"	Paperitehtaita . . .	1	322	1,593,752	10	1,825	7,167,209	11	2,147	8,760,961
"	"	Tapettehtaita . . .	4	71	528,200	—	—	—	4	71	528,200
"	"	Pussi- ja kirjeenkuoritehtaita . . .	3	54	116,104	—	—	—	3	54	116,104
"	"	Kartongilaitoksia .	3	19	16,223	—	—	—	3	19	16,223
"	"	Kirjansitomatehtaita	2	34	45,444	—	—	—	2	34	45,444
"	"	Kirjansitomavers- taita	69	313	363,577	—	—	—	69	313	363,577
IX	22	Parkkimyllyjä . . .	—	—	—	2	40	107,101	2	40	107,102
"	"	Splinttitehtaita . . .	—	—	—	1	45	75,000	1	45	75,000
"	"	Propsitehtaita . . .	—	—	—	1	33	30,700	1	33	30,700
"	"	Sahalaitoksia	23	2,125	8,764,224	365	9,141	29,484,110	388	11,266	38,248,334
"	"	Puuvillatehtaita . .	—	—	—	3	34	42,445	3	34	42,445
"	"	Nikkarintehtaita . .	7	336	1,227,672	5	80	124,688	12	416	1,352,360
"	"	Nikkarinverstaita .	201	728	703,089	2	8	4,392	203	736	707,481
"	"	Runniinkirstuteht.	2	14	41,623	—	—	—	2	14	41,623
"	"	Sorvarintehtaita . .	1	14	13,250	—	—	—	1	14	13,250
"	"	Sorvarinverstaita .	35	67	47,699	—	—	—	35	67	47,699
"	23	Lankarullatehtaita.	—	—	—	4	610	1,297,000	4	610	1,297,000

Ryhmä.	Luokka.	Teollisuuslaji ja Teollisuuslaitoksia.	Kaupungeissa ja kauppaloissa.			Maaseuduilla.			Summa koko maalle.		
			Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Valmistetun tavar- an arvo Suom. markkoissa.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Valmistetun tava- ran arvo Suom. markkoissa.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Valmistetun tava- ran arvo Suom. markkoissa.
IX	23	Tynnyrinteitä . . .	2	48	285,000	—	—	—	2	48	285,000
"	"	Tynnyrintek. vers- taita	9	19	37,376	1	5	6,633	10	24	44,009
"	"	Korkkiteitä . . .	3	91	343,000	1	10	16,000	4	101	359,000
"	"	Koppateitä . . .	2	9	10,904	—	—	—	2	9	10,904
"	24	Leikkikaluteitä .	1	10	8,000	—	—	—	1	10	8,000
"	"	Kampateitä . . .	2	5	3,600	—	—	—	2	5	3,600
"	"	Gummitavarainteh- taita	5	13	25,381	—	—	—	5	13	25,381
"	26	Ajokaluteitä . . .	1	26	39,000	—	—	—	1	26	39,000
"	"	Vaunuverstaita . .	13	38	36,391	—	—	—	13	38	36,391
X	27	Muurareja ja raken- nusurakkamiehiä .	67	1,199	1,146,701	—	—	—	67	1,199	1,146,701
"	"	Maalareita	221	1,045	1,242,392	—	—	—	221	1,045	1,242,392
"	"	Tapetinpanijoita . .	8	39	73,674	—	—	—	8	39	73,674
"	"	Lasimestareita . . .	21	33	72,277	—	—	—	21	33	72,277
"	"	Nuohojia	31	90	91,053	—	—	—	31	90	91,053
"	"	Kadunlaskijoita . .	2	85	56,500	—	—	—	2	85	56,500
XI	28	Jauh. myllyjä (kaup- pa)	8	94	2,385,224	2	5	244,000	10	99	2,629,224
"	"	Jauhomyllyjä (tulli)	10	39	—	1,557	1,848	—	1,567	1,887	—
"	29	Sokeriteitä	2	261	6,351,509	—	—	—	2	261	6,351,509
"	"	Kahvinpolttimoteh- taita	1	16	52,700	—	—	—	1	16	52,700
"	"	Kannabinijauhoteh- taita	1	1	1,250	—	—	—	1	1	1,250
"	"	Potaattijauhoteh- taita	—	—	—	1	7	5,296	1	7	5,296
"	"	Sikuriteitä	3	52	255,401	2	23	160,400	5	75	415,801
"	"	Höyryleipomoita . .	2	71	400,500	—	—	—	2	71	400,500
"	"	Leipureita	264	873	3,255,745	—	—	—	264	873	3,255,745
"	"	Sokurileipureita . .	18	79	249,619	—	—	—	18	79	249,619
"	"	Karamelliteitä . .	1	7	23,000	—	—	—	1	7	23,000
"	30	Sianteurastuslai- toksia	1	6	38,000	—	—	—	1	6	38,000
"	"	Tenrastuslaitoksia .	94	159	1,083,126	—	—	—	94	159	1,083,126
"	"	Makkarateitä . . .	2	23	185,000	—	—	—	2	23	185,000
"	"	Makkaralaitoksia . .	38	114	424,713	—	—	—	38	114	424,713
"	"	Konserviteitä . . .	—	—	—	3	22	23,700	3	22	23,700
"	"	Mallasteitä	—	—	—	1	3	6,000	1	3	6,000
"	31	Olutteitä	48	772	3,887,006	37	366	1,314,243	85	1,138	5,201,249
"	"	Portteriteitä . . .	1	14	31,000	1	30	118,036	2	44	149,036
"	"	Viinapolttimeita . .	21	365	1,320,520	11	165	880,009	32	530	2,200,529
"	"	Väkiviinasteitä . .	47	138	712,585	—	—	—	47	138	712,585
"	"	Painohiivateitä . .	—	—	—	2	—	330,479	2	—	330,479
"	"	Punssi- ja viiniteht.	10	41	546,391	—	—	—	10	41	546,391

Ryhmä.	Luokka.	Teollisuuslaji ja Teollisuuslaitoksia.	Kaupungeissa ja kauppaloissa.			Maaseuduilla.			Summa koko maalle.		
			Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Valmistetun tavar- an arvo Suom. markkoissa.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Valmistetun tava- ran arvo Suom. markkoissa.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Valmistetun tava- ran arvo Suom. markkoissa.
XI	31	Etikkatehtaita . . .	5	9	62,900	1	—	31,027	6	9	93,927
„	„	Kivennäisvesiteht. .	39	145	357,402	4	10	18,761	43	155	376,163
„	32	Tupakkatehtaita . .	30	1,643	6,189,514	4	58	93,550	34	1,701	6,283,064
XII	33	Paitatehtaita	6	151	199,652	—	—	—	6	151	199,652
„	„	Räätilinverstaita . .	388	1,506	2,766,363	—	—	—	388	1,506	2,766,363
„	„	Kureliivitehtaita . .	1	2	990	—	—	—	1	2	990
„	„	Hansikkalaitoksia . .	4	28	45,444	—	—	—	4	28	45,444
„	„	Hattu- ja lakkitehtaita	3	121	360,620	—	—	—	3	121	360,620
„	„	Hattu- ja lakkivers- taita	16	46	93,156	—	—	—	16	46	93,156
„	„	Kravattitehtaita . .	1	10	78,540	—	—	—	1	10	78,540
„	„	Päivänvarjostinteh- taita	3	21	62,817	—	—	—	3	21	62,817
„	„	Turkkurin verstaita	17	89	318,075	—	—	—	17	89	318,075
„	„	Huopatyöntekijöitä	1	2	1,000	—	—	—	1	2	1,000
„	„	Suntarinverstaita . .	555	1,314	1,386,349	—	—	—	555	1,314	1,386,349
„	„	Punkenkätehtaita . .	—	—	—	1	10	36,000	1	10	36,000
„	34	Tukanleikkunlai- toksia	39	96	114,678	—	—	—	39	96	114,678
„	„	Kylpylaitoksia . . .	65	358	268,869	—	—	—	65	358	268,869
„	„	Pesulaitoksia	1	8	5,800	—	—	—	1	8	5,800
XIII	36	Kirjapainoja	62	1,199	2,629,044	—	—	—	62	1,199	2,629,044
„	„	Kivipainoja	6	221	526,865	—	—	—	6	221	526,865
„	„	Punnpierroslaitoks.	2	3	3,000	—	—	—	2	3	3,000
„	„	Valokuvauslaitoks.	33	101	282,495	—	—	—	33	101	282,495
		Summa	2,941	25,050	83,522,993	2,884	22,733	63,560,813	5,825	47,783	147,083,806
		Vnonna 1893	2,832	23,956	79,392,896	2,748	22,129	57,581,071	5,580	46,085	136,973,967
		„ 1892	2,851	24,973	84,115,721	2,772	22,277	55,272,594	5,623	47,250	139,388,324
		„ 1891	2,816	26,766	86,793,699	2,662	22,701	56,728,767	5,478	49,467	143,522,466
		Keskiluku vv. 1886—1890	2,528	21,325	64,637,541	2,396	18,723	48,232,331	4,924	40,048	112,869,872

II. Yleinen katsahdus Tehdas- ja Käsityöteollisuuteen jokaisessa Suomen läänissä
vuonna 1894.

L ä ä n i.	Kaupungit ja kauppalat.			Maaseudut.			S u m m a.		
	Työpaikkain luku. (Teh. ja verst.)	Työntekijäin luku.	Valmistetun tavaran bruttoarvo Suom. markoissa.	Työpaikkain luku. (Teh. ja verst.)	Työntekijäin luku.	Valmistetun tavaran bruttoarvo Suom. markoissa.	Työpaikkain luku. (Teh. ja verst.)	Työntekijäin luku.	Valmistetun tavaran bruttoarvo Suom. markoissa.
Uudenmaan läänissä	776	6,548	21,762,767	268	2,578	7,375,062	1,044	9,126	29,137,829
Turun ja Porin „	663	4,442	14,678,825	399	3,476	11,432,034	1,062	7,918	26,110,859
Hämeen „	331	6,076	18,302,349	361	4,790	14,052,969	692	10,868	32,355,318
Viipurin „	332	2,941	9,079,205	497	5,563	16,423,506	829	8,504	25,502,711
Mikkelin „	145	462	1,108,478	280	1,065	2,030,694	425	1,527	3,139,172
Kuopion „	239	902	2,339,467	317	1,678	3,983,406	556	2,580	6,322,873
Vaasan „	287	2,460	9,607,882	626	2,243	5,062,483	913	4,703	14,670,365
Oulun „	168	1,219	6,644,020	136	1,340	3,200,659	304	2,559	9,844,679
Summa	2,941	25,050	83,522,993	2,884	22,733	63,560,813	5,825	47,783	147,083,806

III. Yleinen katsaus Tehdas- ja Käsityöteollisuuteen vuonna 1894
Suomen kaupungeissa ja kauppaloissa, järjestetyt näiden teollisuuden tuotannon brutto-arvon mukaan.

Kaupunki tai kaupala.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markkoissa.	Työpaikkain luku. (Tent. ja verst.)	Työväestö.								Höyrymoottoreja.	
			Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		Luku.	Hevosvoima.
			Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.		
Helsinki	19,589,664	602	32	6	257	93	3,710	1,454	3,999	1,553	57	935 1/2
Tampere	17,265,089	257	108	100	310	364	2,386	2,427	2,804	2,891	31	2,306
Turku	10,552,513	352	28	17	232	156	1,526	932	1,786	1,105	29	560
Nikolainkaup. .	6,728,622	105	13	8	91	80	686	616	790	704	14	1,468 1/2
Oulu	5,963,594	101	3	—	66	3	802	139	871	142	12	249
Kotka	4,145,207	42	3	—	25	4	977	119	1,005	123	8	380
Wiipuri	3,749,272	156	11	1	113	52	784	265	908	318	8	76
Pori	2,484,290	164	10	2	70	16	721	103	801	121	14	182
Pietarsaari . .	1,903,410	24	10	10	38	45	139	194	187	249	5	82
Kuopio	1,786,366	148	6	1	59	19	441	88	506	108	8	287
Hämeenlinna .	946,631	55	1	2	35	7	227	53	263	67	3	39
Rauma	863,166	45	—	—	25	—	176	18	201	18	4	47
Porvoo	695,417	65	12	4	51	3	222	39	285	46	4	54
Loviisa	597,067	36	10	—	10	—	136	53	156	53	4	62
Mikkeli	567,481	70	1	—	23	1	181	24	205	25	6	44
Hankoniemi . .	542,100	31	—	2	12	3	287	37	299	42	2	28
Lappeenranta .	480,361	31	3	2	14	7	109	44	126	53	2	54
Uusikaupunki .	460,984	52	6	1	13	1	185	34	204	36	3	28
Jyväskylä . . .	416,927	57	2	2	19	10	151	60	172	72	—	—
Sortavala . . .	358,783	36	—	—	26	—	182	17	208	17	1	8
Tammisaari . .	338,519	42	5	—	14	—	90	6	109	6	2	4
Joensuu	310,643	56	5	—	20	—	169	3	194	3	—	—
Heinola	305,269	38	1	—	13	1	100	6	114	7	1	12
Hamina	302,215	50	1	—	23	—	120	7	144	7	—	—
Raahe	290,583	16	—	—	1	—	45	12	46	12	2	76
Ristiinankaup.	275,069	30	—	—	5	—	86	4	91	4	1	20
Iisalmi	242,458	35	1	—	11	—	70	9	82	9	1	20
Savonlinna . .	235,728	37	—	—	8	—	98	5	106	5	1	30
Kokkola	200,347	48	—	—	8	2	95	17	103	19	1	15
Tornio	186,130	22	—	—	4	1	56	7	60	8	1	3
Kajaani	123,743	23	1	1	6	1	42	12	49	14	1	4
Maarianhamina	119,531	15	2	—	9	—	39	6	50	6	—	—

Kaupunki tai kauppala.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. mar- koissa.	Työpaikkain luku. (Teht. ja verst.)	Työväestö.								Höyrymotoo- reja.	
			Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden vä- lillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		Luku.	Hevos- voima.
			Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.		
Naantaali . . .	93,541	11	—	—	1	—	45	3	46	3	2	24
Lahden kaupp.	90,629	19	2	1	7	—	37	4	46	5	—	—
Kemi	79,970	6	—	—	—	—	17	—	17	—	—	—
Uusikaarlebyy.	79,530	18	—	—	16	7	35	6	51	13	—	—
Salon kauppala	75,800	18	4	—	3	—	42	1	49	1	—	—
Käkisalmi . . .	43,367	17	1	—	2	—	29	—	32	—	—	—
Ikaalist. kaupp.	29,000	6	1	—	3	—	9	2	13	2	—	—
Kaskinen . . .	3,977	5	—	—	—	—	5	—	5	—	—	—
	83,522,993	2,941	283	160	1,643	876	15,257	6,831	17,183	7,867	228	7,098
Maaseuduilla	63,560,813	2,884	242	68	1,004	571	17,336	3,512	18,582	4,152	392	8,794 1/2
Summa koko maalle	147,083,806	5,825	525	228	2,647	1,447	32,593	10,343	35,765	12,019	620	15,892 1/2
Vuonna 1893	136,973,967	5,580	614	261	2,640	1,430	31,608	9,532	34,862	11,223	591	15,276 1/2
„ 1892	139,388,324	5,623	836	398	2,818	1,721	32,241	9,236	35,895	11,355	610	15,079 1/2
„ 1891	143,522,466	5,478	1,168	691	3,992	1,761	33,308	9,547	37,468	11,999	582	14,315 1/2
Keskiluku vv. 1886—1890	112,869,872	4,924	1,064	548	2,564	1,334	27,195	7,340	30,823	9,222	447	9,232

IV. Yleinen katsaus teollisuuden toimesta Suomen kihlakunnissa vuonna 1894.

Lääni.	Kihlakunta.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. mar- koissa.	Työpaikkain luku. (Teht. ja verst.)	Työväestö.								Höyrymotoo- reja.	
				Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		Luku.	Hevos- voima.
				Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.		
Uudenm.	Helsingin	3,685,086	73	25	1	70	57	913	263	1,008	321	26	537
	Pernajan	1,724,043	96	1	—	10	11	443	85	454	96	12	133
	Lohjan	1,414,982	62	10	—	26	8	426	12	462	20	8	177
	Raaseporin	550,951	37	2	1	2	8	131	73	135	82	5	73
	Uvilan	6,015,096	70	4	2	39	19	1,174	170	1,217	191	14	401
	Loimaan	433,225	63	—	—	6	1	176	8	182	9	3	52
	Maskun	2,051,961	37	9	1	20	37	291	224	320	262	17	358
	Tyrvään	134,539	50	1	—	2	—	108	10	111	10	3	27
	Ikaalisten	554,097	34	3	3	2	9	182	25	187	37	6	45
	Ahvenanmaan	132,000	5	—	—	3	—	80	12	83	12	2	60
Turun ja Porin.	Piikkiön	881,626	36	8	1	16	3	284	21	308	25	8	116
	Mynämäen	50,433	24	3	—	2	—	52	3	57	3	4	34
	Vehmaan	114,055	8	—	—	—	—	25	—	25	—	1	25
	Halikon	1,065,002	72	2	—	28	4	376	27	406	31	11	245
	Pirkkalan	2,703,505	48	12	—	52	28	558	118	622	146	19	406
	Hauhon	1,601,124	71	7	2	22	22	342	236	371	260	13	410
	Hollolan	1,366,449	50	3	—	26	16	375	128	404	144	17	446
	Jämsän	758,453	46	1	—	8	11	395	40	404	51	6	54
	Ruoveden	488,872	51	1	—	5	—	202	7	208	7	8	108
	Tammelan	7,134,566	95	68	29	152	77	1,134	713	1,354	819	40	1,670
Hämeen.	Äyräpään	545,601	44	—	—	9	—	179	—	188	—	7	91
	Rannan	2,201,777	67	14	12	51	27	670	150	735	189	19	274
	Kymin	7,180,284	70	18	1	69	51	1,475	360	1,562	412	16	528
	Lappeen	3,900,971	70	1	4	32	49	905	245	938	298	10	535 1/2
	Käkisalmen	199,084	30	—	2	—	1	83	2	83	5	2	37
	Jääskén	694,854	44	—	2	4	11	204	115	208	128	2	26
	Kurkijoen	87,320	54	—	—	—	—	68	—	68	—	—	—
	Sortavalan	515,351	43	3	3	6	2	201	2	210	7	2	43
	Salmin	1,098,264	75	—	—	94	23	384	31	478	54	3	37
	Mikkelin.	Heinolan	447,900	50	—	—	8	—	155	16	163	16	3
Mikkelin		346,080	58	1	—	10	—	196	10	207	10	6	96
Rantasalmen		973,778	88	6	—	14	2	471	10	491	12	9	73
Juvan		262,936	84	—	—	1	—	161	4	162	4	3	26

Lääni.	Kihlakunta.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. mar- koissa.	Työpaikkain luku. (Teht. ja verst.)	Työväestö.								Höyrymooto- reja.	
				Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		Luku.	Hevos- voima.
				Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.		
Kuopion.	Iisalmen	20,601	38	—	—	—	—	45	—	45	—	2	14
	Ilomantsin	71,160	57	—	—	1	—	71	1	72	1	1	10
	Kuopion	419,566	66	1	—	18	2	297	18	316	20	5	205
	Liperin	2,157,696	62	1	—	15	1	653	18	669	19	4	131
	Pielisjärven	77,928	38	1	—	—	—	64	2	65	2	1	4
	Rautalammin	1,236,455	56	2	—	12	—	453	2	467	2	3	31
Vaasan.	Ilmolan	517,431	172	1	—	16	2	391	12	408	14	16	166
	Korsholman	810,134	81	6	—	14	—	214	13	234	13	8	61
	Kuortaneen	1,343,646	65	1	—	6	11	284	72	291	83	6	155
	Laukkaan	1,370,616	99	3	—	18	13	512	75	533	88	11	208
	Lapuan	612,390	111	5	3	10	29	235	50	250	82	7	81
	Pietarsaaren	408,266	98	—	—	11	13	211	12	222	25	2	22
Oulun.	Oulun	999,825	22	4	—	25	—	311	40	340	40	10	209
	Saloisten	322,440	66	—	—	7	—	227	17	234	17	3	63
	Kemin	1,818,895	14	14	1	62	23	495	59	571	83	7	238
	Haapajärven	42,292	25	—	—	—	—	36	—	36	—	1	6
	Kajaanin	17,207	9	—	—	—	—	18	1	18	1	—	—
	Summa	63,560,813	2,884	242	68	1,004	571	17,336	3,512	18,582	4,151	392	8,794 1/2

V. Katsaus

Suomen Tehdas- ja Käsityöteollisuuteen

1894.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavaran paljous ja laji.			
IV	8	Kiviteollisuutta.					
		Kivilouhoksia ja kivenhakkuuverstaita.					
		<i>Kaupungeissa.</i>					
		8	Uudenmaan lääni	422,290	—		
		6	Turun lääni	28,787	—		
		1	Hämeen lääni	8,494	—		
		1	Viipurin lääni	2,570	18 hautapatsasta, y. m.		
		1	Mikkelin lääni	2,000	—		
		1	Kuopion lääni	4,500	30 hautapatsasta.		
		1	Oulun lääni	2,000	—		
		19		470,641			
		<i>Maaseuduilla.</i>					
		2	Turun lääni	40,600	8,500,200 kg. kalkkikiveä. Survotua marmorია ja marm. jauhoja.		
		6	Viipurin lääni	8,400	—		
		8		49,000			
		„	9	Kalkkipolttimoita.			
				<i>Kaupungeissa.</i>			
				1	Uudenmaan lääni	68,500	55,000 hl. kalkkia, 200 tonnia jauhattua kalkkikiveä, 25 ast. kipsiä.
				1	Hämeen lääni	8,313	845 hl. kastamatonta kalkkia, 526 hl. kastettua kalkkia.
1	Viipurin lääni			16,500	7,550 hl. poltettua kalkkia.		
3				93,313	63,076 hl.-kastettua kalkkia, 845 hl. kastam. kalkkia, 200 tonnia jauhatt. kalkkikiveä, 25 ast. kipsiä.		
<i>Maaseuduilla.</i>							
10	Turun lääni			119,318	183,641 hl. kalkkia.		
4	Viipurin lääni			43,818	25,135 „ „		
3	Mikkelin lääni			3,675	2,050 „ „		
2	Kuopion lääni	11,800	12,000 „ „				
19		178,611	222,826 hl. kalkkia.				

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
2 höyryk., 28 hv.	—	—	4	—	264	—	268	—	—
—	—	—	5	—	29	—	34	—	—
—	—	—	—	—	7	—	7	—	—
—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
—	—	—	1	—	1	—	2	—	—
—	—	—	—	—	4	—	4	—	—
—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
2 höyryk., 28 hv.	—	—	10	—	309	—	319	—	—
1 höyryk., 3 hv.	—	—	—	—	7	—	7	—	—
—	—	—	9	5	70	3	79	8	—
1 höyryk., 3 hv.	—	—	9	5	77	3	86	8	—
1 höyryk., 5 hv.	—	—	2	—	27	1	29	1	—
—	—	—	—	—	1	1	1	1	—
—	—	—	—	—	10	—	10	—	—
1 höyryk., 5 hv.	—	—	2	—	38	2	40	2	—
—	—	—	—	—	91	—	91	—	—
1 höyryk., 6 hv.	—	—	—	—	45	—	45	—	—
—	—	—	—	—	4	—	4	—	—
—	—	—	—	—	15	—	15	—	—
1 höyryk., 6 hv.	—	—	—	—	155	—	155	—	—

Ryhmä.	Luoikka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavarantoiminnan brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarantoiminnan määrä ja laji.	
IV	9	Tiilitehtaita.			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
		4	Turun lääni	52,800	1,320,000 tiiltä.
		4	Hämeen lääni	50,570	1,498,000 „
		1	Viipurin lääni	5,200	130,000 „
		9		108,570	2,948,000 tiiltä.
		<i>Maaseuduilla.</i>			
		11	Uudenmaan lääni	122,220	4 310,000 tiiltä.
		14	Turun lääni	113,382	3,233,500 „
	15	Hämeen lääni	108,415	3,766,400 „	
	6	Viipurin lääni	135,817	3,534,667 „	
	2	Mikkelin lääni	4,055	130,000 „	
	10	Kuopion lääni	44,433	1,257,500 „	
	58		528,322	16,232,067 tiiltä.	
	”	”	Savenvalajan tehtaita.		
<i>Kaupungeissa.</i>					
2			Uudenmaan lääni	1,434	—
12			Turun lääni	20,405	—
4			Hämeen lääni	6,550	—
3			Vaasan lääni	2,805	—
1			Oulun lääni	2,100	—
22				33,294	—
Kaakeli-, fajanssi- ja porseliinitehtaita.					
<i>Kaupungeissa.</i>					
2	Uudenmaan lääni	135,000	—		
2	Turun lääni	202,485	3,000 kpl. kaakeliuunia; 3,000 kaakelta; kiviastioita.		
4		337,485			

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	
—	4	—	6	—	56	12	66	12	—
1 höyryk., 6 hv.	4	—	4	1	54	35	62	36	—
—	—	—	—	—	12	—	12	—	—
1 höyryk., 6 hv.	8	—	10	1	122	47	140	48	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1 höyryk., 6 hv.	12	—	14	17	162	32	188	49	—
4 höyryk., 58 hv.	9	1	16	4	150	41	175	46	—
—	6	—	19	7	148	79	173	86	—
3 höyryk., 47 hv.	1	—	12	8	154	29	167	37	—
—	—	—	1	—	10	—	11	—	—
—	4	—	2	—	105	3	111	3	—
8 höyryk., 111 hv.	32	1	64	36	729	184	825	221	—
—	—	—	2	—	2	—	4	—	—
—	1	—	4	—	21	1	26	1	—
—	—	—	2	—	10	—	12	—	—
—	—	—	1	—	3	—	4	—	—
—	—	—	1	—	2	—	3	—	—
—	1	—	10	—	38	1	49	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuulivoima, 1 sähkö- mootori, 4 hv.	—	—	—	—	67	8	67	8	Käyt. ulkomaisia raakatav. 13,858 m. arv.
2 höyryk., 26 hv.	—	—	15	3	92	17	107	20	Käyt. ulkomaisia raakatav. 22,114 m. arv.
2 höyryk., 26 hv., 1 sähkömootori, 4 hv.	—	—	15	3	159	25	174	28	Käyt. ulkomaisia raakatav. 35,972 m. arv.

Ryhmä	Luoikka	Julkunäytävä	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavaran paljous ja laji.
IV	9	<i>Maaseuduilla.</i>		
		2 Uudenmaan lääni	622,441	Fajansseja 491,431 m. arv.; porsliineja 86,896 m. arv.; raakkeja 14,884 m. arv.; kaakelia 51,849 m. arv.; kipsiä 7,380 m. arv.
		1 Hämeen lääni	13,040	16,300 kaakelta.
		1 Viipurin lääni	132,740	147,500 kaakelta.
	4		768,221	
"	"	Sementtivalimoita. <i>Kaupungeissa.</i>		
	2	Uudenmaan lääni	58,783	Sementti- ja kipsitöitä.
"	"	Kipsivalimoita. <i>Kaupungeissa.</i>		
	2	Uudenmaan lääni	3,900	
"	"	Muuri-ruukkitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
	1	Uudenmaan lääni	11,896	1,930 kuormaa kalkkiruukkia, 465 kuormaa saviruukkia.
"	10	Lasitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
	1	Viipurin lääni	110,000	6,000 laat. ikkunalaseja.
		<i>Maaseuduilla.</i>		
	1	Uudenmaan lääni	69,700	823,183 pulloa.
	3	Turun lääni	330,508	745,000 pulloa, 9,085 laatikkoa ikkunalaseja.
	3	Hämeen lääni	328,386	703,400 pulloa, 4,614 laatikkoa ikkunalaseja; sek. reikälaseja.
	5	Viipurin lääni	1,733,208	5,892,979 pottia ja pulloa, 12,165 laat. ikkunalaseja; 27,740 m ³ vallettua raakalasia; talouslaseja.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
2 höyryk., 62 hv.	5	—	18	15	121	88	144	103	—
—	—	—	—	—	10	—	10	—	Käyt. ulkom. raakatav. 5,000 m. arv.
1 höyryk., 8 hv.	—	—	—	—	57	5	57	5	Käyt. ulkom. raakatav. 22,199 m. arv.
3 höyryk., 70 hv.	5	—	18	15	188	93	211	108	
—	—	—	—	—	23	—	23	—	Käyt. 2,836 ast. sementtiä 25,560 m. arv.
—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
1 höyryk., 6 hv.	—	—	—	—	6	—	6	—	—
—	—	—	—	—	49	—	49	—	Käyt. ulkom. raakatav. 12,000 m. arv.
—	5	—	9	—	28	—	42	—	Käyt. ulkom. raakatav. 3,000 m. arv.
—	4	—	18	2	96	1	118	3	Käyt. ulkom. raakatav. 38,650 m. arv.
2 höyryk., 22 hv.	15	—	45	1	143	10	203	11	Käyt. ulkom. raakatav. 87,366 m. arv.
2 höyryk., 33 hv.	14	1	127	25	483	44	624	70	Käyt. ulkom. raakatav. 315,889 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumääriä.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavaran paljo ja laji.
VI	10	1	Mikkelin lääni	53,238 2,597 laat. ikkunalseja.
		1	Kuopion lääni	45,000 3,048 laat. ikkunalseja.
		1	Vaasan lääni	294,657 9,800 laat. ikkunalseja, s reikälaseja.
		15		2,854,697 8,164,562 pottia ja pulloa; 4 laat. ikkunalseja; 27,740 m lett.raakalasia; sek.reikäla
V			Keemillista teollisuutta.	
			Sulfaattitehtaita.	
			<i>Maaseuduilla.</i>	
	11	1	Viipurin lääni	26,665 533,300 kg. sulfaattia.
			Väritehtaita.	
			<i>Kaupungeissa.</i>	
		1	Uudenmaan lääni	110,000 Sek. värejä ja vernissoja.
		1	Turun lääni	9,500 —
		2		119,500
			<i>Maaseuduilla.</i>	
		1	Viipurin lääni	30,360 3,036 ast. punaväriä.
		1	Vaasan lääni	11,040 —
		2		41,400
			Kimröökitehtaita.	
			<i>Maaseuduilla.</i>	
		3	Viipurin lääni	38,900 357,000 kg. kimröökkiä.
			Värjäyslaitoksia.	
			<i>Kaupungeissa.</i>	
		6	Uudenmaan lääni	43,540 —
		5	Turun lääni	21,685 —

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
—	—	—	4	—	16	1	20	1	Käyt. ulkom. raakatav. 12,530 m. arv.
—	—	—	—	—	40	—	40	—	Käyt. ulkom. raakatav. 18,000 m. arv.
1 höyryk., 4 hv.	2	—	4	—	46	3	52	3	Käyt. ulkom. raakatav. 23,560 m. arv.
6 höyryk., 59 hv.	40	1	207	28	852	59	1,099	88	Käyt. ulkom. raakatav. 498,995 m. arv.
—	—	—	—	—	3	5	3	5	—
1 höyryk., 6 hv.	—	—	—	—	7	2	7	2	Käyt. ulkom. raakatav. 70,000 m. arv.
1 höyryk., 5 hv.	—	—	—	—	5	—	5	—	Käyt. väriaineita 4,500 m. arv.
2 höyryk., 11 hv.	—	—	—	—	12	2	12	2	Käyt. ulkom. raakatav. 74,500 m. arv.
—	—	—	—	—	6	5	6	5	—
1 höyryk., 6 hv.	—	—	—	—	5	1	5	1	Käyt. väriaineita 2,887 m. arv.
1 höyryk., 6 hv.	—	—	—	—	11	6	11	6	—
—	—	—	—	—	6	—	6	—	—
—	—	—	—	—	12	4	12	4	Käyt. väriaineita 8,205 m. arv.
—	—	—	1	—	8	3	9	3	Käyt. väriaineita 4,418 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Lukunumero.		Valmistetun tavarantoiminnan brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarantoiminnan paljous ja laji.	
V	11	3	Hämeen lääni	24,747	—	
		1	Viipurin lääni	8,000	—	
		3	Mikkelin lääni	7,000	—	
		6	Kuopion lääni	108,322	—	
		7	Vaasan lääni	45,620	—	
		7	Oulun lääni	34,502	—	
		38		293,416		
			<i>Maaseuduilla.</i>			
	8	Uudenmaan lääni	14,073	—		
	10	Turun lääni	17,882	—		
	9	Hämeen lääni	14,628	—		
	13	Viipurin lääni	23,050	—		
	8	Mikkelin lääni	18,700	—		
	4	Kuopion lääni	11,800	—		
	36	Vaasan lääni	63,297	—		
	4	Oulun lääni	2,780	—		
	92		166,210			
"	12		Öllykeittoita. <i>Maaseuduilla.</i>			
		1	Hämeen lääni	3,602	2,642 l. liinaöljyä, 180 l. hamppuöljyä, 9,890 kg. liinasiemenjauhoja, 563 kg. hampunsiemenjauhoja.	
"	"		Kynttilätehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>			
		1	Vaasan lääni	212,550	425,100 pakettia tiiriinikynttilöitä.	

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuna mestarit ja konttoiväestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
—	—	—	—	—	11	2	11	2	Käyt. väriaineita 13,500 m. arv.
—	—	—	—	—	3	—	3	—	Käyt. väriaineita 3,500 m. arv.
—	—	—	—	—	5	—	5	—	Käyt. väriaineita 4,300 m. arv.
—	2	—	—	—	25	2	27	2	Käyt. väriaineita 74,193 m. arv.
—	—	—	—	—	19	1	19	1	Käyt. väriaineita 26,887 m. arv.
—	—	—	2	—	11	1	13	1	Käyt. väriaineita 8,432 m. arv.
—	2	—	3	—	94	13	99	13	Käyt. väriaineita 143,435 m. arv.
—	—	—	—	—	12	—	12	—	Käyt. väriaineita 4,371 m. arv.
—	—	—	—	—	13	—	13	—	—
—	—	—	1	—	11	3	12	3	Käyt. väriaineita 6,263 m. arv.
—	—	—	—	—	19	—	19	—	Käyt. väriaineita 7,195 m. arv.
—	—	—	—	—	10	—	10	—	Käyt. väriaineita 11,196 m. arv.
—	—	—	—	—	5	—	5	—	Käyt. väriaineita 6,700 m. arv.
—	2	—	1	—	45	5	48	5	Käyt. väriaineita 25,973 m. arv.
—	—	—	2	—	4	—	6	—	—
—	2	—	4	—	119	8	125	8	Käyt. väriaineita 61,697 m. arv.
Vesivoima.	—	—	—	—	2	—	2	—	—
—	—	—	1	8	3	3	4	11	Käyt. 170,000 kg. tiiriiniä 153,000 m. arv.; sydämiä ja happoja 13,000 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Lukunäkö.		Valmistetun tavarantoiminnan brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarantoiminnan paljous ja laji.
V	13	5	Hämeen lääni	28,314	1,096 hl. tervaa, 37,879 l. tärpähtiä; 1,508 l. pikiöljyä; 13,298 hl. hiiliä.
		3	Viipurin lääni	9,916	407 hl. tervaa; 2,080 l. tärpähtiä; 810 l. pikiöljyä; 10,200 l. puuhappoa; 2,744 hl. hiiliä.
		2	Mikkelin lääni	542	4 hl. tervaa, 125 l. tärpähtiä, 40 hl. hiiliä.
		2	Kuopion lääni	3,468	137 hl. tervaa; 4,100 l. tärpähtiä; 240 l. pikiöljyä; 2,500 l. puuhappoa; 1,600 hl. hiiliä.
		11	Vaasan lääni	32,760	1,336 hl. tervaa; 42,815 l. tärpähtiä; 4,894 l. pikiöljyä; 12,000 l. puuhappoa; 7,434 hl. hiiliä.
		8	Oulun lääni	12,472	767 hl. tervaa; 17,978 l. tärpähtiä; 1,438 l. pikiöljyä; 13 hl. puuhappoa.
		39		105,907	4,248 hl. tervaa, 116,727 l. tärpähtiä; 10,015 l. pikiöljyä, 34,713 l. puuhappoa; 30,143 hl. hiiliä.
"	"		Parfymitehtaita.		
			<i>Maaseuduilla.</i>		
		1	Hämeen lääni	450	60 tus. eau de Cologne sisält. pull.
"	"		Pikitehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Oulun lääni	1,695	79 hl. pikiä; 4 ast. pikiöljyä.
			<i>Maaseuduilla.</i>		
		1	Vaasan lääni	67,487	2,938 hl. pikiä; 300 ast. pikiöljyä.
"	"		Asfalttitehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	672,700	85,000 käär. katto- ja verhoitushuopaa; 3,900 ast. asfalttilakkaa; 800 ast. kattohuopavernissaa; 325 ast. kreosuutiöljyä; 150 ast. peltivernissaa; 4,100 kg. lysoolia; 42,000 m ³ asfalttilattianoksia. Asfaltti ja sementtitöitä.

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoiväestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	
—	1	—	—	—	20	—	21	—	Käyt. 3,488 m ³ tervapuita.
—	—	—	—	—	13	—	13	—	Käyt. 1,278 m ³ tervapuita.
—	—	—	—	—	4	—	4	—	—
—	—	—	—	—	6	1	6	1	Käyt. 886 m ³ tervapuita 1,800 m. arv.
1 höyryk., 4 hv.	—	—	2	—	26	—	28	—	Käyt. 4,266 m ³ tervapuita; 3,707 m ³ polttopuita.
—	—	—	2	—	18	1	20	1	—
1 höyryk., 4 hv.	1	—	4	—	106	4	111	4	
—	—	—	—	—	—	2	2	—	—
—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
—	—	—	—	—	3	—	3	—	Käyt. 3,512 hl. tervaa.
—	1	—	—	—	69	2	70	2	Käyt. ulkom. raakatav. 286,900 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markoissa.	Valmistetun tavaran paljous ja laji.	
V	13	Lakka- ja polityyritehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>			
		3	Uudenmaan lääni	79,070	19,354 kg. lakkaa; 23,838 kg. polityyriä; kirjelakkaa 1,700 m arv.
		Kaasutehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>			
		1	Uudenmaan lääni	363,418	1,107,410 m ³ kaasua.
	1	Turun lääni	121,650	348,410 m ³ valokaasua.	
	1	Viipurin lääni	71,000	204,142 m ³ kaasua.	
	3		556,068	1,659,962 m ³ kaasua.	
	Sähkövalotehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>				
	1	Uudenmaan lääni	130,000	—	
	2	Hämeen lääni	43,000	Valoa 2,793 kaari- ja hehkulamppuun.	
3		173,000			
Turvepekkutehtaita. <i>Maaseudulla.</i>					
1	Hämeen lääni	11,000	4,000 paal. turvepekkua.		
1	Viipurin lääni	43,637	12,508 paal. turvepekkua; 1,811 paal. turvemultaa.		
1	Vaasan lääni	4,800	2,000 paal. turvepekkua.		
3		59,437	18,508 paal. turvepekkua, 1,811 paal. turvemultaa.		
Tulitikkutehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>					
1	Hämeen lääni	89,250	10,500 laat. tulitikkuja (ä 1,000 koteloa).		

Käytetyn koneellisen liikitusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	
1 höyryk., 2 hv.	4	—	3	—	5	1	12	1	—
1 höyryk., 6 hv.	—	—	—	—	60	—	60	—	Käyt. 3,340,970 kg. kivihiiliä; 328,832 kg. cannelia.
1 höyryk., 6 hv.	—	—	—	—	20	1	20	1	Käyt. 1,164,463 kg. kivihiiliä 21,263 m. arv.
1 höyryk., 4 hv.	—	—	—	—	29	—	29	—	Käyt. 10,500 hl. kivihiiliä 23,400 m. arv.
3 höyryk., 16 hv.	—	—	—	—	109	1	109	1	Käyt. 5,015,933 kg. kivihiiliä, 328,832 kg. cannelia.
4 höyryk., 250 hv.	—	—	—	—	13	1	13	1	—
2 höyryk., 100 hv. Vesivoima, 210 hv.	—	—	—	—	14	—	14	—	—
6 höyryk., 350 hv. Vesivoima, 210 hv.	—	—	—	—	27	1	27	1	—
1 höyryk., 3 hv.	2	2	3	6	8	9	13	17	—
1 höyryk., 5 hv.	12	10	18	22	28	9	58	41	Tiedot tark. 1893, koska senlaisia ei ole annettu v. 1894.
1 höyryk., 5 hv.	5	3	3	4	5	1	13	8	—
3 höyryk., 13 hv.	19	15	24	32	41	19	84	66	—
1 höyryk., 20 hv.	—	—	1	7	12	35	13	42	Käyt. ulkom. raakatav. 20,330 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavaran paljous ja laji.	
V	14	2	Kuopion lääni	33,478 5,000 laat. tulitikkuja.	
		1	Vaasan lääni	14,000 1,750 " "	
		4		136,728 17,250 laat. tulitikkuja.	
		<i>Maaseuduilla.</i>			
		4	Uudenmaan lääni	70,214 8,430 laat. tulitikkuja.	
		2	Turun lääni	193,850 30,010 " "	
		3	Viipurin lääni	152,473 22,398 " "	
		1	Vaasan lääni	30,700 5,000 " "	
		10		447,237 65,838 laat. tulitikkuja.	
		"	"	Pyroteknillinen laitos.	
<i>Kaupungeissa.</i>					
1	Uudenmaan lääni	12,000	Leikkitulitukksia.		
"	"	Dynamiittitehdas.			
<i>Maaseuduilla.</i>					
1	Uudenmaan lääni	54,000	18,000 kg. dynamiittia.		
"	16	Lujauhtehtaita.			
<i>Kaupungeissa.</i>					
1	Uudenmaan lääni	129,662	560,000 kg. luujauhoja; 95,905 kg. liimaa; 24,184 kg. luurasvaa.		
1	Viipurin lääni	39,800	192,865 kg. luujauhoja; 24,150 kg. liimaa; 4,953 kg. luurasvaa.		
1	Mikkelin lääni	19,410	111,350 kg. luujauhoja; 11,390 kg. liimaa; 2,000 kg. luurasvaa.		
1	Kuopion lääni	1,500	12,000 kg. luujauhoja.		
4		190,372	876,215 kg. luujauhoja; 131,445 kg. liimaa; 31,137 kg. luurasvaa.		

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
—	—	1	2	6	14	18	16	25	Käyt. ulkom. raakatav. 7,573 m. arv.
—	—	—	4	7	4	6	8	13	Käyt. ulkom. kemikaaleja 2,600 m. arv.
1 höyryk., 20 hv.	—	1	7	20	30	59	37	80	Käyt. ulkom. raakatav. 30,503 m. arv.
1 höyryk., 10 hv.	1	1	5	10	16	23	22	34	Käyt. ulkom. raakatav. 19,483 m. arv.
2 höyryk., 14 hv.	4	2	8	30	37	79	49	111	—
1 höyryk., 5 hv.	4	5	6	4	55	71	65	80	Käyt. ulkom. raakatav. 39,807 m. arv.
—	—	—	2	12	4	5	6	17	Käyt. ulkom. raakatav. 20,000 m. arv.
4 höyryk., 29 hv.	9	8	21	56	112	178	142	242	Käyt. ulkom. raakatav. 79,290 m. arv.
—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
1 höyryk., 8 hv.	—	—	—	—	7	19	7	19	Käyt. ulkom. kemikaaleja 32,000 m. arv.
1 höyryk., 25 hv.	—	—	—	—	16	11	16	11	Käyt. 632,000 kg. kotim. luita; 136,000 kg. venäj. tuot. luita.
2 höyryk., 16 hv.	—	—	—	—	13	4	13	4	—
2 höyryk., 19 hv.	—	—	1	1	6	—	7	1	Käyt. 158,000 kg. kotim. luita.
Tuulivoima.	—	—	—	—	1	—	1	—	—
5 höyryk., 60 hv. Tuulivoima.	—	—	1	1	36	15	37	16	—

Ryhmä	Luokka	Lukumäärä	Valmistetun tavarantoiminnan brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarantoiminnan paljous ja laji.		
V	16	<i>Maaseuduilla.</i>				
		1	Uudenmaan lääni	21,600 180,000 kg. luujauhoja.		
		3	Turun lääni	7,449 74,000 kg. luujauhoja.		
		1	Hämeen lääni	37,000 200,000 kg. luujauhoja; 20,000 kg. liimaa; 4,000 kg. luurasvaa.		
		1	Viipurin lääni	26,831 156,276 kg. luujauhoja; 10,950 kg. liimaa; 1,019 kg. luurasvaa.		
		1	Kuopion lääni	3,600 30,000 kg. luujauhoja.		
		5	Vaasan lääni	17,430 148,265 kg. luuj.; 2,000 kg. liimaa.		
		12		113,910 788,541 kg. luujauhoja; 32,950 kg. liimaa; 5,019 kg. luurasvaa.		
		VI	17	Nahkateollisuutta.		
				Nahkatehtaita.		
<i>Kaupungeissa.</i>						
1	Uudenmaan lääni			121,000 Muokattu 6,327 vuotaa, 4,669 nahkaa.		
2	Turun lääni			660,450 190,000 kg. sek. nahkoja; 30,000 kg. remeleitä; 1,770 nahkaa.		
2	Mikkelin lääni			194,409 Muokattu 7,534 vuotaa; 2,840 nahkaa.		
1	Oulun lääni			3,650,000 Anturanahkaa, voilokkia, liimaa.		
6				4,625,859		
<i>Maaseuduilla.</i>						
1	Uudenmaan lääni			10,572 Muokattu 677 vuotaa; 387 nahkaa.		
1	Hämeen lääni	?				
1	Vaasan lääni	13,000 5,100 kg. nahkaa, valmistettu 500 vuodesta ja 1,000 nahasta.				
3		23,572				

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.	
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.			
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.		
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
—	—	—	—	—	—	4	1	4	1	—
1 höyryk., 6 hv.	—	—	—	—	1	9	6	9	7	Käyt. 300,000 kg. kotim. luita.
1 höyryk., 12 hv.	—	—	—	—	—	2	2	2	2	—
1 höyryk., 5 hv.	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
—	—	—	—	—	—	8	3	8	3	Käyt. 161,930 kg. kotim. luita.
3 höyryk., 23 hv.	—	—	—	1	27	12	27	13		
1 höyryturbiini, 10 hv.	—	—	—	—	19	—	19	—	—	Vuod. oli 2,000 ulkom. 47,200 m. arv.
2 höyryk., 25 hv., 1 petroleumimootori, 3 hv.	—	—	12	—	77	7	89	7	7	Käyt. ulkom. raakatav. 322,750 m. arv.
1 höyryk., 4 hv., 1 yht. moottori luujauho- tehtaan kanssa.	—	—	—	—	26	1	26	1	1	Vuod. oli 5,272 ulkom. 105,584 m. arv.
7 höyryk., 100 hv. Vesivoima, 60 hv.	—	—	—	—	240	23	240	23	23	Käyt. 1,358 kotim. vuotaa; 10,261 kotim. nahkaa; 54,522 ulkom. vuotaa.
10 höyryk., 129 hv., 1 höyryturbiini, 10 hv., 1 petroleumimootori, 3 hv., 1 yht. moottori luujauho- tehtaan kanssa. Vesivoima 60 hv.	—	—	12	—	362	31	374	31		
1 höyryk., 6 hv.	—	—	—	—	7	—	7	—	—	Vuod. oli 100 ulkom. 2,426 m. arv.
Vesivoima, 25 hv.	1	—	—	—	7	—	8	—	—	—
1 höyryk., 16 hv.	—	—	—	—	10	—	10	—	—	—
2 höyryk., 22 hv. Vesivoima, 25 hv.	1	—	—	—	24	—	25	—	—	—

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavarantoiminnan brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarantoiminnan määrä ja laji.
VI	17			
				Nahkaparkittoa.
				<i>Kaupungeissa.</i>
		10	188,077	Uudenmaan lääni . . . . . Muokattu 7,640 *) vuotaa; 8,487 *) nahkaa.
		20	555,814	Turun lääni . . . . . Muokattu 16,914 vuotaa; 21,433 nahkaa.
		13	271,399	Hämeen lääni . . . . . Muokattu 10,550 vuotaa; 18,375 nahkaa.
		5	127,262	Viipurin lääni . . . . . Muokattu 5,884 vuotaa; 4,813 nahkaa.
		5	104,666	Mikkelin lääni . . . . . Muokattu 4,238 *) vuotaa; 8,015 nahkaa.
		10	108,291	Kuopion lääni . . . . . Muokattu 7,092 vuotaa; 8,497 nahkaa.
		10	101,999	Vaasan lääni . . . . . Muokattu 4,990 vuotaa; 4,984 nahkaa.
		12	248,980	Oulun lääni . . . . . Muokattu 9,845 *) vuotaa; 14,160 nahkaa.
		85	1,706,488	Muokattu 67,153 *) vuotaa; 88,764 *) nahkaa.
				<i>Maaseudulla.</i>
		51	335,243	Uudenmaan lääni . . . . . Muokattu 19,928 vuotaa; 40,113 nahkaa.
		91	571,940	Turun lääni . . . . . Muokattu 30,062 vuotaa; 47,118 nahkaa.
		57	525,192	Hämeen lääni . . . . . Muokattu 31,287 vuotaa; 51,655 nahkaa.
		73	611,571	Viipurin lääni . . . . . Muokattu 30,543 vuotaa; 49,204 nahkaa.
		64	395,390	Mikkelin lääni . . . . . Muokattu 24,740 vuotaa; 61,383 nahkaa.
		64	311,133	Kuopion lääni . . . . . Muokattu 22,309 vuotaa; 50,468 nahkaa.
		122	774,749	Vaasan lääni . . . . . Muokattu 45,556 vuotaa; 72,419 nahkaa.
		27	195,070	Oulun lääni . . . . . Muokattu 8,683 vuotaa; 19,767 nahkaa.
		549	3,720,288	Muokattu 213,108 vuotaa; 392,127 nahkaa.

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoiväestö.								Muistutuksia.	
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.			
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.		
—	—	—	—	—	—	56	1	56	1	Vuod. oli 1,275 ulkom. 23,895 m. arv.
—	—	—	4	—	—	100	1	104	1	Vuod. oli 4,769 ulkom. 96,479 m. arv.
—	—	—	2	—	—	64	1	66	1	Vuod. oli 3,785 ulkom. 56,925 m. arv.
—	—	—	—	—	—	33	—	33	—	Vuod. oli 1,200 ulkom. 24,000 m. arv.
—	—	—	—	—	—	20	—	20	—	Vuod. oli 250 ulk. 2,601 m. arv.
—	—	—	—	—	—	35	2	35	2	—
—	—	—	—	—	—	27	1	27	1	Vuod. oli 2,131 ulkom. 32,101 m. arv.
—	—	—	1	—	—	46	1	47	1	Vuod. oli 4,325 ulkom. 59,300 m. arv.
—	—	—	7	—	—	381	7	388	7	Vuodista oli 17,735 ulkom. 295,301 m. arv.
—	—	—	1	—	—	111	1	112	1	Vuod. oli 3,278 ulkom. 62,014 m. arv.
—	1	—	3	—	—	196	2	200	2	Vuod. oli 5,950 ulkom. 108,588 m. arv.
—	—	—	1	1	—	164	—	165	1	Vuod. oli 6,695 ulkom. 109,405 m. arv.
—	—	—	4	—	—	146	2	150	2	Vuod. oli 2,730 ulkom. 45,820 m. arv.
—	—	—	1	—	—	124	1	125	1	—
—	—	—	2	—	—	134	—	136	—	—
—	2	—	1	—	—	225	2	228	2	Vuod. oli 13,394 ulkom. 155,623 m. arv.
—	—	—	1	—	—	50	—	51	—	Vuod. oli 2,318 ulkom. 34,584 m. arv.
—	3	—	14	1	—	1,150	8	1,167	9	Vuod. oli 34,365 ulkom. 516,034 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavaranto- arvo Suom. mar- koissa.	Valmistetun tavaranto- paljous ja laji.		
VI	17	Satulasepäntehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		—		
		1	Turun lääni		42,500	
		1	Oulun lääni		420,000	
		2		462,500		
	"	"	Satulasepänerstaita. <i>Kaupungeissa.</i>		—	
			12	Uudenmaan lääni		44,141
			18	Turun lääni		51,859
			12	Hämeen lääni		60,342
			13	Viipurin lääni		24,041
			6	Mikkelin lääni		11,350
7			Kuopion lääni	30,545		
10			Vaasan lääni	32,014		
9			Oulun lääni	34,209		
			87			288,501
"	"	Turkkitaratehdas. <i>Kaupungeissa.</i>		Turkkitarav. ja kalanpyydyksiä.		
		1	Oulun lääni		63,000	
"	"	Harjatehdas. <i>Kaupungeissa.</i>		66,200 harjaa; 64,180 pensseliä.		
		1	Turun lääni		85,000	
"	"	Harjasitomoita. <i>Kaupungeissa.</i>		2,335 tusin. harjoja, 1,712 tusin. pensseleitä.		
		2	Uudenmaan lääni		35,097	

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.	
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.			
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.		
1 höyryk., 5 hv.	—	—	2	—	22	2	24	2	Käyt. ulkom. aineita 2,960 m. arv. Käytetään ajokalu- tehtaan yhteydessä. Käyt. 681 kotim. ja 6,001 ulkom. vuotaa.	
Yhteinen moottori nahkateht. kanssa.	—	—	1	—	83	8	84	8		
1 höyryk., 5 hv. Yhteinen moottori nahkatehtaan kanssa.	—	—	3	—	105	10	108	10		
—	—	—	6	1	23	1	29	2	—	
—	—	2	—	6	—	28	1	36		1
—	—	—	—	7	—	26	1	33		1
—	—	1	—	—	—	18	—	19		—
—	—	—	—	3	—	7	—	10		—
—	—	1	—	4	—	17	—	22		—
—	—	—	—	4	—	17	—	21		—
—	—	—	—	4	—	17	—	21		—
—	—	—	—	—	—	18	—	18		—
—	—	4	—	30	1	154	3	188		4
1 höyryk., 4 hv.	1	1	1	1	8	8	10	10	Muokattu 6,000 lampaannahk. ynnä sekal. muita nahkoja.	
1 kaasumot., 12 hv.	—	—	9	1	24	28	33	29	Käyt. ulkom. raakatavaraa 14,820 m. arv.	
—	—	—	2	—	11	7	13	7	—	

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markoissa.	Valmistetun tavaran paljous ja laji.
VII	18	Tekstiiliteollisuutta.		
		Villateollisuuslaitoksia.		
		<i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Turun lääni 239,000	30,000 m. sekal. villakudoksia; 4,000 kg. villalankaa; kommissionitavaraan värjäystä.
		4	Hämeen lääni 1,420,000	96,754 kg. kudoksia; 74,335 kg. lankaa, osaksi omasta, osaksi tilaajien villoista; kommissionitavaraan värjäystä ja prässäystä.
		6	1,659,000	
		<i>Maaseuduilla.</i>		
		4	Uudenmaan lääni 386,500	—
		2	Turun lääni 1,667,876	240,000 m. ja 12,140 kg. villakudoksia; 920 kg. lankaa; kommissionitöitä.
		1	Hämeen lääni 95,000	2,300 m. verkkaa, 6,000 m. flanellia, 218 saaleja ja huopia, 1,140 kg. villalankaa omista aineksista; 6,500 m. kudoksia, 167 saaleja ja huopia 18,100 kg. villalankaa tilaajien aineksista; värjäyksiä.
		2	Vaasan lääni 382,675	53,181 kg. villalankaa osaksi omista, osaksi tilaajien aineksista; 28,764 kg. ja 1,200 m. kudoksia; värjäystä.
		9	2,532,051	
		Shoddytehtaita.		
		<i>Maaseuduilla.</i>		
		1	Vaasan lääni 4,000	6,500 kg. shoddyä.
		Pumpuliteollisuuslaitoksia.		
		<i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Turun lääni 789,300	149,000 kg. pumpulilankaa; pumpulikudoksia; 7,216 kg. vanua.

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
2 höyryk., 34 hv.	—	—	—	3	31	58	31	61	Käyt. 6,500 kg. kotim. villoja.
Vesivoima, 309 hv.	—	1	3	18	91	211	94	230	Käyt. 58,660 kg. kotim. villoja; 114,786 kg. ulk. villoja ja shoddyä; yhteensä ulk. raakatav. 524,666 m. arv.
2 höyryk., 34 hv. Vesivoima, 309 hv.	—	1	3	21	122	269	125	291	Käyt. 65,160 kg. kotim. villoja.
2 höyryk., 31 hv. Vesivoima, 75 hv.	1	1	2	18	44	63	47	82	Käyt. 36,581 kg. kotim. villoja; 39,076 kg. ulkom. villoja.
9 höyryk., 290 hv.	—	—	4	16	77	175	81	191	—
1 höyryk., 30 hv. Vesivoima, 50 hv.	—	—	—	—	16	24	16	24	Käyt. 995 kg. kotim. villoja; 2,035 kg. ulkom. villoja; väriaineita 6,000 m. arv.
1 höyryk., 16 hv. Vesivoima, 25 hv.	—	—	2	23	24	50	26	73	Käyt. ulkom. raakatav. 121,976 m. arv.
13 höyryk., 367 hv. Vesivoima, 150 hv.	1	1	8	57	161	312	170	370	
Vesivoima.	—	—	—	—	4	3	4	3	Käyt. 10,500 kg. rättejä.
1 höyryk., 160 hv.	—	—	7	37	22	105	29	142	Käyt. 223,200 kg. pumpulia 221,800 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavarantoiminnan brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarantoiminnan paljous ja laji.	
					VII
		2	Vaasan lääni	3,678,368	Kehrätty 592,433 kg. lankaa, josta 342,699 kg. valmistettiin 358,700 kg. kangasta. Värjäyslaitoksessa jalostettu 46,325 punttia lankaa ja 67,514 kangasta. Kalanpyydyslankaa ja verkkoja.
		4		11,267,668	
			<i>Maaseuduilla.</i>		
		1	Hämeen lääni	3,700,000	1,022,610 kg. lankaa; 157,766 kpl. kankaita, painaen 793,742 kg.
			Pellavanloukutuslaitoksia.		
			<i>Maaseuduilla.</i>		
		1	Hämeen lääni	12,755	12,755 kg. pellavia.
			Liinateollisuuslaitoksia.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Hämeen lääni	3,100,000	1,275,794 kg. liina-, rohdin- ja jute-lankaa; 58,718 kpl. kankaita.
			Trikotehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Hämeen lääni	485,472	14,301 tusinaa röijyjä, huiivia, suk- kia y. m.
		1	Viipurin lääni	28,500	3,700 par. sukkaa, 600 vaate- tusta, 175 tusinaa röijyjä y. m.
		1	Vaasan lääni	35,700	Villahuiveja.
		4		549,672	

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
10 höyryk., 1,666 hv. Vesivoima, 1,480 hv.	51	36	128	162	660	1,117	839	1,315	Käyt. 11,136 paalia = 2,311,135 kg. pumpulia.
7 höyryk., 754 hv.	8	7	29	68	216	480	253	555	Käyt. 3,200 paalia = 663,164 kg. pumpulia 694,790 m. arv.; 86,000 kg. ulkom. lankaa 182,000 m. arv.
18 höyryk., 2,580 hv. Vesivoima, 1,480 hv.	59	43	164	267	898	1,702	1,121	2,012	Käyt. 3,197,499 kg. pumpulia; 86,000 kg. ulkom. lankaa; väriaineita 30,000 m. arv.
13 höyryk., 1,200 hv. Vesivoima, 420 hv.	47	29	77	71	371	612	495	712	Käyt. 1,209,073 kg. pumpulia. Tehtaassa löytyy 18,544 rukkia ja 798 kangaspuita.
Vesivoima, 20 hv.	—	—	1	—	7	4	8	4	Käyt. 68,325 kg. pellav. kuituja.
1 höyryk., 300 hv. Vesivoima, 780 hv.	39	49	79	125	349	591	467	765	Käyt. 384,283 kg. kotim. pellavia; 1,434,525 kg. venäl. pellavia 1,266,918 m. arv.; 24,318 kg. jutea 9,484 m. arv.
1 höyryk., 8 hv. Liikevoima pumpuliteollisuuslaitoksesta.	—	4	1	23	16	91	17	118	Käyt. 5,320 kg. kotim. pumpulilankaa, 1,551 kg. ulkom. pumpulilankaa; 1,060 kg. kotim. villalankaa; 17,204 kg. ulkom. villalankaa. Yht. ulk. lankaa 153,835 m. arv.
—	—	—	—	5	—	16	—	21	Käyt. 1,450 kg. ulkom. villalankaa 17,300 m. arv.
—	—	—	—	—	1	13	1	13	Käyt. ulkom. lankaa 15,000 m. arv.
1 höyryk., 8 hv.	—	4	1	28	17	120	18	152	Käyt. ulkom. lankaa 186,135 m. arv.

Ryhmä	Luoikka	Lukumääriä	Valmistetun tavaranto netto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavaranto paljous ja laji.
VII	19	Matonkutomalaitoksia. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1 Viipurin lääni	2,140	Turkin mattoja.
"	"	Vanutehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1 Uudenmaan lääni	29,133	17,335 kg. vanua.
"	"	Köysitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2 Uudenmaan lääni	14,455	—
		5 Turun lääni	18,784	—
		7	33,239	
"	"	Nyörinpunojaverstaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2 Uudenmaan lääni	58,000	—
		1 Turun lääni	496	—
		3	58,496	
"	"	Rullakartiinitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1 Turun lääni	18,240	4,800 rullakartiinia.
VIII	21	Paperiteollisuutta. Puuhioimoita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1 Hämeen lääni	324,100	2,315,000 kg. puupahvia.

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	
—	—	—	—	—	2	1	2	1	—
1 höyryk., 10 hv.	—	—	—	—	1	6	1	6	Käyt. 26,864 kg. pumpulia 19,301 m. arv.
—	1	—	—	—	4	—	5	—	—
—	1	—	5	—	8	—	14	—	—
—	2	—	5	—	12	—	19	—	—
—	1	2	1	4	7	12	9	18	Käyt. ulkom. raakataiv. 20,600 m. arv.
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
—	1	2	1	4	7	14	9	20	—
—	—	—	2	1	2	2	4	3	Käyt. 6,800 m. kotim. pumpuli-kankaita; 2,900 m. ulkom. pump.kudoksia 2,400 m. arv.
Vesivoima, 440 hv.	3	1	5	5	66	52	74	58	Käyt. 11,136 m ³ hioinpuita.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavarantoiminnan brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarantoiminnan paljous ja laji.
				Maaseuduilla.
		3	576,622	Uudenmaan lääni . . . . . 2,534,650 kg. puuvanua; 1,500,000 kg. puupahvia.
		3	527,528	Hämeen lääni . . . . . 5,350,419 kg. puuvanua.
		8	3,071,915	Viipurin lääni . . . . . 23,353,021 kg. puupahvia ja puuvanua sekä sitäpaitsi 2,019,000 kg. puuvanua tehtaan omiin tarpeisiin, jonka arvoa ei ole laskettu ilmoitetun tuotannon paljouteen.
		14	4,176,065	32,738,090 kg. puuvanua ja puupahvia sekä sitäpaitsi 2,019,000 kg. puuvanua tehtaan omiin tarpeisiin, jonka arvoa ei ole laskettu ilmoitetun tuotannon paljouteen.
				Sellulosatehtaita.
				Maaseuduilla.
		1	80,000	Uudenmaan lääni . . . . . 400,000 kg. sellulosaa.
		3	990,186	Hämeen lääni . . . . . 3,897,098 kg. sellulosaa.
		3	938,780	Viipurin lääni . . . . . 3,153,128 kg. sellulosaa sekä sitäpaitsi 1,551,000 kg. sellulosaa tehtaan omiin tarpeisiin, jonka arvoa ei ole laskettu ilmoitetun tuotannon paljouteen.
		7	2,008,966	7,450,226 kg. sellulosaa sekä sitäpaitsi 1,551,000 kg. sellulosaa tehtaan omiin tarpeisiin, jonka arvoa ei ole laskettu ilmoitetun tuotannon arvoon.
				Pahvitehtaita.
				Maaseuduilla.
		1	5,400	Turun lääni . . . . . 18,000 kg. kirjansitojapahvia.
		1	22,000	Hämeen lääni . . . . . 130,000 kg. räättipahvia.
		2	27,400	148,000 kg. pahvia.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
Vesivoima, 1,135 hv.	—	—	4	6	88	58	92	64	Käyt. 19,575 m ³ kuusipuita.
Vesivoima, 1,932 hv.	—	—	—	—	73	8	73	8	—
Vesivoima, 8,660 hv.	—	2	7	38	467	391	474	413	Käyt. 109,791 m ³ polttopuita.
Vesivoima, 11,727 hv.	—	2	11	44	628	457	639	503	
2 höyryk., 45 hv.	—	—	—	2	32	5	32	7	Käyt. ulkom. raakatav. 7,800 m. arv.
1 höyryk., 60 hv. Vesivoima, 325 hv.	—	—	6	12	306	53	312	65	Käyt. ulkom. raakatav. 141,578 m. arv.
1 höyryk., 40 hv. Vesivoima.	—	—	—	—	67	12	67	12	Käyt. ulkom. raakatav. 87,515 m. arv.
4 höyryk., 145 hv. Vesivoima.	—	—	6	14	405	70	411	48	Käyt. ulkom. raakatav. 236,893 m. arv.
—	—	—	—	—	6	5	6	5	—
1 höyryk., 12 hv.	—	—	—	2	8	2	8	4	Käyt. 110,000 kg. paperihittusia, 15,000 kg. villarättejä.
1 höyryk., 12 hv.	—	—	—	2	14	7	14	9	

Ryhmä	Luokka	Lukumäärä	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavaran paljous ja laji.
				Asfalttitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>
		2	130,100	Uudenmaan lääni . . . . . 24,000 käär. kattohuopaa, 2,000 käär. verhostinpahvia, 950 ast. asfalttilakkaa, 100 ast. peltivernissaa y. m.
		2	13,591	Turun lääni . . . . . 5,842 käär. asfalttihuopaa; 22,950 kg. asfalttilakkaa.
		1	585,000	Hämeen lääni . . . . . 795,000 kg. käärepaperia; 720,200 kg. raakapahvia; 191,500 kg. pin-goituspahvia; 424,800 kg. puu-pahvia; 154,800 kg. sellulosapahvia; 28,200 kg. käärepahvia; 32,400 käär. kattohuopaa ja ter-vapahvia; 296 ast. asflakkaa.
		5	728,691	62,242 käär. kattohuop.; 2,000 käär. verhostinpahvia, 24,196 ast. as-falttilakkaa, 100 ast. peltivernis-saa, 795,000 kg. käärepaperia, 1,519,500 kg. sek. pahvi-lajeja.
				<i>Maaseuduilla.</i>
		1	32,600	Turun lääni . . . . . 4,550 käär. kattohuopaa; 400 käär. seinähuopaa; 230 ast. asfaltti-lakkaa, 230 ast. peltivernissaa.
		1	76,000	Hämeen lääni . . . . . —
		1	38,000	Viipurin lääni . . . . . 14,600 käär. asfalttihuopaa, 400 ast. asfalttilakkaa.
		3	146,600	
				Paperitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>
		1	1,593,752	Hämeen lääni . . . . . 2,355,961 kg. sek. paperilajeja sekä omaksi tarpeeksi 1,351,067 kg. puuvanua ja 214,660 kg. olki-vanua, joiden arvo ei sisälly yllämainitussa summassa.
				<i>Maaseuduilla.</i>
		1	478,300	Turun lääni . . . . . 2,391,500 kg. puupaperia.
		4	3,200,269	Hämeen lääni . . . . . 6,797,975 kg. sek. paperilajeja, 398,999 kg. pahvia.

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
—	—	—	—	—	18	—	18	—	Käyt. kotim. raaka- ja pin-goituspahvia 20,000 m. arv.; ulk. raakat. 68,500 m. arv.
1 höyryk., 8 hv.	—	—	—	—	9	—	9	—	Käyt. 12,922 kg. kotim. raakapahvia; ulkom. raakat. 4,266 m. arv.
Vesivoima, 475 hv.	—	—	—	—	100	22	100	22	Käyt. 920,000 kg. rättejä; 122,800 kg. olkia; 48,000 kg. sellulosaa; 8,055 m ³ hioin-puita; sek. ulkom. raakatav. 37,500 m. arv.
1 höyryk., 8 hv. Vesivoima, 475 hv.	—	—	—	—	127	22	127	22	Käyt. ulkom. raakatav. 110,266 m. arv.
—	—	—	—	—	12	—	12	—	Käyt. 12,000 kg. kotim. ja 25,600 kg. ulk. raakapahv.; yhteens. ulkom. raakat. 14,955 m. arv.
—	—	—	—	—	4	—	4	—	Käyt. ulkom. raakatav. 20,000 m. arv.
—	—	—	1	—	3	—	4	—	Käyt. 42,000 kg. kotim. raaka-huopaa, kivihiilentervaa ja asfalttia 11,700 m. arv.
—	—	—	1	—	19	—	20	—	Käyt. ulkom. raakatav. 46,655 m. arv.
2 höyryk., 70 hv. Vesivoima, 900 hv.	1	1	9	9	197	105	207	115	Käyt. 5,828 m ³ hioin-puita, 622,222 kg. kotim. rättejä, 434,137 kg. sellulos.; 539,165 kg. olkia, 629,015 kg. ulkom. rättejä; sek. ulkom. raakat.
2 höyryk., 18 hv. 16 höyryk., 476 hv. Vesivoima, 605 hv.	—	1	—	9	105	23	105	33	Käyt. 38,400 m ³ hioin-puita.
	—	—	15	29	340	255	355	284	Käyt. ulkom. raakatav. 337,704 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavaran paljous ja laji.
		2	1,500,576	3,827,138 kg. paperia.
		10	7,167,209	18,438,400 kg. sekal. paperilajeja, 398,999 kg. pahvia.
		Tapettitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	344,200	600,000 käär. tapetteja; 170,000 kg. värejä; 2,050 kp. rullakartineja.
		1	12,000	—
		1	75,000	270,000 käär. tapetteja.
		1	97,000	300,000 käär. tapetteja ja reunuksia.
		4	528,200	1,170,000 käär. tapetteja ja reunuksia, 170,000 kg. värejä, 2,050 kpl. rullakartineja.
		Pussi- ja kirjeenkuoriteht. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	34,220	1,020 milleä kirjeenkuoria, 3,200 milleä pusseja, 2,200 milleä tektureja, 2,300 milleä kapsuloita.
		1	81,284	7,725,900 pussia, 7,061,500 kirjeenkuorta.
		1	600	50,000 kirjeenkuorta.
		3	116,104	8,131,500 kirjeenkuorta, 10,925,900 pussia, 2,200 milleä tektureja.
		Kartongitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	4,700	Pahvikoteloita ja kartongejia.
		1	11,523	1,250,450 paperikoteloita.
		3	16,223	

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
4 höyryk., 157 hv. Vesivoima.	—	—	21	24	487	156	508	180	Käyt. ulkom. raakatav. 281,278 m. arv.
9 höyryk., 220 hv. Vesivoima, 820 hv.	—	—	12	19	218	111	230	130	Käyt. ulkom. raakatav. 194,142 m. arv.
31 höyryk., 871 hv. Vesivoima.	—	1	48	81	1,150	545	1,198	627	Käyt. ulkom. raakatav. 813,124 m. arv.
1 höyryk., 8 hv.	—	—	2	1	28	7	30	8	Käyt. kotim. paperia 72,000 mk. arv., ulkom. värejä 128,000 m. arv.
1 petrolimootori, 2 hv.	1	—	—	—	3	3	4	3	Käyt. paperia 5,200 m. arv., ulkom. raakat. 2,800 m. arv.
1 höyryk., 6 hv.	—	—	1	2	4	2	5	4	Käyt. 59,078 kg. paperia 18,285 m. arv., ulkom. värejä 11,781 m. arv.
1 höyryk., 4 hv.	—	—	2	—	13	2	15	2	Käyt. 77,000 kg. tapettipaperia 21,000 m. arv., 17,000 kg. värejä 15,000 m. arv.
3 höyryk., 18 hv., 1 petrolimootori 2 hv.	1	—	5	3	48	14	58	17	Käyt. kotim. paperia 116,485 m. arv., ulkom. raakatav. 157,581 m. arv.
—	—	—	—	—	5	11	5	11	Käyt. 12,000 kg. kotim. paperia 11,000 m. arv.
1 kaasumootori, 1 hv.	—	—	5	6	4	22	9	28	Käyt. kotim. paperia 64,575 m. arv.
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
1 kaasumootori, 1 hv.	—	—	5	6	9	34	14	40	Käyt. kotim. paperia 75,575 m. arv.
—	—	—	2	2	2	3	4	5	—
—	—	2	—	—	1	7	1	9	—
—	—	2	2	2	3	10	5	14	—

Ryhmä.	Luoikka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavarann brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarann paljous ja laji.
VIII	21	Kirjansitomatehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
	2	Uudenmaan lääni	45,444	—
"	"	Kirjansitomaverstaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
	19	Uudenmaan lääni	140,204	—
	12	Turun lääni	32,863	—
	6	Hämeen lääni	60,962	—
	8	Viipurin lääni	33,680	—
	4	Mikkelin lääni	7,378	—
	6	Kuopion lääni	32,189	—
	11	Vaasan lääni	39,042	—
	3	Oulun lääni	17,259	—
	69		363,577	
IX		Puun-, luun, kautsun-, guttaperkan ja samanl. ain. kalust. tarkoittavaa teollisuutta.		
"	22	Parkkimyllyjä. <i>Maaseuduilla.</i>		
	1	Hämeen lääni	8,102	85,280 kg. parkkia.
	1	Kuopion lääni	99,000	1,100,000 kg. s:maa.
	2		107,102	1,185,280 kg. parkkia.
"	"	Splinttitehtaita. <i>Maaseuduilla.</i>		
	1	Hämeen lääni	75,000	6,000 laat. haapasplinttiä.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
2 höyryk., 6 hv.	1	1	—	—	14	18	15	19	Käyt. ulkom. raakatav. 7,211 m. arv. Toisen tehtaan kaikki ilmoitukset sisältyvät kirjapainoilmoituksiin.
—	3	3	11	19	46	30	60	52	—
—	—	—	1	7	20	5	21	12	—
—	—	2	4	7	16	10	20	19	—
—	—	—	7	—	19	2	26	2	—
—	—	—	3	—	6	1	9	1	—
—	—	—	8	11	16	2	24	13	—
—	2	—	7	3	20	4	29	7	—
—	—	—	7	1	8	2	15	3	—
	5	5	48	48	151	56	204	109	
1 höyryk., 10 hv.	—	—	2	—	5	—	7	—	—
1 höyryk., 8 hv.	—	—	—	—	33	—	33	—	—
2 höyryk., 18 hv.	—	—	2	—	38	—	40	—	—
1 höyryk., 45 hv.	8	—	8	1	21	7	37	8	—

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavarantoiminnan brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarantoiminnan paljous ja laji.	
IX	22	Propsitehtaita.			
		<i>Maaseuduilla.</i>			
		1	Oulun lääni	30,700	9,000 m ³ kuorittua kuusenpropsia.
		Sahalaitoksia.			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
		4	Uudenmaan lääni	1,060,410	47,065 m ³ sahattu puutavaroita, joista 1,246 m ³ kimpää, 860 m ³ höylättyjä puutavaroita.
		1	Turun lääni	1,612,579	50,228 m ³ sahattu puutavaroita, joista 6,961 m ³ kimpää.
		4	Hämeen lääni	550,600	23,005 m ³ sahattu puutavaroita.
		6	Viipurin lääni	3,771,030	146,393 m ³ sahattu puutavaroita, joista 9,171 m ³ kimpää.
		2	Mikkelin lääni	180,880	8,540 m ³ sahattu puutavaroita.
		1	Kuopion lääni	7,725	387 m ³ sahattu puutavaroita.
		3	Vaasan lääni	556,000	23,564 m ³ sahattu puutavaroita.
2	Oulun lääni	1,025,000	36,120 m ³ sahattu puutavaroita.		
	23		8,764,224	335,302 m ³ sahattu puutavaroita, joista 17,378 m ³ kimpää, 860 m ³ höylättyjä puutavaroita.	
<i>Maaseuduilla.</i>					
39	Uudenmaan lääni	3,719,565	150,619 m ³ sahattu puutavaroita, joista 2,451 m ³ kimpää ja 322 m ³ koivukeppejä.		
62	Turun lääni	7,519,259	290,687 m ³ sahattu puutavaroita, joista 9,137 m ³ kimpää.		
59	Hämeen lääni	3,122,126	169,964 m ³ sahattu puutavaroita.		
37	Viipurin lääni	6,244,039	245,029 m ³ sahattu puutavaroita, joista 13,463 m ³ kimpää.		

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	
1 höyryk., 20 hv.	—	—	2	—	25	6	27	6	—
5 höyryk., 161 hv., 4 höyrysaaha.	2	—	3	—	200	43	205	43	Sahattu 426,171 tukkia, 1,390 m ³ puita.
2 höyryk., 80 hv., 1 höyrysaaha.	7	—	31	12	272	44	310	56	Sahattu 400,637 tukkia.
4 höyryk., 76 hv., 4 höyrysaaha.	—	—	1	—	110	8	111	8	Sahattu 258,235 tukkia.
9 höyryk., 408 hv., 6 höyrysaaha.	—	—	14	2	834	103	848	105	Sahattu 1,015,000 tukkia.
2 höyryk., 42 hv., 2 höyrysaaha.	—	—	—	—	56	—	56	—	Sahattu 84,340 tukkia.
1 höyryk., 20 hv., 1 höyrysaaha.	—	—	1	—	10	—	11	—	Sahattu 5,150 tukkia.
5 höyryk., 98 hv., 3 höyrysaaha.	1	—	11	—	111	3	123	3	Sahattu 191,120 tukkia.
2 höyryk., 115 hv., 2 höyrysaaha.	—	—	16	2	180	48	196	50	Sahattu 194,437 tukkia.
30 höyryk., 1,000 hv., 23 höyrysaaha.	10	—	77	16	1,773	249	1,860	265	Sahattu 2,575,090 tukkia, 1,390 m ³ puita.
22 höyryk., 489 hv., 19 höyrysaaha, 20 vesisaha.	13	—	47	9	925	87	985	96	Sahattu 1,454,989 tukkia.
38 höyryk., 872 hv., 36 höyrysaaha.	11	3	62	9	1,611	149	1,684	161	Sahattu 2,863,346 tukkia.
44 höyryk., 824 hv., 42 höyrysaaha, 17 vesisaha, yhd. yh- teinen moottori polt- timon kanssa.	11	—	66	6	927	80	1,004	86	Sahattu 1,675,387 tukkia, 3,200 m ³ koivupuuta.
32 höyryk., 772 hv., 30 höyrysaaha, 7 vesisaha.	3	—	29	6	1,416	113	1,448	119	Sahattu 2,011,049 tukkia.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.		Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavaran paljous ja laji.
IX	22	18	Mikkelin lääni	1,424,580	66,408 m ³ sahattu puutavaroita, joista 5,151 m ³ koivupuuta. Sahauksia kotitarpeisin.
		18	Kuopion lääni	3,244,290	148,896 m ³ sahattu puutavaroita. Tullisahauksia.
		99	Vaasan lääni	1,380,894	68,742 m ³ sahattu puutavaroita, joista 3,508 m ³ koivusquaresta. Tullisahauksia.
		33	Oulun lääni	2,829,357	116,050 m ³ sahattu puutavaroita, joista 1,599 m ³ kimpää. Tullisahauksia.
		365		29,484,110	1,246,395 m ³ sahattu puutavaroita, joista 26,650 m ³ kimpää, 8,981 m ³ koivupuuta. Tullisahauksia.
"	"		Puuvillatehtaita. <i>Maaseuduilla.</i>		
		3	Viipurin lääni	42,445	—
"	23		Nikkarintehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		3	Uudenmaan lääni	866,700	Sek. nikkarintöitä, 2,726 m ³ höylättyjä puutavaroita.
		3	Turun lääni	332,272	—
		1	Oulun lääni	28,700	—
		3		1,227,672	
			<i>Maaseuduilla.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	66,228	—
		2	Turun lääni	15,160	—

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
9 höyryk., 160 hv., 8 höyrysaahaa, 10 vesisahaa.	1	—	25	2	595	36	621	83	Sah. 705,214 sahatukkaa, joista 8,000 koivutukkaa. Kahd. sahasta puuttuu tiedot sekä työväestöstä että valmistetun tavaran arvosta.
7 höyryk., 233 hv., 7 höyrysaahaa, 11 vesisahaa.	1	—	26	1	925	22	952	23	Sah. 1,358,043 tukkia.
31 höyryk., 391 hv., 31 höyrysaahaa, 68 vesisahaa.	3	—	38	9	722	31	763	40	Sah. 805,492 tukkia 34 m ² koivupuuta.
12 höyryk., 418 hv., 11 höyrysaahaa, 22 vesisahaa.	17	1	85	23	885	110	987	134	Sah. 724,586 tukkia.
195 höyryk., 4,159 hv., 184 höyrysaahaa, 181 vesisahaa, yhd. yhteinen mootori polttimonsa kanssa.	60	4	378	65	8,006	628	8,444	697	Sah. 11,598,106 tukkia, joista 8,000 koivutukkaa, 3,234 m ² koivupuuta.
1 höyryk., ? hv., kahd. yht. mootorit höyrysaahojen kanssa.	—	—	6	—	24	4	30	4	—
3 höyryk., 57½ hv.	1	—	11	—	194	4	206	4	Käyt. ulkom. raakatav. 12,250 m. arv.
2 höyryk., 30 hv., 1 kaasumot., 2 hv.	—	—	7	—	96	10	103	10	—
1 höyryk., 6 hv.	—	—	1	—	12	—	13	—	—
6 höyryk., 93½ hv., 1 kaasumot., 2 hv.	1	—	19	—	302	14	322	14	—
1 höyryk., 60 hv.	—	—	—	—	30	2	30	2	Käyt. ulk. aineksia 5,833 m arv.
1 höyryk., 15 hv., yhd. yhtein. mootori höyrysaahan kanssa.	—	—	—	—	20	6	20	6	—

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavar brutto-arvo Suom. mar- koissa.	Valmistetun tavar paljous ja laji.	
IX	23	1	Hämeen lääni	20,000	430 m ³ sah. puutav., käsiteollisuus- tuotteita.
		1	Viipurin lääni	23,300	
		5		124,688	30 urkuharmonioita, 20 sorvaus- tuolia, sek. töitä.
			Nikkarinverstaista.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		36	Uudenmaan lääni	167,605	—
		45	Turun lääni	129,475	—
		27	Hämeen lääni	147,885	—
		25	Viipurin lääni	92,610	—
		15	Mikkelin lääni	19,639	—
		24	Kuopion lääni	44,054	—
		15	Vaasan lääni	63,146	—
		14	Oulun lääni	38,675	—
		201		703,089	
			<i>Maaseuduilla.</i>		
		1	Viipurin lääni	1,500	Puisia apteekkikoteloita. Sikaarilaatikoita.
		1	Vaasan lääni	2,892	
		2		4,392	
			Ruumiinkirstutehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	41,623	—
			Sorvarintehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Turun lääni	13,250	—
			Sorvarinverstaista.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		8	Uudenmaan lääni	9,350	—
		7	Turun lääni	9,930	—

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
1 höyryk., 10 hv.	—	—	1	—	9	—	10	—	Sah. 4,000 tukkia.
Vesivoima.	—	—	—	—	12	—	12	—	Käyt. ulk. aineksia 8,720 m. arv.
3 höyryk., 85 hv. Vesivoima.	—	—	1	—	71	8	72	8	
—	1	—	14	—	137	—	152	—	—
—	3	1	9	—	135	2	147	3	—
—	—	—	8	—	138	—	146	—	—
—	—	—	6	—	85	—	91	—	—
—	—	—	1	—	25	—	26	—	—
—	—	—	—	—	61	—	61	—	—
—	—	—	3	—	56	—	59	—	—
—	—	—	6	—	37	—	43	—	—
—	4	1	47	—	674	2	725	3	—
—	—	—	1	—	1	—	4	—	—
—	—	—	3	—	3	—	4	—	—
—	—	—	4	—	4	—	8	—	—
—	—	—	—	—	8	6	8	6	—
1 höyryk., 4 hv.	—	—	3	3	7	1	10	4	Käyt. ulkom. raakatav. 2,348 m. arv.
—	1	—	1	—	12	—	14	—	—
—	—	—	—	—	11	1	11	1	—

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavaran paljous ja laji.
IX	23	4 Hämeen lääni	14,110	—
		8 Viipurin lääni	7,547	—
		2 Mikkelin lääni	1,410	—
		4 Kuopion lääni	3,402	—
		1 Vaasan lääni	1,650	—
		1 Oulun lääni	300	—
		35	47,699	
"	"	Lankarullatehtaita.		
		<i>Maaseuduilla.</i>		
		1 Uudenmaan lääni	133,000	212,000 lankarullakrossia.
		1 Hämeen lääni	512,000	825,000 lankarullakrossia.
		1 Viipurin lääni	475,000	592,000 lankarullakrossia ja kehruutobineja.
		1 Kuopion lääni	177,000	313,000 lankarullakrossia.
		4	1,297,000	1,942,000 lankarullakrossia ja kehruutobineja.
"	"	Tynnyrintekijäin tehtaita.		
		<i>Kaupungeissa.</i>		
		1 Turun lääni	265,000	119,500 sek. astioita.
		1 Kuopion lääni	20,000	8,000 voidritteitä
		2	285,000	
"	"	Tynnyrintekijäin verstaaita.		
		<i>Kaupungeissa.</i>		
		3 Uudenmaan lääni	20,595	—
		2 Turun lääni	4,391	—
		1 Hämeen lääni	1,500	—
		1 Viipurin lääni	900	—
		2 Vaasan lääni	9,900	4,000 pyökk. dritteleit, sek. astioita.
		9	37,376	

Käytetyn koneellisen liikitusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
—	—	—	4	—	11	—	15	—	—
—	—	—	1	—	10	—	11	—	—
—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
—	1	—	3	—	5	1	9	1	—
—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
	2	—	9	—	54	2	65	2	
1 höyryk., 157 hv.	—	—	4	4	44	14	48	18	Käyt. 9,600 m ³ koivupuuta.
5 höyryk., 260 hv.	—	—	12	16	113	72	125	88	Käyt. 29,400 m ³ koivupuuta.
1 höyryk., 400 hv.	1	4	8	23	155	27	164	54	Käyt. 41,600 m ³ koivupuuta, ulkom. aineks. 20,000 m. arv.
1 höyryk., 105 hv.	—	—	14	2	84	13	98	15	—
8 höyryk., 780 hv.	1	4	38	45	396	126	435	175	Käyt. 80,600 m ³ koivup., ulkom. aineksia 20,000 m. arv.
1 höyryk., 16 hv.	2	—	6	—	40	—	48	—	Käyt. ulkom. aineksia 192,200 m. arv.
Yht. mootori höyry- sahan kanssa.	Tiedot sisältyvät sahailm.								—
1 höyryk., 16 hv., yhd. yht. mootori höyrysahan kanssa.	2	—	6	—	40	—	48	—	
—	—	—	1	—	8	—	9	—	—
—	—	—	—	—	4	—	4	—	—
—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
—	—	—	—	—	3	—	3	—	—
	—	—	1	—	18	—	19	—	

Ryhmä.	Luoikka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavaranto- arvo Suom. mar- koissa.	Valmistetun tavaranto- arvo ja laji.		
IX	23	<i>Maaseuduilla.</i>		7,755 silakkaastiata.		
		1	Turun lääni		6,633	
		Korkkitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>				
	"	"	2	Uudenmaan lääni	58,000	—
			1	Turun lääni	285,000	42,000,000 korkkia.
		3		343,000		
	"	"	<i>Maaseuduilla.</i>		2,000,000 korkkia.	
			1	Viipurin lääni		16,000
	"	"	Koppatehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		—	
			1	Uudenmaan lääni		7,454
1			Turun lääni	3,450		
	2		10,904			
"	24	Leikkikalutehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		—		
		1	Kuopion lääni		8,000	
"	"	Kampatehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		—		
		1	Uudenmaan lääni		600	
		1	Turun lääni		3,000	
	2		3,600			
"	"	Gummitavaratehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		Kautsuleimoja y. m.		
		4	Uudenmaan lääni		20,631	
		1	Hämeen lääni		4,750	
	5		25,381			

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
—	—	—	—	—	5	—	5	—	—
—	3	—	1	6	13	6	17	12	Käyt. korkkiparkkia 33,000 m. arv.
1 höyryk., 20 hv.	—	—	1	2	19	40	20	42	Käyt. 1,800,000 kg. korkkiparkkia.
1 höyryk., 20 hv.	3	—	2	8	32	46	37	54	
1 petroleumimootori, 2 hv.	—	—	—	—	10	—	10	—	—
—	—	—	2	1	2	1	4	2	Käyt. ulkom. raakatav. 1,500 m. arv.
—	—	—	1	—	2	—	3	—	—
	—	—	3	1	4	1	7	2	
—	—	—	—	—	5	5	5	5	—
—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
—	—	—	—	—	4	—	4	—	—
	—	—	—	—	5	—	5	—	
—	—	—	1	—	8	1	10	1	—
—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
	—	—	1	—	10	1	12	1	

Ryhmä.	Luoikka.	Lukumääriä.	Valmistetun tavarantoiminnan brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarantoiminnan paljous ja laji.	
IX	26	Ajokalutehtaita.			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
		1	Uudenmaan lääni	39,000	—
		Vaanuverstaita.			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
		3	Uudenmaan lääni	21,325	—
		4	Turun lääni	5,147	—
		1	Hämeen lääni	2,195	—
		3	Viipurin lääni	5,207	—
		1	Vaasan lääni	900	—
1	Oulun lääni	1,617	—		
	13		36,391		
X	27	Rakennusteollisuutta.			
		Muurareja ja rakennusurakkamiehiä.			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
		19	Uudenmaan lääni	687,892	—
		15	Turun lääni	47,415	—
		2	Hämeen lääni	22,700	—
		17	Viipurin lääni	336,452	—
		7	Mikkelin lääni	5,989	—
		1	Kuopion lääni	300	—
		6	Vaasan lääni	45,953	—
	67		1,146,701		
"	"	Maalareita.			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
		52	Uudenmaan lääni	436,916	—
		52	Turun lääni	194,167	—
		19	Hämeen lääni	107,826	—
		28	Viipurin lääni	204,461	—
		13	Mikkelin lääni	43,271	—

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
1 höyryk., 5 hv.	—	—	—	—	25	1	25	1	—
—	—	—	—	—	16	—	16	—	—
—	1	—	—	—	7	—	8	—	—
—	—	—	1	—	3	—	4	—	—
—	—	—	—	—	5	—	5	—	—
—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
—	—	—	—	—	3	—	3	—	—
	1	—	1	—	36	—	38	—	
1 höyryk., 4 hv.	6	—	32	6	499	125	537	131	Ilmoitukset puutteelliset.
—	—	—	8	2	96	13	104	15	—
—	—	—	6	—	30	4	36	4	—
—	—	—	29	—	206	16	235	16	—
—	—	—	1	—	13	4	14	4	—
—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
—	—	—	19	—	65	18	84	18	—
1 höyryk., 4 hv.	6	—	95	8	910	180	1,011	188	
—	3	—	29	—	278	2	310	2	—
—	3	1	16	—	133	2	152	3	—
—	1	1	9	—	85	—	95	1	—
—	—	—	15	—	158	—	173	—	—
—	—	—	5	—	33	—	38	—	—

Ryhmä.	Luokka.	Lukumääriä.		Valmistetun tavaranto brutto-arvo Suom. mar- koissa.	Valmistetun tavaranto paljous ja laji.
X	27	19	Kuopion lääni	72,803	—
		21	Vaasan lääni	101,287	—
		17	Oulun lääni	81,661	—
		221		1,242,372	
			Tapetinpanijoita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		8	Uudenmaan lääni	73,674	—
			Lasimestareita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		7	Uudenmaan lääni	24,508	—
		9	Turun lääni	31,335	—
		1	Hämeen lääni	10,500	—
		4	Vaasan lääni	5,934	—
		21		72,277	
			Nuohojia.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		10	Uudenmaan lääni	51,464	—
		4	Turun lääni	16,279	—
		2	Hämeen lääni	4,400	—
		2	Viipurin lääni	2,240	—
		3	Mikkelin lääni	1,470	—
		3	Kuopion lääni	4,900	—
		5	Vaasan lääni	6,850	—
		2	Oulun lääni	3,450	—
		31		91,053	
			Kadunlaskijoita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	56,500	—

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
—	—	—	6	—	92	1	98	1	—
—	1	—	6	—	93	—	100	—	—
—	1	—	5	—	66	—	72	—	—
	9	2	91	—	938	5	1,038	7	
—	1	—	3	—	32	3	36	3	—
—	—	—	1	—	11	—	12	—	—
—	—	—	4	—	11	—	15	—	—
—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
—	—	—	—	—	4	—	4	—	—
—	—	—	5	—	28	—	33	—	—
—	—	—	3	—	30	3	33	3	—
—	—	—	4	—	15	—	19	—	—
—	—	—	—	—	8	—	8	—	—
—	—	—	3	—	2	—	5	—	—
—	—	—	—	—	3	—	3	—	—
—	—	—	2	—	3	—	5	—	—
—	—	—	2	—	8	—	10	—	—
—	—	—	—	—	4	—	4	—	—
—	—	—	14	—	73	3	87	3	—
—	—	—	10	—	73	2	83	2	—

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavaran paljous ja laji.	
XI	28	Ravinto- ja nautintoaineita valm. teollisuutta.			
		Jauhomyllyjä.			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
		1	Uudenmaan lääni	36,423	249,807 kg. ruisjauhoja.
		1	Hämeen lääni	60,456	Jauh. 7,259 hl. viljaa myyntiä varten ja 8,861 hl. tullijauhatuksia.
		1	Viipurin lääni	483,324	440,000 kg. ruisjauhoja, 13,250 säkkiä riisirynejä, 5,500 säkkiä riisileseitä.
		2	Kuopion lääni	714,900	4,868,320 kg. ruisjauhoja, 106,539 kg. riisirynejä, 33,260 kg. kaurarynejä, 14,400 kg. ohrarynejä. Tullijauheita.
		1	Vaasan lääni	807,540	2,120,600 kg. ruisjauhoja, 41,000 kg. rukiinseuleitä, 184,000 kg. ohrajauhoja, 29,000 kg. ohraseuleitä, 1,623,200 kg. riisirynejä, 175,000 kg. rehuaineita.
	2	Oulun lääni	282,581	2,000,000 kg. ryynejä ja jauhoja, joista 165,400 kg. riisirynejä, 1,256,175 kg. ruisjauhoja ja 101,375 kg. ohrajauhoja.	
	8		2,385,224	9,320,077 kg. ruis- ja ohrajauhoja ynnä ryynejä, 33,260 kg. kaurarynejä, 13,250 säkkiä ja 1,895,139 kg. riisirynejä, 5,500 säkkiä riisileseitä, 175,000 kg. rehuaineita.	
<i>Maaseuduilla.</i>					
1	Viipurin lääni	202,000	1,480,000 kg. ruisjauhoja.		
1	Oulun lääni	42,000	300,000 kg. ruisjauhoja.		
2		244,000	1,780,000 kg. ruisjauhoja.		

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
Yht. mootori höyry- sahan kanssa.	—	—	—	—	2	—	2	—	1 höyrymylly. Jauh. viljasta oli 15,885 kg. kotimaista, loppu Venäjältä.
1 höyryk., 12 hv.	—	—	—	—	4	—	4	—	1 höyrymylly.
1 höyryk., 20 hv.	—	—	—	—	8	—	8	—	1 höyrymylly. Jauh. viljasta oli 70,200 kg. kotim. rukiita, loput ulkom.
2 höyryk., 150 hv., yhd. yhtein. mootori höyrysahan kanssa.	—	—	—	—	14	—	14	—	2 höyrymyllyä. Vilja ulkomaalta.
3 höyryk., 650 hv.	—	—	—	—	35	6	35	6	1 höyrymylly. Jauh. viljasta oli 28,000 kg. kotim. ohria ja 17,000 kg. kauroja, loppu ulkomaalta.
3 höyryk., 101 hv.	—	—	1	—	21	3	22	3	2 höyrymyllyä. Jauh. vilja ulkomaalta.
10 höyryk., 933 hv., yhd. yhteinen mootori höyrysahan kanssa.	—	—	1	—	84	9	85	9	8 höyrymyllyä. Jauh. viljasta oli 131,085 kg. kotimaalta, loppu ulkomaalta.
Yhd. yhteinen mootori höyrysahan kanssa.	—	—	—	—	2	—	2	—	1 höyrymylly. Jauh. vilja Venäjältä.
1 höyryk., 8 hv.	—	—	—	—	3	—	3	—	1 höyrymylly. Jauhettu vilja ulkomaalta.
1 höyryk., 8 hv., yhd. yht. mootori höyry- sahan kanssa.	—	—	—	—	5	—	5	—	2 höyrymyllyä. Jauhettu vilja ulkomaalta.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavaran paljous ja laji.	
XI	28	Tullijauhomyllyjä.			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
		3	Turun lääni	—	Jauh. 22,716 hl. viljaa.
		1	Hämeen lääni	—	Jauh. 36,982 hl. viljaa.
		2	Viipurin lääni	—	Jauh. 36,770 hl. viljaa.
		2	Mikkelin lääni	—	Jauh. 10,150 hl. viljaa.
		1	Kuopion lääni	—	Jauh. 20,738 hl. viljaa.
		1	Vaasan lääni	—	Jauh. 7,373 hl. viljaa.
		10		—	Jauh. 134,729 hl. viljaa.
		<i>Maaseuduilla.</i>			
		123	Uudenmaan lääni	—	Jauh. 300,715 hl. viljaa.
		179	Turun lääni	—	Jauh. 413,664 hl. viljaa.
		173	Hämeen lääni	—	Jauh. 514,905 hl. viljaa.
		305	Viipurin lääni	—	Jauh. 578,163 hl. viljaa.
		179	Mikkelin lääni	—	Jauh. 266,357 hl. viljaa.
211	Kuopion lääni	—	Jauh. 300,208 hl. viljaa.		
327	Vaasan lääni	—	Jauh. 706,867 hl. viljaa.		
60	Oulun lääni	—	Jauh. 102,687 *) hl. viljaa.		
1,557		—	Jauh. 3,183,566 *) hl. viljaa.		

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuna mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
4 höyryk., 48 hv. Vesivoima, 100 hv.	—	—	—	—	8	—	8	—	3 höyrymyllyä. 1 vesimylly.
1 höyryk., 22 hv., yhd. yhtein. mootori höyryrsahan kanssa.	—	—	—	—	10	1	10	1	2 höyrymyllyä.
Yht. mootori höyryrs. kanssa. Vesivoima.	—	—	—	—	3	—	3	—	1 höyrymylly, 1 vesimylly.
1 höyryk., 100 hv. Vesivoima.	—	—	—	—	8	—	8	—	1 höyrymylly. 1 vesimylly.
6 höyryk., 170 hv., kahd. yhteiset mootorit höyryrsahojen kanssa. Vesivoima.	—	—	—	—	38	1	38	1	7 höyrymyllyä, 3 vesimyllyä.
7 höyryk., 58 hv., kolm. yhteis. mootor. höyryrsahoj. kanssa.	1	—	—	—	157	—	158	—	10 höyrymyllyä, 113 vesimyllyä.
7 höyryk., 60 hv., kahd. yhteis. mootor. höyryrsahoj. kanssa.	1	—	6	—	213	—	220	—	15 höyrymyllyä, 164 vesimyllyä.
9 höyryk., 77 hv., 14 yhteis. mootorit höyryrsahoj. kanssa.	1	—	5	—	203	—	209	—	23 höyrymyllyä, 150 vesimyllyä.
7 höyryk., 70 hv., 5 yhteiset mootorit höyryrsahoj. kanssa.	—	—	6	—	344	—	350	—	12 höyrymyllyä, 293 vesimyllyä.
11 höyryk., 70 hv., yhd. yhtein. mootori höyryrsahan kanssa.	6	—	2	—	196	—	204	—	12 höyrymyllyä, 167 vesimyllyä.
6 höyryk., 44 hv., kahd. yhteiset mootorit höyryrsahoj. kanssa.	—	—	2	—	226	—	228	—	9 höyrymyllyä, 202 vesimyllyä.
9 yht. mootoria höyryrsahojen kanssa.	1	—	2	—	396	—	399	—	9 höyrymyllyä, 318 vesimyllyä.
6 höyryk., 55 hv., yhd. yhtein. mootori höyryrsahan kanssa.	—	—	1	—	79	—	80	—	6 höyrymyllyä, 54 vesimyllyä.
53 höyryk., 434 hv., 43 yht. mootorit muiden laitoks. kanssa.	10	—	24	—	1,814	—	1,848	—	96 höyrymyllyä, 1,461 vesimyllyä.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavarantoiminnan brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarantoiminnan paljous ja laji.
		<i>Kaupungeissa.</i>		
	1	Uudenmaan lääni	3,851,509	3,528,278 kg. puhdistettua, 244,230 kg. farinisokeria, 143,703 kg. siirappia.
	1	Turun lääni	2,500,000	2,407,280 kg. puhdistettua ja farinisokeria sekä siirappia.
	2		6,351,509	5,935,558 kg. puhdistettua ja farinisokeria sekä siirappia.
		Potaattijauhotehtaita.		
		<i>Maaseuduilla.</i>		
	1	Hämeen lääni	5,296	—
		Kannabinijauhotehtaita.		
		<i>Kaupungeissa.</i>		
	1	Uudenmaan lääni	1,250	500 purkkia kannabinijauhoja.
		Kahvinlisäysainetehtaita.		
		<i>Kaupungeissa.</i>		
	1	Turun lääni	52,700	62,000 kg. mallaskahvia.
		Sikuritehtaita.		
		<i>Kaupungeissa.</i>		
	1	Turun lääni	1,320	4,000 kg. sikuria.
	1	Hämeen lääni	126,725	351,220 kg. ruostettua ja jauhetta sikuria.
	1	Vaasan lääni	127,356	—
	3		255,401	
		<i>Maaseuduilla.</i>		
	2	Viipurin lääni	160,400	385,000 kg. poltettua sikuria.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
12 höyryk., 135 hv.	—	—	9	—	137	3	146	3	Käyt. 3,981,582 kg. raakasokeria 3,463,976 m. arv.
8 höyryk., 150 hv.	—	—	—	—	111	1	111	1	Käyt. 2,542,190 kg. raakasokeria.
20 höyryk., 285 hv.	—	—	9	—	248	4	257	4	Käyt. 6,523,772 kg. raakasokeria.
1 höyryk., 8 hv.	—	—	—	—	5	2	5	2	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Yhteinen moottori harjatehtaan kanssa.	—	—	—	3	3	10	3	13	Käyt. 78,000 kg. kotim. maltaita; ulkom. aineksia 7,200 m. arv.
1 höyryk., 4 hv.	—	—	—	—	6	5	6	5	Käyt. 5,000 kg. sikuurijuuria 1,000 m. arv.
1 höyryk., 10 hv.	—	—	—	—	6	7	6	7	Käyt. 359,419 kg. sikuurijuuria 119,797 m. arv.
1 höyryk., 14 hv.	1	—	—	—	5	22	6	22	—
3 höyryk., 28 hv.	1	—	—	—	17	34	18	34	—
2 höyryk., 12 hv.	—	—	5	—	17	1	22	1	Käyt. 320,000 kg. sikuurijuuria 78,000 m. arv.

RYHMÄ	LUOKKA	LUKUNUMERO	Valmistetun tavarantoiminnan brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarantoiminnan paljous ja laji.	
XI	30	Höyryleipomoita.			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
		2	Uudenmaan lääni	400,500	—
		Leipureita.			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
		68	Uudenmaan lääni	1,075,730	—
		62	Turun lääni	567,826	—
		37	Hämeen lääni	334,694	—
		24	Viipurin lääni	432,420	—
		13	Mikkelin lääni	129,430	—
16	Kuopion lääni	147,407	—		
28	Vaasan lääni	390,126	—		
16	Oulun lääni	178,112	—		
	264		3,255,745		
"	"	Sokerileipomalaitoksia.			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
		6	Uudenmaan lääni	155,633	—
		5	Turun lääni	61,467	—
		1	Hämeen lääni	12,500	—
		1	Viipurin lääni	2,600	—
		1	Kuopion lääni	7,800	—
		2	Vaasan lääni	6,292	—
		2	Oulun lääni	3,327	—
			18		249,619
"	"	Karamellitehtaita.			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
	1	Uudenmaan lääni	23,000	—	
"	"	Sianteurastuslaitoksia.			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
	1	Vaasan lääni	38,000	Teurastettu 500 sikaa.	

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
3 höyryk., 20 hv.	—	—	5	—	40	26	45	26	—
—	3	3	16	4	147	116	166	123	—
—	1	1	22	5	93	46	116	52	—
—	3	3	15	4	52	41	70	48	—
—	3	—	19	1	70	21	92	22	—
—	—	—	4	—	21	2	25	2	—
—	1	—	2	—	31	10	34	10	—
—	—	—	9	1	48	15	57	16	—
—	—	—	1	—	16	23	17	23	—
	11	7	88	15	478	274	577	296	
—	—	—	3	—	22	9	25	9	—
—	2	—	4	—	13	2	19	2	—
—	—	—	1	—	3	4	4	4	—
—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
—	—	—	1	—	1	—	2	—	—
—	1	—	—	—	3	6	4	6	—
—	—	—	—	—	—	3	—	3	—
	3	—	9	—	43	24	55	24	
—	—	—	—	—	4	3	4	3	—
—	—	—	—	—	4	2	4	2	—

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavarann brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarann paljous ja laji.		
XI	30	Teurastuslaitoksia.				
		<i>Kaupungeissa.</i>				
		39	Uudenmaan lääni	525,914		—
		17	Turun lääni	137,551		—
		9	Hämeen lääni	141,722		Teurastettu 2,115 nautaeläintä, 460 pienempää eläintä.
		8	Viipurin lääni	121,975		—
		5	Mikkelin lääni	14,973		—
		8	Kuopion lääni	92,600		—
		3	Vaasan lääni	26,591		Teurastettu 316 nautaeläintä, 127 pienempää eläintä.
		5	Oulun lääni	21,800		—
	94		1,083,126			
"	"	Makkaratehtaita.				
		<i>Kaupungeissa.</i>				
	2	Uudenmaan lääni	185,000	—		
"	"	Makkaralaitoksia.				
		<i>Kaupungeissa.</i>				
		7	Uudenmaan lääni	126,020		—
		9	Turun lääni	119,865		—
		5	Hämeen lääni	73,038		—
		6	Viipurin lääni	48,075		—
		1	Mikkelin lääni	3,000		—
		3	Kuopion lääni	18,390		—
		6	Vaasan lääni	19,400		—
		1	Oulun lääni	16,925		—
	38		424,713			
"	"	Konservitehtaita.				
		<i>Maaseuduilla.</i>				
		1	Turun lääni	4,700		—
		1	Viipurin lääni	2,000		Maustettuja silakoita.
		1	Vaasan lääni	17,000		Säilytettyä kalaa.
	3		23,700			

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
—	—	—	—	63	8	63	8	—	
—	—	—	—	22	6	22	6	—	
—	—	—	2	10	2	12	2	—	
—	—	—	2	12	—	14	—	—	
—	—	—	—	5	—	5	—	—	
—	—	—	—	11	—	11	—	—	
—	—	—	—	7	—	7	—	—	
—	—	—	—	5	4	5	4	—	
—	—	—	—	135	20	139	20	—	
1 kaasumotoori, 2 hv., 1 petroleumimotoori, 2 hv.	—	—	6	12	5	18	5	—	
—	1	—	2	17	3	20	3	—	
—	—	—	2	22	5	24	6	—	
—	1	—	2	13	2	16	2	—	
—	1	—	4	11	—	16	—	—	
—	—	—	1	1	—	2	—	—	
—	—	—	—	7	—	7	—	—	
—	—	—	2	11	1	13	2	—	
—	—	—	—	3	—	3	—	—	
—	3	—	13	2	85	11	101	13	
1 höyryk., 3 hv.	—	—	—	1	3	1	3	—	
—	—	—	—	6	1	1	7	—	
—	—	—	2	3	5	5	5	—	
1 höyryk., 3 hv.	—	—	2	6	5	9	7	15	

Ryhmä	Luokka	Lukumäärä	Valmistetun tavaranto- brutto-arvo Suom. mar- koissa.	Valmistetun tavaranto- paljous ja laji.
		1	Hämeen lääni 6,000	30,000 kg. ohramaltaita.
			Oluttehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>	
		4	Uudenmaan lääni 1,538,550	5,362,700 l. olutta, 6,200 l. portte- ria.
		11	Turun lääni 779,414	2,499,420 l. olutta, 10,400 l. port- teria.
		7	Hämeen lääni 353,186	1,038,280 l. olutta.
		4	Viipurin lääni 534,014	2,010,000 l. olutta, 7,825 l. simaa.
		3	Mikkelin lääni 105,880	508,394 l. olutta ja portteria.
		6	Kuopion lääni 155,525	620,400 l. olutta, 3,000 l. portte- ria, 2,150 l. simaa.
		7	Vaasan lääni 228,961	865,600 l. olutta.
		6	Oulun lääni 191,476	532,862 l. olutta, 1,046 l. portte- ria.
		48	3,887,006	13,458,302 l. olutta ja portteria, 9,975 l. simaa.
			<i>Maaseuduilla.</i>	
		6	Uudenmaan lääni 375,000	1,321,000 l. olutta.
		5	Turun lääni 163,010	669,960 l. olutta ja simaa.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
—	—	—	—	3	—	3	—	—	
5 höyryk., 138 hv.	—	—	1	—	211	84	212	48	Käyt. 33,100 kg. kotim. viljaa, 2,176,450 kg. ulk. s:aa, 20,178 kg. humaloita 95,450 m. arv.
4 höyryk., 30 hv.	1	—	3	—	118	21	122	21	Käyt. 159,693 kg. kotim. viljaa, 721,510 kg. ulk. s:aa, 7,649 kg. humaloita 43,230 m. arv.
2 höyryk., 92 hv.	—	—	1	—	57	12	58	12	Käyt. 158,400 kg. kotim. viljaa, 438,700 kg. ulk. s:aa, 3,628 kg. humaloita, 27,180 m. arv.
1 höyryk., 10 hv.	—	—	4	—	69	16	73	16	Käyt. 640,262 kg. kotim. viljaa, 6,033 kg. humaloita 31,788 m. arv.
—	—	—	—	—	20	6	20	6	Käyt. 174,800 kg. kotim. vil- jaa, 1,775 kg. humaloita 14,200 m. arv.
—	1	—	1	—	33	10	35	10	Käyt. 5,394 kg. kotim. viljaa, 203,761 kg. ulk. s:aa, 2,287 kg. humaloita 13,221 m. arv.
—	—	1	—	—	46	10	46	11	Käyt. 272,812 kg. kotim. vil- jaa, 49,000 kg. ulk. s:aa, 2,679 kg. humaloita 12,728 m. arv.
2 höyryk., 6 hv.	—	—	—	1	32	13	32	14	Käyt. 88,894 kg. kotim. viljaa, 169,276 kg. ulk. s:aa, 2,837 kg. humaloita 17,301 m. arv.
14 höyryk., 169 hv.	2	1	10	1	586	172	598	174	Käyt. 893,093 kg. kotim. vil- jaa, 4,398,959 kg. ulk. s:aa, 47,066 kg. humaloita 255,098 m. arv.
3 höyryk., 23 hv.	—	—	1	—	54	24	55	24	Käyt. 66,400 kg. kotim. viljaa, 322,600 kg. ulk. s:aa, 4,685 kg. humaloita 34,657 m. arv.
2 höyryk., 12 hv.	—	—	1	1	53	10	54	11	Käyt. 77,933 kg. kotim. viljaa, 217,255 kg. ulk. s:aa, 2,210 kg. humaloita 12,100 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavaran paljous ja laji.	
					XI
		4	Viipurin lääni	109,127	400,418 l. olutta.
		2	Mikkelin lääni	10,514	39,629 (?) l. olutta.
		2	Kuopion lääni	31,882	113,230 l. olutta, 2,400 l. portteria.
		11	Vaasan lääni	432,303	1,592,237 l. olutta.
		37		1,314,243	4,930,674 l. olutta ja simaa, 2,400 l. portteria.
			Portteritehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	31,000	16,000 l. portteria, 34,800 l. olutta.
			<i>Maaseuduilla.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	118,036	110,400 l. portteria, 288,000 l. olutta.
			Viinapolttimoita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	114,294	292,159 l. raakaviinettä.
		9	Turun lääni	459,986	1,419,126 l. "
		3	Hämeen lääni	251,698	755,354 l. "
		1	Viipurin lääni	127,685	354,681 l. "
		2	Mikkelin lääni	59,222	143,221 l. "

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
3 höyryk., 22 hv., yhd. yht. mootori polttimon kanssa.	—	—	—	—	42	10	42	10	Käyt. 221,100 kg. kotim. viljaa, 89,000 kg. ulkom. s:aa, 2,380 kg. humaloita 14,900 m. arv.
2 höyryk., 4 1/2 hv.	—	—	—	—	47	5	47	5	Käyt. 17,350 kg. kotim. viljaa, 126,870 kg. ulkom. s:aa, 754 kg. humaloita 4,083 m. arv.
—	—	—	—	—	8	2	8	2	Käyt. 23,080 kg. kotim. viljaa, 305 kg. humal. 1,475 m. arv.
—	—	—	—	—	8	2	8	2	Käyt. 32,020 kg. kotim. viljaa, 15,400 kg. ulk. s:aa, 385 kg. humaloita 2,500 m. arv.
3 höyryk., 19 hv.	1	—	4	—	80	13	85	13	Käyt. 373,073 kg. kotim. viljaa, 167,000 kg. ulk. s:aa, 6,438 kg. humaloita 32,485 m. arv.
13 höyryk., 80 1/2 hv., yhd. yhteinen mootori polttimon kanssa.	1	—	6	1	292	66	299	67	Käyt. 810,956 kg. kotim. viljaa, 938,125 kg. ulk. s:aa, 17,157 kg. humaloita 102,200 m. arv.
1 höyryk., 6 hv.	—	—	—	—	10	4	10	4	Käyt. 34,000 kg. ulk. viljaa, 200 kg. humaloita 1,500 m. arv.
1 höyryk., 20 hv.	—	—	—	—	20	10	20	10	Käyt. 130,800 kg. ulk. vilj., 2,145 kg. humaloita 13,084 m. arv.
3 höyryk., 36 hv.	—	—	—	—	27	1	27	1	Käyt. 122,581 kg. kotim. viljaa, 375,705 kg. ulk. s:aa, siitä 316,875 kg. maissia.
9 höyryk. 111 hv.	—	—	—	—	184	6	184	6	Käyt. 1,222,678 kg. kotim. viljaa, 985,031 kg. ulk. s:aa, siitä 508,372 kg. maissia; 6,908 hl. potaatteja.
3 höyryk., 40 hv.	—	—	—	—	44	—	44	—	Käyt. 469,474 kg. kotim. viljaa, 689,900 kg. ulk. s:aa, 500 hl. potaatteja.
1 höyryk., 18 hv.	—	—	—	—	16	—	16	—	Käyt. 679,082 kg. ulk. viljaa.
3 höyryk., 21 hv.	—	—	—	—	23	—	23	—	Käyt. 30,166 kg. kotim. viljaa, 200,749 kg. ukl. s:aa, siitä 116,721 maissia.

Ryhmä.	Luokka.	Lukunumeri.	Valmistetun tavarantoiminnan brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarantoiminnan paljous ja laji.		
XI	31	2	Kuopion lääni	146,950	495,238 l. raakaviinettä.	
		2	Vaasan lääni	160,685	465,212 l. „	
		21		1,320,520	3,924,991 l. raakaviinettä.	
		<i>Maaseuduilla.</i>				
		3	Uudenmaan lääni	354,595	1,024,628 l. raakaviinettä.	
		3	Turun lääni	86,468	278,228 l. „	
		2	Hämeen lääni	255,223	818,493 l. „	
		1	Mikkelin lääni	120,000	400,000 l. „	
		1	Vaasan lääni	21,723	54,267 l. „	
		1	Oulun lääni	42,000	120,000 l. „	
		11		880,009	2,695,616 l. raakaviinettä.	
”	”	Väkiuutehtaita.				
		<i>Kaupungeissa.</i>				
		8	Uudenmaan lääni	netto 260,375	1,678,799 l. tislattuja väkijuomia.	
		14	Turun lääni	netto 167,549	1,427,795 „ „ „	
		5	Hämeen lääni	netto 36,969	679,137 „ „ „	
		7	Viipurin lääni	netto 41,905	335,019 „ „ „	
		2	Mikkelin lääni	netto 39,594	362,635 „ „ „	

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttooriväestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
2 höyryk., 18 hv.	—	—	—	—	37	—	37	—	Käyt. 256,693 kg. kotim. viljaa, 573,346 kg. maissia.
2 höyryk., 40 hv.	—	—	—	—	27	—	27	—	Käyt. 268,000 kg. kotim. viljaa, 411,750 kg. maissia.
23 höyryk., 284 hv.	—	—	—	—	358	7	358	7	Käyt. 2,369,592 kg. kotim. viljaa, 3,915,563 kg. ulk. s:aa, 1,927,064 kg. maissia, 7,408 hl. potaatteja.
6 höyryk., 87 hv.	—	—	3	3	43	7	46	10	Käyt. 42,743 kg. kotim. viljaa, 1,645,035 kg. ulk. s:aa, siitä 311,205 kg. maissia, 2,160 hl. potaatteja.
2 höyryk., 18 hv.	—	—	—	—	37	1	37	1	Käyt. 131,903 kg. kotim. viljaa, 272,585 kg. ulk. s:aa, siitä 134,950 kg. maissia, 3,683 hl. potaatteja.
2 höyryk., 29 hv.	—	—	—	—	23	2	23	2	Käyt. 172,573 kg. kotim. viljaa, 1,322,385 kg. ulk. s:aa, siitä 654,630 kg. maissia.
1 höyryk., 12 hv.	—	—	—	—	16	—	16	—	—
1 höyryk., 12 hv.	—	—	—	—	19	—	19	—	Käyt. 64,335 kg. kotim. viljaa, 1,800 hl. potaatteja.
1 höyryk., 15 hv.	—	—	—	—	11	—	11	—	Käyt. 24,300 kg. kotim. viljaa, 89,320 kg. ulk. viljaa.
13 höyryk., 173 hv.	—	—	3	3	149	10	152	13	Käyt. 435,854 kg. kotim. viljaa, 3,329,325 kg. ulk. s:aa, siitä 1,100,785 kg. maissia, 7,643 hl. potaatteja.
2 höyryk., 16 hv.	—	—	—	—	29	1	29	1	Käyt. 1,717,290 l. raakaviinettä 1,741,010 m. arv.
1 höyryk., 10 hv.	—	—	—	—	43	3	43	3	Käyt. 1,344,898 l. raakaviinettä 1,381,671 m. arv.
—	—	—	—	—	13	—	13	—	Käyt. 623,762 l. raakaviinettä 619,027 m. arv.
—	—	—	1	—	14	1	15	1	Käyt. 332,627 l. raakaviinettä 331,932 m. arv.
—	—	—	—	—	4	2	4	2	Käyt. 356,755 l. raakaviinettä 361,093 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Lukunäkö.	Valmistetun tavarantoiminnan brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarantoiminnan paljous ja laji.	
XI	31	<i>Maaseuduilla.</i>			
		1	Uudenmaan lääni	31,027 39,560 l. etikkaa, 4,944 l. etikkahappoa, 5,259 kg. eteriä.	
		Kivennäisvesitehtaita.			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
		9	Uudenmaan lääni	156,932 1,051,634 *) pull. virvoitusjuomia ja kivennäisvesiä.	
		7	Turun lääni	32,649 215,113 pull. virvoitusjuomia ja kivennäisvesiä.	
		6	Hämeen lääni	41,070 259,500 pull. virvoitusjuomia ja kivennäisvesiä.	
		3	Viipurin lääni	33,360 224,650 pull. virvoitusjuomia ja kivennäisvesiä.	
		3	Mikkelin lääni	10,974 75,000 pull. virvoitusjuomia ja kivennäisvesiä.	
		4	Kuopion lääni	17,550 118,500 pull. virvoitusjuomia ja kivennäisvesiä.	
		6	Vaasan lääni	48,867 281,800 pull. virvoitusjuomia ja kivennäisvesiä.	
		1	Oulun lääni	16,000 100,000 pull. virvoitusjuomia ja kivennäisvesiä.	
		39		357,402 2,326,197 *) pull. virvoitusjuomia ja kivennäisvesiä.	
		<i>Maaseuduilla.</i>			
1	Uudenmaan lääni	5,061 65,093 pull. virvoitusjuomia ja kivennäisvesiä.			
2	Hämeen lääni	3,200 24,000 pull. virvoitusjuomia ja kivennäisvesiä.			
1	Vaasan lääni	10,500 70,000 pull. virvoitusjuomia ja kivennäisvesiä.			
4		18,761 159,093 pull. virvoitusjuomia ja kivennäisvesiä.			
"	32	Tupakkatehtaita.			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
10	Uudenmaan lääni	1,632,360 82,292,000 papirossia, 6,327,600 sikaaria, 21,960 kg. nuuskaa, 57,660 kg. tupakkaa.			

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
—	Sisält. viinapolttimo-ilmoituksiin.								—
—	1	—	—	—	38	13	39	13	—
—	1	—	1	—	15	7	17	7	—
—	—	1	—	—	15	10	15	11	—
—	—	—	1	—	6	3	8	3	—
—	—	—	2	—	3	3	4	3	—
—	—	—	—	—	4	2	4	2	—
—	1	—	—	—	10	4	11	4	—
—	—	—	1	—	2	1	3	1	—
—	3	1	5	—	93	43	101	44	—
—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
—	—	—	—	—	3	1	3	1	—
—	—	—	1	1	1	1	2	2	—
—	—	—	1	1	6	2	7	3	—
2 höyryk., 37 hv., 1 kaasumotoori, 5 hv.	2	—	6	1	58	400	66	401	Käyt. 209,852 kg. tupakkaa 795,014 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markoissa.	Valmistetun tavaran paljous ja laji.		
XI	32	6	Turun lääni	1,794,190	75,274,000 kpl. papirosseja, 3,054,000 kpl. sikaareja, 9,420 kg. nuuskaa, 393,000 kg. kartuositupakkaa, 11,365 kg. rullatupakkaa.	
		3	Hämeen lääni	131,275	9,219,100 kpl. papirosseja ja sikaareja, 154 laat. piipputupakkaa, 87,000 kg. papirossitupakkaa.	
		6	Viipurin lääni	935,454	44,660,000 kpl. papiross., 10,509,800 kpl. sikaareja, 10,200 kg. kartuositupakkaa, 6,000 kg. polttotupakkaa.	
		5	Vaasan lääni	1,696,235	29,819,000 kpl. papiross., 2,506,000 kpl. sikaareja 28,512 kg. suutupakkaa, 105,819 kg. kartuositupakkaa, 110,820 kg. nuuskaa.	
		30		6,189,514	263,661,500 kpl. papiross. ja sikaareja, 142,200 kg. nuuskaa, 154 laat. ja 699,556 kg. sekal. tupakkaa.	
			<i>Maaseuduilla.</i>			
		4	Viipurin lääni	93,550	1,000,000 kpl. papirosseja, 4,364,300 kpl. sikaareja, 450 kg. polttotupakkaa.	
XII	33		Vaatetus- ja puhdistusteollisuutta.			
			Paitatehtaita.			
			<i>Kaupungeissa.</i>			
		1	Uudenmaan lääni	23,680	—	
		4	Turun lääni	175,372	—	
	1	Kuopion lääni	600	—		
	6		199,652			
			Räätälinverstaita.			
			<i>Kaupungeissa.</i>			
	106	Uudenmaan lääni	1,091,411	—		
	89	Turun lääni	478,925	—		
	44	Hämeen lääni	301,064	—		
	48	Viipurin lääni	387,638	—		

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoiväestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
4 höyryk., 42 hv.	4	—	16	24	57	302	77	326	Käyt. tupakkaa 570,905 *) m. arv.
1 höyryk., 5 hv.	—	—	—	2	18	57	18	59	Käyt. tupakkaa 46,510 m. arv.
1 höyryk., 4 hv.	—	—	27	41	112	203	139	244	Käyt. tupakkaa 551,790 m. arv.
2 höyryk., 28 hv.	6	8	27	45	46	181	79	234	Käyt. tupakkaa 792,396 m. arv.
10 höyryk., 116 hv., 1 kaasumotoori, 5 hv.	12	8	76	113	291	1,143	379	1,264	Käyt. tupakkaa 2,756,615 m. arv.
—	1	2	3	3	29	20	33	25	—
—	—	—	—	—	1	8	1	8	—
1 höyryk., 6 hv.	1	15	—	14	3	108	4	137	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
1 höyryk. 6 hv.	1	15	—	14	4	117	5	146	—
—	7	2	26	8	328	107	361	117	—
—	3	1	35	5	187	70	225	76	—
—	3	3	16	2	118	21	137	26	—
—	3	1	19	12	130	22	152	35	—

Ryhmä.	Luokka.	Lukumääriä.	Valmistetun tavarann brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarann paljous ja laji.	
XII	33	22	Mikkelin lääni	86,764	—
		31	Kuopion lääni	129,107	—
		30	Vaasan lääni	201,091	—
		18	Oulun lääni	90,363	—
		388		2,766,363	
"	"		Korsettitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	990	—
"	"		Hansikkalaitoksia. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	3,420	—
		2	Turun lääni	42,024	1,100 tus. hansikkaita, 550 pälssynnahkaa.
		4		45,444	
"	"		Hattu- ja lakkitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	147,320	270 felbihattua, 2,300 huopahattua, 34,500 villahattua, 4,050 naisten hattua.
		1	Turun lääni	115,800	26,800 hattua.
		1	Vaasan lääni	97,500	30,000 lakkia, 1,400 tusinaa kravatteja.
		3		360,620	97,120 hattua ja lakkia, 1,400 tusinaa kravatteja.
"	"		Hattu- ja lakkilaitoksia. <i>Kaupungeissa.</i>		
		6	Uudenmaan lääni	55,000	—
		4	Turun lääni	27,300	—
		1	Hämeen lääni	3,000	2,000 lakkia.
		4	Kuopion lääni	1,856	—
		1	Vaasan lääni	6,000	2,400 lakkia.
		16		93,156	

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
—	1	—	11	—	40	10	52	10	—
—	1	—	17	1	74	5	92	6	—
—	2	—	12	2	90	28	104	30	—
—	—	—	14	—	48	21	62	21	—
	20	7	150	30	1,015	284	1,185	321	
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
—	—	—	—	—	2	4	2	4	—
—	—	—	2	1	8	11	10	12	Käyt. ulkom. aineksia 17,800 m. arv.
	—	—	2	1	10	15	12	16	
2 höyryk., 10 hv.	—	—	2	—	16	28	18	28	—
1 höyryk., 15 hv.	1	—	—	—	13	8	14	8	—
—	—	1	—	7	6	39	6	47	Käyt. ulkom. raakatav. 33,850 m. arv.
3 höyryk., 25 hv.	1	1	2	7	35	75	38	83	
—	—	—	—	1	7	14	7	15	—
—	—	—	4	—	5	4	9	4	—
—	—	—	—	—	1	2	1	2	—
—	—	—	—	—	4	1	4	1	—
—	—	—	—	—	1	2	1	2	—
	—	—	4	1	18	23	22	24	

Ryhmä	Luokka	Lukumäärä	Valmistetun tavarann brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavarann paljous ja laji.		
XII	33	Kravattitehtaita.				
		<i>Kaupungeissa.</i>				
		1	Viipurin lääni	78,540	3,157 tusinaa kravatteja, 1,900 tusinaa rosetteja.	
	"	"	Päivänvarjostintehtaita.			
			<i>Kaupungeissa.</i>			
			2	Uudenmaan lääni	33,500	—
		1	Turun lääni	29,317	5,644 sateenvarjoa ja päivänvarjoa, korjauksia.	
		3		62,817		
	"	"	Turkkurilaitoksia.			
			<i>Kaupungeissa.</i>			
			4	Uudenmaan lääni	174,500	—
			4	Turun lääni	24,535	—
			4	Hämeen lääni	67,500	—
			2	Viipurin lääni	19,900	—
			1	Vaasan lääni	22,000	—
			2	Oulun lääni	9,640	—
			17		318,075	
"			"	Huopatyöntekijöitä.		
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	1	Oulun lääni	1,000	427 paria huopajalkineita.		
"	"	Suutarinverstaita.				
		<i>Kaupungeissa.</i>				
		148	Uudenmaan lääni	423,647	—	
		125	Turun lääni	268,982	—	
		60	Hämeen lääni	193,241	—	
61	Viipurin lääni	165,536	—			
22	Mikkelin lääni	29,092	—			

Käytetyn koneellisen liikitusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuna mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.	
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.			
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.		
—	—	2	—	2	—	6	—	10	Käyt. ulkom. aineksia 43,873 m. arv.	
—	—	—	—	1	—	4	7	5	7	Käyt. ulkom. tarpeita 25,000 m. arv.
—	—	—	—	—	—	2	7	2	7	Käyt. ulkom. aineksia 18,998 m. arv.
—	—	—	—	1	—	6	14	7	14	Käyt. ulkom. aineksia 43,998 m. arv.
—	—	—	—	—	—	17	29	17	29	—
—	—	—	—	1	2	5	5	6	7	—
—	—	—	—	3	1	5	4	8	5	—
—	—	—	—	—	—	4	2	4	2	—
—	—	1	—	1	2	2	2	2	4	—
—	—	1	—	2	—	2	—	5	—	—
—	—	1	1	6	4	35	42	42	47	—
—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—
—	—	5	—	20	1	346	14	371	15	—
—	—	3	—	29	1	237	5	269	6	—
—	—	4	—	15	—	132	—	151	—	—
—	—	3	—	24	—	108	3	135	3	—
—	—	1	—	6	—	36	—	43	—	—

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavaran paljous ja laji.	
XII	33	56	Kuopion lääni	92,157	—
		55	Vaasan lääni	117,700	—
		28	Oulun lääni	95,994	—
		555		1,386,349	
"	"		Puujalkinetehtaita. <i>Maaseuduilla.</i>		
		1	Hämeen lääni	36,000	12,000 paria puujalkineita.
"	34		Tukanleikkulaitoksia. <i>Kaupungeissa.</i>		
		12	Uudenmaan lääni	59,290	—
		9	Turun lääni	22,650	—
		5	Hämeen lääni	3,460	—
		5	Viipurin lääni	17,128	—
		1	Mikkelin lääni	800	—
		1	Kuopion lääni	2,000	—
		5	Vaasan lääni	7,150	—
		1	Oulun lääni	2,200	—
		39		114,678	
"	"		Kylpylaitoksia. <i>Kaupungeissa.</i>		
		39	Uudenmaan lääni	162,558	—
		3	Turun lääni	20,184	—
		1	Hämeen lääni	10,000	—
		5	Viipurin lääni	26,105	—
		1	Mikkelin lääni	6,000	—
		7	Kuopion lääni	23,128	—
		9	Vaasan lääni	20,894	—
		65		268,869	
"	"		Pesulaitoksia. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Hämeen lääni	5,800	—

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori-väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
—	1	—	18	—	96	—	115	—	—
—	2	—	17	—	95	—	114	—	—
—	—	—	9	—	77	6	86	6	—
	19	—	138	2	1,127	28	1,284	30	
—	—	—	3	1	5	1	8	2	Käyt. kotim. nahkaa 10,800 m. arv., ulkom. kengänpohjia 7,200 m. arv.
—	1	—	3	—	36	4	40	4	—
—	—	—	2	—	14	1	16	1	—
—	—	—	—	—	7	1	7	1	—
—	1	—	1	—	9	—	11	—	—
—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
—	—	—	1	—	8	2	9	2	—
—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
	2	—	7	—	79	8	88	8	
4 höyryk., 26 hv.	2	—	—	1	40	180	42	181	—
—	1	1	—	—	5	19	6	20	—
1 höyryk., 7 hv.	—	—	—	—	2	7	2	7	—
1 höyryk., 12 hv.	—	—	—	—	10	19	10	19	—
—	—	—	—	—	2	6	2	6	—
1 höyryk., 4 hv.	—	—	1	1	6	29	7	30	—
—	—	—	—	—	4	22	4	22	—
7 höyryk., 49 hv.	3	1	1	2	69	282	73	285	—
—	—	—	—	—	—	8	—	8	—

Ryhmä.	Luoikka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavaran paljous ja laji.
XIII	36	Kuvaavaa teollisuutta.		
		Kirjapainoja.		
		<i>Kaupungeissa.</i>		
	15	Uudenmaan lääni	1,581,216	—
	10	Turun lääni	292,371	—
	7	Hämeen lääni	163,000	—
	10	Viipurin lääni	188,780	—
	4	Mikkelin lääni	23,877	—
	3	Kuopion lääni	178,000	—
	9	Vaasan lääni	136,300	—
	4	Oulun lääni	65,500	—
	62		2,629,044	
		Kivipainoja.		
		<i>Kaupungeissa.</i>		
	3	Uudenmaan lääni	349,900	—
	3	Turun lääni	176,965	Sekal. töitä, joista pelikortteja 20,000 m. arv.
	6		526,865	
		Puunpiirroslaitoksia.		
		<i>Kaupungeissa.</i>		
	2	Uudenmaan lääni	3,000	—

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoori- väestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
7 höyryk., 68 hv., 5 kaasumootoria, 16 1/2 hv.	6	—	80	38	372	129	458	167	Käyt. paperia 316,503 m. arv.
3 höyryk., 7 1/2 hv., 2 petroluumimootoria, 2 hv.	8	—	42	1	83	15	133	16	Käyt. „ 52,787 m. arv.
2 höyryk., 7 hv.	1	—	20	2	45	12	66	14	Käyt. „ 38,190 m. arv.
1 petroleumimootori, 1 sähkömootori, 3 hv.	7	—	22	—	73	5	102	5	Käyt. „ 42,061 m. arv.
—	—	—	6	1	17	—	23	1	Käyt. „ 4,220 m. arv.
2 höyryk., 15 hv.	4	—	24	—	49	8	77	8	Käyt. „ 29,700 m. arv. Täh. sisält. myöskin tiedot yhdestä kirjansitomaverst.
1 höyryk., 1 1/2 hv., 1 petroleumimootori, 2 hv.	—	—	21	1	59	13	80	14	Käyt. paperia 44,234 m. arv.
—	1	—	8	—	24	2	33	2	Käyt. paperia 25,250 m. arv.
12 höyryk., 91 1/2 hv., 5 kaasumootor., 16 1/2 hv., 3 petroleumimootoria., 4 hv., 1 sähkömootori, 3 hv.	27	—	223	43	722	184	972	227	Käyt. paperia 552,945 m. arv.
1 höyryk., 10 hv., 2 kaasumootoria, 4 hv.	—	—	13	7	68	34	81	41	Käyt. kotim. paperia 48,680 m. arv.; ulk. tarpeita 60,105 m. arv.
1 höyryk., 6 hv.	—	—	13	29	24	33	37	62	Käyt. paperia 43,450 m. arv.; ulk. tarpeita 10,810 m. arv.
2 höyryk., 16 hv., 2 kaasumootoria, 4 hv.	—	—	26	36	92	67	118	103	Käy. kotim. paperia 92,130 m. arv., ulk. tarpeita 70,915 m. arv.
—	—	—	—	—	2	1	2	1	—

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Valmistetun tavaran brutto-arvo Suom. markkoissa.	Valmistetun tavaran paljous ja laji.
XIII	36		Valokuvauslaitoksia.	
			<i>Kaupungeissa.</i>	
		9	Uudenmaan lääni	151,860 —
		7	Turun lääni	36,494 —
		6	Hämeen lääni	27,354 —
		4	Viipurin lääni	24,425 —
		2	Kuopion lääni	13,200 —
		3	Vaasan lääni	22,550 —
		2	Oulun lääni	6,612 —
		33		282,495

Käytetyn koneellisen liiketusvoiman määrä.	Työväestö, siihen luettuina mestarit ja konttoriväestö.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yli 18 vuotta.		Summa.		
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	
—	1	—	1	—	13	29	15	29	—
—	—	—	—	2	11	4	11	6	—
—	—	1	1	1	3	7	4	9	—
—	—	—	—	—	3	5	3	5	—
—	—	—	—	—	2	2	2	2	—
—	—	—	—	—	5	6	5	6	—
—	—	—	—	—	3	1	3	1	—
	1	1	2	3	40	54	43	58	

VI. Luettelo

vuoden 1894 kuluessa perustetuista teollisuuslaitoksista, joista asianomaisen kuvernöörin kautta ilmoituksia on annettu Teollisuushallitukselle.

Lääni.	Kaupunki tai kihlakunta.	Pitäjä ja kylä.	Laitoksen laatu.	Omistajan tahi liikkeen nimi.
Uudenmaan.	Helsingin kaup.	—	Saipputehdas.	J. H. Hollmén ja J. W. Eichinger; firmalla: Helsingin saipputehdas.
"	Helsingin kihlak.	Porvoo, Tolkis.	Sellulosatehdas.	Aug. Eklöf; firmalla: Porvoon sellulosatehdas.
"	" "	Helsinki, Gumtähti.	Oluttehdas.	J. A. Pehrson.
Turun ja Porin.	Loimijoen kihl.	Huittinen, Kiviranta.	Höyrysaha.	Oskar Kivi.
"	Marianhamina.	—	Tapettitehdas.	J. E. Sjöström.
Hämeen.	Hauhon kihlak.	Hauho.	Sahalaitos.	J. Leppäniemi.
Vaasan.	Ilmolan "	Kurikka, Mieto.	"	J. A. Keskiharju.
"	" "	Kauhajoki, Kauhajoki.	"	J. A. Ikkilä.
"	" "	Ristiina, Tjock.	"	K. V. Hermans.
"	" "	Korsnäs, Harrström.	"	A. Hartsbacka.
"	Korsholman kihl.	Jurva, Jurva.	"	A. H. Krook y. m.
Oulun.	Oulun "	Iin pitäjä, Pohjois.	Proppisaha.	A. Santaholma.
"	Kemin "	—	Puunjalostustehd.	H. Granholm.

VII. Teollisuuslaitosten v. 1894 Suomessa käyttämien höyrykoneitten lukumäärä ja niiden hevosvoimainen vahvuus; läänittäin ryhmitettyinä.

	Uudenmaan läänissä.		Turun ja Porin läänissä.		Hämeen läänissä.		Viipurin läänissä.		Mikkelin läänissä.		Kuopion läänissä.		Vaasan läänissä.		Oulun läänissä.		Summa.	
	Lukum.	Hevosvoima vahvuus.	Lukum.	Hevosvoima vahvuus.	Lukum.	Hevosvoima vahvuus.	Lukum.	Hevosvoima vahvuus.	Lukum.	Hevosvoima vahvuus.	Lukum.	Hevosvoima vahvuus.	Lukum.	Hevosvoima vahvuus.	Lukum.	Hevosvoima vahvuus.	Lukum.	Hevosvoima vahvuus.
Kaupungeissa ja kauppaloissa . .	69	1,083 1/2	52	841	34	2,345	19	518	8	86	9	307	21	1,585 1/2	16	332	228	7,098
Maaseuduilla . . .	51	920	96	1,363	103	3,094	61	1,572 1/2	21	242	16	395	50	693	21	516	392	8,794 1/2
Summa	120	2,003 1/2	121	2,204	137	5,439	80	2,089 1/2	29	328	25	702	71	2,278 1/2	37	848	620	15,892 1/2

VIII. Teollisuuslaitosten v. 1894 Suomessa käyttämien höyrykoneitten lukumäärä ja niiden hevosvoimainen vahvuus; ryhmitettyinä eri teollisuuksille.

	Tiilikkeitä.		Porilini-, fajanssi- ja kaakeliehtaita.		Tullitikkutehtaita.		Nahkatehtaita.		Villa-, pumpuli- ja liina-teollisuuslaitoksia.		Puhlioneita, sellulosa-, paperi- ja tapettehtaita.		Puhlioneita, selulosa-, paperi- ja tapettehtaita.		Sahalaitoksia, nikkarin-verstaita, lankarullatehtaita ja tynnyrintekijäin verstaita.		Jauhomyllyjä.		Sokeritehtaita.		Oul- ja portteripanimöitä, viinapolttimoita ja väkiviiniatehtaita.		Tupakkatehtaita.		Kirja- ja kivipainoja.		Muu teollisuus.		Summa.	
	Lukum.	Hv.	Lukum.	Hv.	Lukum.	Hv.	Lukum.	Hv.	Lukum.	Hv.	Lukum.	Hv.	Lukum.	Hv.	Lukum.	Hv.	Lukum.	Hv.	Lukum.	Hv.	Lukum.	Hv.	Lukum.	Hv.	Lukum.	Hv.	Lukum.	Hv.	Lukum.	Hv.
Kaupungeissa ja kaupaloissa	1	6	2	26	1	20	10	129	21	2,914	5	88	37	1,109 1/2	16	1,103	20	285	41	512	10	116	14	107 1/2	50	682	228	7,198		
Maaseuduilla.	8	111	3	70	4	29	2	22	26	1,567	35	1,016	206	5,024	54	442	—	—	27	273 1/2	—	—	—	—	27	240	392	8,794 1/2		
Summa	9	117	5	96	5	49	12	151	47	4,481	40	1,104	243	6,133 1/2	70	1,545	20	285	68	785 1/2	10	116	14	107 1/2	77	911 1/2	620	15,892 1/2		
Vuonna 1893	7	92	5	96	6	54	10	135	46	4,474	39	1,030	240	5,909 1/2	70	1,489	20	285	64	755 1/2	8	109	12	86 1/2	70	761	591	15,276 1/2		
” 1892	16	210	6	96	6	67	11	141	46	4,505	33	950	238	5,686 1/2	72	1,312 1/2	20	285	70	825	8	108	13	80 1/2	79	930	610	15,079 1/2		
” 1891	16	180	6	96	4	46	10	134	45	4,202	38	928	222	5,490 1/2	58	1,151	20	285	71	775 1/2	7	104	13	73 1/2	72	850	582	14,315 1/2		
Keskiluku vv. 1886—1890	10	115	6	91	3	32	8	101	29	2,360	30	681	157	3,798	55	609	16	200	67	773	5	90	9	53	52	407	447	9,232		

IX. Taulu

osoittava ulkomaalaisten ammattilaisten ja työntekijäin lukumäärää v. 1894,
jaettuina maamme kaupunkeihin.

Teollisuus, jossa mainitut henkilöt ovat olleet työssä.	Hel싱forsissä.	Turussa.	Tampereella.	Viiipurissa.	Oulussa.	Porissa.	Nikolainkaupung.	Kuopiossa.	Poriwoossa.	Hämeenlinnassa.	Undessakaupung.	Kotkassa.	Ristinaassa.	Kokkolassa.	Raahessa.	Loviisassa.	Jyväskylässä.	Pietarsaaressa.	Tammisaaressa.	Hangossa.	Torniossa.	Marianhaminassa.	Kemissä.	Summa.	Maaseudulla.	Summa koko maassa.		
Kivenhakuu-verstaissa	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	3	—	3		
Kalkkipolttimoissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	12	
Tiilitaissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	
Kaakeli- ja fajanssiteht.	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	55	
Sementtivalimoissa	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	
Lasitehtaissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	253	264	
Värjäyslaitoksissa	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	
Väritehtaissa	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	
Saipputehtaissa	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	
Asfalttitehtaissa	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	
Kaasulaitoksissa	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	
Tulitikkutehtaissa	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	
Nahkaparkitoissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	
Satulasepänverstaassa	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	
Harjatehtaissa	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6	
Villateollisuuslaitoksiss.	—	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	10	
Pumpuliteollisuuslait.	—	4	7	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	12	31	
Trikootaissa	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	
Nyöripunojalaitoksissa	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	
Puuhiomoissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Sellulosatehtaissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Paperitehtaissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	8
Kattohuopatehtaissa	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	
Tapettitehtaissa	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4
Kirjansitomalaiteksissa	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	
Sahalaitoksissa	2	—	1	—	1	17	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	69	102	
Splinttitehtaissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3
Nikkarinverstaissa	18	—	2	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	—	23	
Lankarullatehtaissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Tynnyrintekijäin verst.	—	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4
Korkkitehtaissa	1	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	10
Koppatehtaissa	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Maalareita	5	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	13
Lasimestareita	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Kadunlaskijoita	62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62	—	62
Jauhomyllyissä	—	—	—	—	—	—	3	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	7
Potaattijauhotehtaissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Sokeritehtaissa	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4
Karamellitehtaissa	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4
Kahvinlisäystehtaissa	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Leipomoissa	6	2	—	5	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	15
Sokerileipomoissa	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	7

Teollisuus, jossa mainitut henkilöt ovat olleet työssä.	Helsingissä.	Turussa.	Tamperella.	Viipurissa.	Oulussa.	Porissa.	Nikolainkaupung.	Kuopiossa.	Porvoossa.	Hämeenlinnassa.	Uudessakaupung.	Kotkassa.	Ristiinassa.	Kokkolassa.	Raahessa.	Lovisassa.	Jyväskylässä.	Pietarsaarella.	Tammisaarella.	Hangossa.	Torniossa.	Marianhaminassa.	Kemissä.	Summa.	Maaseudulla.	Summa koko maassa.		
Teurastuslaitoksissa . .	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	
Makkaratehtaissa	3	—	—	—	—	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	9	
Konservitehtaissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	
Oluttehtaissa	6	3	1	4	1	1	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	9	31	
Viinapolttimoissa ja väkiviinätehtaissa	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	
Etikkatehtaissa	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	
Kivennäisvesitehtaissa .	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	
Tupakkatehtaissa	6	4	2	57	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74	—	74	
Räätälinverstaissa	10	2	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	15	
Kravattitehtaissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Hattutehtaissa	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	7
Turkkurinlaitoksissa . .	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6
Suutarinverstaissa	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Tukanleikkulaitoksissa	12	7	—	4	—	1	4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	—	29
Pesulaitoksissa	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Kirjapainoissa	17	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	—	21
Kivipainoissa	8	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	13
Valokuvaalaitoksissa . .	4	2	2	2	1	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	15
Summa	202	59	30	76	3	20	35	3	2	5	1	27	1	2	1	1	1	5	2	2	1	5	1	—	485	437	922	

X. Taulu

osoittava ammattilaisten ja ulkomaalaisten työntekijäin lukumäärää v. 1894, jaettuina kihlakuntiin.

Teollisuus, jossa mainitut henkilöt ovat olleet työssä.	Helsingin kihlak.	Pernajan kihlak.	Lohjan kihlak.	Raaseporin kihlak.	Maskun kihlak.	Ahvenamaan kihl.	Piikkiön kihlak.	Hailkon kihlak.	Tyrvään kihlak.	Pirkalan kihlak.	Haakon kihlak.	Hollolan kihlak.	Tammelan kihlak.	Rannan kihlak.	Kyrmin kihlak.	Lapveden kihlak.	Salmiin kihlak.	Kuopion kihlak.	Liperin kihlak.	Rantasalmen kihl.	Korsholman kihl.	Pietersaaren kihl.	Oulun kihlak.	Salon kihlak.	Kemin kihlak.	Summa.
Kalkkipolttimoissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Tiilitehtaissa	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Kaakeli- ja fajanssitehtaissa	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47
Lasitehtaissa	—	—	4	—	—	—	—	20	—	—	—	—	24	47	34	—	93	—	10	7	14	—	—	—	—	253
Värjäyslaitoksissa	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Tulitikkutehtaissa	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Nahkaparkitoissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Villateollisuuslaitoksissa	1	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Pumpuliteollisuuslaitoksissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Puuhiomoissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Sellulosatehtaissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Paperitehtaissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Sahalaitoksissa	—	2	1	—	—	—	—	5	1	—	—	—	1	—	36	—	11	—	4	—	3	—	1	—	4	69
Splinttitehtaissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Lankarullatehtaissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Jauhomylyissä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Potaattijauhotehtaissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Konservitehtaissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3
Oluttehtaissa	1	1	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	9
Viinapolttimoissa ja väkiviinotehtaissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kivennäisvesitehtaissa	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Summa	32	3	6	6	2	4	5	21	1	6	2	1	38	66	71	16	104	1	14	7	21	3	1	1	5	437

XI. Lyhyt kertomus

sellaisista Suomen teollisuuslaitoksissa vuonna 1894 sattuneista tapaturmista,
joista tieto on annettu.

Teollisuuslaitos.	T a p a t u r m a n l a a t u.
Kivenhakkuutehdas	Kolme pienempää tapaturmaa.
Tiilitehdas	Yhden naisen oikea käsi musertunut raitiotiellä; sairasti kuusi viikkoa.
Tervapolttimo	Yksi työmies saanut palovammoja; sairasti 2 kuukautta.
Asfalttitehdas	Yksi pienempi tapaturma.
Nahkatehdas	Yhden työmiehen käsivarsi tarttunut käytinremmiin; käsivarsi sahattu poikki. 16 pienempää tapaturmaa.
Villateollisuuslaitos	Yhdeltä kankaankeritsijänaiselta keskisormi ja etusormi katkenneet leikkuukoneessa; yksi työmies nyrjäyttänyt vasemman kätensä ja yksi työläisnainen vasemman jalkansa; yhdeltä kankurinaiselta oikean käden etusormenpää musertunut kangaspuissa; eräältä toiselta vasemman käden nimetön sormi musertunut kangaspuissa; yksi kehrääjänainen haavoittanut kahta sormeansa remmiä sijoilleen asettaessaan.
Sama	Yksi työläisnainen menettänyt toisen kätensä plyyssikoneessa.
Sama	Yksi tapaturma.
Sama	Yksi työläisnainen menettänyt yhden nivelen oikeasta peukalosta; vakuutuksen nojalla saanut vahingonkorvausta <i>Smc</i> 600.
Pumpuliteollisuuslaitos	36 pienempää tapaturmaa, joista on suoritettu korvausta <i>Smc</i> 1,677.
Sama	8 pienempää tapaturmaa, joiden johdosta yhteensä on menetetty 162 työpäivää; kaksi tapaus, joissa sormi on menetetty.
Sama	Neljä tapaturmaa, joista yhdessä yksi sorminivel on menetetty.
Pellavateollisuuslaitos	Yksi kehrääjänainen loukannut vasemman käden etusormea, sairaana 41 päivää; eräs toinen oikean käden keskisormea — sairaana 7 päivää; yksi kehrääjänainen loukannut rintaansa rautatankoon — työhön kykenemätön 247 päivää; yhdeltä kehrääjänaiselta oikean käden etusormi katkennut kahden hammasrattaan välissä; yksi karttaaja loukannut oikean käden nimetöntä sormea hammasrattaan ja suojeluskaapun välissä — sairaana 6 päivää; yksi niisiensolmijänainen kompastunut ja loukannut päätänsä — sairaana 16 päivää.
Puuhio	Yksi työmies loukannut päätänsä; sairaana yhden viikon.
Sama	Kuusi pienempää tapaturmaa, joista vakuutuksen nojalla on maksettu <i>Smc</i> 187: 26.
Sama	Yksi pienempi tapaturma; työmies sairaana kolme viikkoa.
Sama	13 tapaturmaa, joista yksi päättyi kuolemalla.
Selluloosatehdas	Yhtä työmiestä polttanut höyry rikkoutuneesta torvesta; sairaana 6 viikkoa.
Paperitehdas	Yksi sahaaja menettänyt kaksi sormea vasemmasta kädestä sirkelisahassa — parani 83 päivän kuluttua; eräs toinen osittain menettänyt kolme sormea oikeasta kädestä — parani 96 päivän kuluttua; yksi työmies pahvinkuivauslaitoksessa saanut kätensä puserrinvalssin ja kuivaushuovan väliin — parani 102 päivän kuluttua.
Kirjansitomo	Yksi pienempi tapaturma.

Teollisuuslaitos.	T a p a t u r m a n l a a t u.
Sälötehdas	Yksi tapaturma, joka päättyi kuolemalla; yksi työmies vahingoittanut toista silmäänsä — vakuutuksen nojalla saanut vahingonkorvausta <i>Myc</i> 400.
Sahalaitos	Kaksi pienempää tapaturmaa.
Sama	Yksi työmies menettänyt kolme sormea sirkkelisahassa.
Sama	Kaksi tapaturmaa.
Sama	Yhteen työmieheen sattunut sirkkelisahasta singahtanut rima; kuollut.
Sama	Neljä tapaturmaa.
Sama	Yksi työmies tarttunut remmiin ja paiskautunut erästä hirttä vastaan sekä silmänräpäyksessä kuollut.
Sama	Kahdeksan tapaturmaa.
Sama	Kolme tapaturmaa, joista yhdessä kaksi sormea menetettiin.
Sama	Viisi ankarampaa ja kaikenlaisia pienempiä tapaturmia, joista vakuutuksen nojalla vahingonkorvauksena on suoritettu <i>Myc</i> 1,568: 33 sekä apurahastosta <i>Myc</i> 882. Tapaturmista on yksi tuottanut kuoleman ja yhdessä menetetty kolme sormea.
Sama	Kolme pienempää tapaturmaa.
Sama	Yksitoista pienempää tapaturmaa.
Sama	Yhdeltä työmieheltä on sirkkelisaha leikannut poikki varpaat oikeasta jalasta — sairaana 72 päivää. Yksi työmies taittanut toisen jalkansa.
Sama	Yksi työmies menettänyt vasemman käden etusormen sirkkelisahassa; yksi vähäisempi tapaturma.
Puuvillatehdas	Kaksi ruumiinvammaa.
Puusepäntehdas	Yksi työmies menettänyt osan eräästä sormesta sirkkelisahassa.
Sama	Yksi työmies tarttunut transmissiooniakseliin; oikea sääri ja vasen käsivarsi katkenneet.
Korkkitehdas	Yksi pienempi tapaturma.
Sokeritehdas	Yhden työmiehen vasempaa jalkaa vahingoittanut siirappiastia — sairaana 7 päivää; yhtä työmiestä vahingoittanut moukarista irtautunut rautakappale — sairaana 13 päivää; yksi työmies vähäpätöisesti vahingoittunut — sairaana 5 päivää.
Sikuritehdas	Yksi työmies vahingoittanut käsivartensa ottaessaan alas tyhjiä laatikoita makasiinissa; sairaana 6 kuukautta.
Oluttehdas	Neljä pienempää tapaturmaa.
Sama	Kolme pienempää tapaturmaa, joista vakuutuksen nojalla on maksettu 60 mk.
Sama	Viisi pienempää tapaturmaa.
Sama	Yksi pienempi tapaturma.

XII. Lyhyt kertomus

apurahastoista y. m., joita oli olemassa erityisissä Suomen teollisuuslaitoksissa vuonna 1894.

Teollisuuslaitos.	Rahaston tai hyväntekeväisyyslaitoksen laatu.	Työmiesten luku tehtais- sa, jotka ovat	
		a) perustaneet sairas- tai apu- rahaston.	b) vakuuttaneet työmiehet tapaturman varalle.
Osakeyhtiö Granit, Hanko. K. V. Bergmanin kivenhak- kuutehdas, Helsinki.	Sairas- ja hautausapurahasto . . . . . Työmiehet osalliset Helsingin yleiseen sairaus- ja hautausapurahastoon; sitä paitsi keskinäinen vakuutus työmiesten kesken siten, että kun joku työmies on sairas, muut, siksi kunnes toisen- laista apua maksetaan, tekevät työtä ½ tuntia ylimääräistä aikaa päivässä, josta työstä palkka lankee sairaalle. Työmiehet vakuutetut tapatur- man varalle	225 14	— 14
Arabian Osaketehdas, Hel- singin pitäjää.	Sairas- ja hautausapurahasto	235	—
Karhulan Lasitehdas, Kymi.	Sama sama	192	—
Pitkärannan Lasitehdas y. m. tehtaita, Impilahti.	Sama sama sairaala	314	—
Nuutajärven Lasitehdas, Ur- jala.	Sairasrahasto; pääoma vuoden lopussa <i>Smc</i> 6,404. .	102	—
Tirvan kimröökitehdas, Val- keala.	Sama	12	—
Helsingin Asfaltti-Osake-Yh- tiö.	Työmiehet osalliset Helsingin yleiseen sairaus- ja hau- tausapurahastoon sekä vakuutetut tapaturman varalle	47	47
Helsingin Kaasutehdas.	Sairasrahasto, yhteinen kaasutehtaalle ja sen kone- pajalle	60	—
Tampereen Tulitikkutehdas.	Apurahasto	55	—
Porin Tulitikkutehdas.	Sairasrahasto; pääoma <i>Smc</i> 900	65	—
Åströmin Veljesten Nahka- tehdas, Oulu.	Sairas- ja hautausapurahasto, johon työmiehet mak- savat 1% palkastaan; vapaa lääkärinhoito; työ- miehet vakuutetut tapaturman varalle 3 kert. palkan arvosta	375	375
Tampereen verkatehdas.	Apurahasto, josta maksetaan sairasapua noin $\frac{3}{4}$ työansiota sekä hautausapua kuin myös apua työhönkykenemättömille leskille ja kuolleiden työmiesten alaikäisille lapsille; pääoma — <i>Smc</i> 33,430: 50. Yhtiö antaa vapaata lääkärinhoitoa ja lääkkeitä sekä kustantaa työmiesten tapatur- mavakuutuksen	243	243
Kosken verkatehdas.	Sairasrahasto; pääoma <i>Smc</i> 4,000.	40	—
Kaasmarkun verkatehdas, Ulvila.	Sama; pääoma <i>Smc</i> 3,449: 90. Työmiehet vu- kuutetut tapaturman varalle	50	50
Littoisten verkatehdas, Lie- to.	Apurah. invaliideja ja vanhuksia varten; pääoma <i>Smc</i> 21,512. Sairas- ja haut. apurah.; pääoma <i>Smc</i> 7,558	222	—

Teollisuuslaitos.	Rahaston tai hyväntekeväisyyslaitoksen laatu.	Työmiesten luku tehtais- sa, jotka ovat	
		a) perustaneet sairas tai apu- rahaston.	b) vakuuttaneet työmiehet tapa- turman varalle.
Finlayson & C:o Pumpuliteol- lisuuslaitos, Tampere.	Sairas- ja eläkerahasto; pääoma <i>Smc</i> 97,086: 40. Tapaturmarahasto; pääoma <i>Smc</i> 23,389: 45. Vuoden kuluessa on suoritettu sairasapua 218 henkilölle <i>Smc</i> 4,057: 15, eläkkeitä 124 henkilölle <i>Smc</i> 15,181: 45, hautausapua 12 henkilölle <i>Smc</i> 217: 50, 36 tapaturmasta <i>Smc</i> 1,677	2,154	—
Forssan Pumpuliteollisuus- laitos, Tammela.	Sairasrahasto <i>Smc</i> 170,479. Yhtiö antaa vapaata lää- kärinhoitoa ja lääkkeitä. Sairaala, jossa on 12 vuodetta	1,207	—
Vaasan Pumpuliteollisuus- laitos.	Sairasrahasto; pääoma <i>Smc</i> 17,479: 86	801	—
John Barker & C:ön Jälkeis- ten Pumpuliteollisuuslai- tos, Turku.	Työmiehet vakuutetut tapaturman varalle sekä saa- vat vapaata lääkärinhoitoa ja lääkkeitä	—	171
Tampereen Pellavateolli- suuslaitos.	Apurahasto, yhteinen pellavateoll. laitokselle, sahalle ja puuhiomolle; pääoma <i>Smc</i> 137,205: 37	1,378	—
Nokian Osake-Yhtiön teh- taat, Pirkkala.	Sairasrahasto: kantarahasto <i>Smc</i> 5,461: 67 ja apu- rahasto <i>Smc</i> 19,781: 39. Invalidirahasto <i>Smc</i> 12,003: 82. Idestamin eläkerahasto <i>Smc</i> 14,537: 84. Työ- miehet tapaturman varalle vakuutetut	251	251
Valkiakosken paperitehdas, Sääksmäki.	Sairasrahasto; pääoma <i>Smc</i> 13,500; työmiehet tapa- turman varalle vakuutetut kaksinkertaisen pal- kan arvosta, ...	306	306
Mäntän paperitehdas, Keu- ruu.	Sairas- ja vaivaisrahasto; pääoma <i>Smc</i> 7,140. Kansa- koulurahasto <i>Smc</i> 1,120, kansakoulurakennusra- hasto <i>Smc</i> 1,839. Aleksanderinrahasto <i>Smc</i> 3,260. Työmiehet invaliditeetin varalle vakuutetut 120,000 markasta	236	236
Kankaan paperitehdas, Jy- väskylä.	Sairas- ja eläkerahasto	124	—
Verlan puuhiomo, Jaala.	Sairas- ja apurahasto, <i>Smc</i> 5,000. Työmiehet tapa- turman varalle vakuutetut	57	57
Myllykoski puuhiomo, Sip- pola.	Sairasrahasto. Työmiehet tapaturman varalle vakuu- tetut	66	66
Inkeröisten puuhiomo, Sip- pola.	Apurahasto, <i>Smc</i> 23,877: 22	310	—
Kannuskosken puuhiomo, Valkeala.	Sairasrahasto. Lainakirjasto	40	—
Kymin paperitehdas, Val- keala.	Sairasrahasto; pääoma <i>Smc</i> 38,164: 88	588	—
Enson puuhiomo, Jääski.	Sairasrahasto, johon työmiehet suorittavat 1% pal- kastaan; pääoma <i>Smc</i> 1,026. Työmiehet tapatur- man varalle vakuutetut	257	257
Kyröskosken paperitehdas, Hämeenkyrö.	Sairas- ja hautausapurahasto	138	—
Karhulan puuhiomo, Kymi.	Sairasrahasto	107	—

Teollisuuslaitos.	Rahaston tai hyväntekeväisyyslaitoksen laatu.	Työmiesten luku tehtais- sa, jotka ovat	
		a) perustaneet sairas tai apu- rahaston.	b) vakuuttaneet työmiehet tapaturman varalle.
Porvoon Höyrysaha.	Eläkerahasto; työmiehet tapaturman varalle vakuutetut	—	353
Koskenkylän saha, Pernaja	Sairasrahasto	66	—
Kirkonkylän höyrysaha, Lohja.	Sairasrahasto; pääoma <i>Smc</i> 1,000	100	—
Kotkan höyrysaha.	Sairasrahasto, johon työmiehet suorittavat 2% palkastaan, jota vastaan he saavat lääkärihoitoa ja lääkettä sekä apua asianhaaran mukaan	67	—
W. Gutzeit & Co:n Höyrysaha, Kotka.	Apurahasto. Osa työmiehistä tapaturman varalle vakuutettu	451	177
Hietasen Höyrysaha, Kotka.	Apurahasto. Osa työmiehistä tapaturman varalle vakuutettu	304	60
Hallan Höyrysaha, Kymi.	Sairasrahasto; vuoden kuluessa suoritettu apua <i>Smc</i> 1,343	305	—
Karhulan Höyrysaha, Kymi.	Sairasrahasto	203	—
Sunilan Höyrysaha, Kymi.	Sairasrahasto	142	—
Reposaaren Höyrysaha, Pori.	Sairas- ja hautausapurahasto; pääoma <i>Smc</i> 14,000	366	—
Porin Höyrysaha-Yhtiön sahalaitos.	„Vanhan sahan“ sairaspurahasto, <i>Smc</i> 6,581; „Seikun“ sahan sairaspurahasto, <i>Smc</i> 10,000. R. Rosengrenin lahjoitusrahasto, <i>Smc</i> 4,000. C. & W. Rosenlewin lahjoitusrahasto, <i>Smc</i> 34,416. Työmiehet tapaturman varalle vakuutetut 1 1/2 kert. palkan arvosta	561	561
Varkauden Sahat, Leppävir- ta.	Vaivaisrahasto, <i>Smc</i> 6,420. Sairaspurahasto <i>Smc</i> 9,389	161	—
Taipaleen saha, Leppävirta.	Sairasrahasto; pääoma <i>Smc</i> 3,000	62	—
Jyväskylän Höyrysaha.	Apu- ja eläkerahasto; pääoma <i>Smc</i> 10,000	84	—
O. Yht. Tornatorin Lankarullatehdas, Hollola.	Työmiehet nauttivat vapaata lääkärihoitoa ja ovat tapaturman varalle vakuutetut	—	213
Syväniemen Lankarullatehdas, Karttula.	Apurahasto; pääoma <i>Smc</i> 1,333: 18	113	—
Töölön sokeritehd., Helsinki.	Apurahasto, <i>Smc</i> 31,257. Työmiehet tapaturman varalle vakuutetut	149	149
Auran sokeritehdas, Turku.	Apu- ja eläkerahasto	112	—
Osake-Yht. P. Sinebrychoffin Olutpanimo, Helsinki.	Apurahasto; sairaala	230	—
Sörnäisten Osakepanimo, Helsinki.	Apurahasto vanhoille työmiehille. Työmiehet tapaturman varalle vakuutetut	—	40
Yhtiö-Olutpanimo, Viipuri.	Sairas- ja eläkerahasto	50	—
Ph. U. Strengbergin O. Yht. Tupakkatehd., Pietarsaari.	Apurahasto, <i>Smc</i> 10,000. Työmiehet nauttivat vapaata lääkäriapua ja lääkkeitä	275	—
H. Borgström nuor. Tupakkatehdas, Helsinki.	Sairas- ja hautausapurahasto. Ylimääräinen apurahasto; ruokalaitos. Raamatunselitystä kerran viikossa; kustannetaan opetusta oppilaille korkeammassa ja alemmassa käsityöläiskoulussa	237	—

Teollisuuslaitos.	Rahaston tai hyväntekeväisyyslaitoksen laatu.	Työmiesten luku tehtais- sa, jotka ovat	
		a) Perustaneet sairas- tai apu- rahastot.	b) vakuuttaneet työmiehet tapaturman varalle.
P. C. Rettig & C:on Tupak- katehdas, Turku.	Sairas- ja hautausapurahasto. Miespuolinen työväki tapaturman varalle vakuutettu	303	48
Hangon kylpylaitos.	Apurahasto	17	—
Weilin & Göösin Tehdas.-Os- Yht., Helsinki.	Sairas- ja hautausapurahasto, <i>Amc</i> 3,500. Työväki tapaturman varalle vakuutettu	169	169
Helsingin Sentraalikirjapai- no.	Apurahasto	45	—
Yksi kalkkitechdas.	Työmiehet tapaturman varalle vakuutetut	—	30
Kaksi tiilitechdasta.	Sam. sam. sam. sam.	—	42
Yksi tervapolttimo.	Sam. sam. sam. sam.	—	5
Kaksi teknokemiallista teh- dasta.	Sam. sam. sam. sam.	—	22
Kaksi saippuatehdasta.	Sam. sam. sam. sam.	—	25
Yksi kaasutehdas.	Sam. sam. sam. sam.	—	21
Kaksi tehdasta sähkövalais- tusta varten.	Sam. sam. sam. sam.	—	19
Yksi huujautehdas.	Sam. sam. sam. sam.	—	27
Yksi harjansitojantehdas.	Sam. sam. sam. sam.	—	62
Yksi paperitehdas.	Sam. sam. sam. sam.	—	30
Yksi kirjansitomo.	Sam. sam. sam. sam.	—	12
Kaksitoista sahalaitosta.	Sam. sam. sam. sam.	—	504
Yksi sälotehdas.	Sam. sam. sam. sam.	—	45
Kaksi puusepäntehdasta.	Sam. sam. sam. sam.	—	114
Yksi korkkitechdas.	Sam. sam. sam. sam.	—	13
Yksi jauhomylly.	Sam. sam. sam. sam.	—	12
Yksi sikuuritehdas.	Sam. sam. sam. sam.	—	28
Yksi makkaratehdas.	Sam. sam. sam. sam.	—	12
Kahdeksan olutpanimoa.	Sam. sam. sam. sam.	—	130
Kaksi viinapolttimoa.	Sam. sam. sam. sam.	—	40
Yksi rullakartiinitehdas.	Sam. sam. sam. sam.	—	5
Kaksi kirjapainoa.	Sam. sam. sam. sam.	—	82
Yhteensä		14,843	5,125

VII. B. Postisäästöpankki.

1—8. Postisäästöpankin hallituksen kertomukset vuosilta 1887—94. Helsingissä 1888—95.

VIII. Sokeain, Kuuromykkäin ja Mielivikaisten tilastoa.

1. Tilastollisia Tauluja Suomen sokeista vuonna 1873. Helsingissä 1877.
2. Heikkojärkisiä lapsia koulu-iässä, asiantilan mukaan Maaliskuussa 1883. Helsingissä 1885.

IX. Alkeisopistot.

- 1—3. Tilastollisia osoituksia alkeisopistojen tilasta ja vaikutuksesta lukuvuosina 1884—87. Helsingissä 1886—88.
4. Kertomus alkeisoppilaitoksien tilasta ja toiminnasta lukuvuosina 1884—87. Helsingissä 1888.
- 5—7. Tilastollisia katsauksia alkeisopistojen tilasta ja vaikutuksesta lukuvuosina 1887—90. Helsingissä 1889—91.
8. Kertomus alkeisoppilaitoksien tilasta ja toiminnasta lukuvuosina 1887—90. Helsingissä 1891.
- 9—11. Tilastollisia katsauksia alkeisopistojen tilasta ja vaikutuksesta lukuvuosina 1890—93. Helsingissä 1892—94.
12. Kertomus alkeisoppilaitoksien tilasta ja toiminnasta lukuvuosina 1890—93. Helsingissä 1894.
- 13—14. Tilastollisia katsauksia alkeisopistojen tilasta ja vaikutuksesta lukuvuosina 1893—95. Helsingissä 1895—96.

X. Kansanopetus.

- 9—11. Kansakoululaitos lukuvuosina 1883—86. Helsingissä 1885—87.
12. Lastenopetus evankelis-luterilaisissa seurakunnissa vuonna 1886. Helsingissä 1888.
- 13—16. Kansakoululaitos lukuvuosina 1886—90. Helsingissä 1889—93.
17. Lastenopetus evankelis-luterilaisissa ja kreikkalais-venäläisissä seurakunnissa vuonna 1891. Helsingissä 1893.
- 18—21. Kansakoululaitos lukuvuosina 1890—94. Helsingissä 1894—95.

XII. Vankeinhoito.

- 3—12. Vankeinhoitohallituksen kertomukset vuosilta 1884—93. Helsingissä 1886—95.

XIII. Postitilastoa.

Uusi jakso. 3—10. Postihallituksen kertomukset vuosilta 1887—94. Helsingissä 1889—95.

XIV. A. Maanmittaus.

1. Maanmittaus-ylihallituksen kertomus vuodelta 1885. Helsingissä 1887.
- 3—10. ” ” kertomukset vuosilta 1887—94. Helsingissä 1889—95.

XV. Luotsi- ja Majakkalaitos.

Uusi jakso. 1—8. Luotsi- ja Majakkalaitoksen Ylihallituksen kertomukset vuosilta 1885—92. Helsingissä 1887—95.

XVI. Yleiset Rakennukset.

1. Yleisten Rakennusten Ylihallituksen kertomus vuosilta 1888—92. Helsingissä 1894.

XVII. Kruununmetsät.

Uusi jakso. 1—3. Metsänhoitohallituksen kertomukset vuosilta 1885, 1888, 1891 Helsingissä 1887—93.

XVIII. Teollisuus-tilastoa.

- 1—10. Vuosilta 1884—93. Edellinen osa. Vuoriviljelys, geologinen tutkimus ja malmien etsintä, rahapaja ja kontrollilaitos, konepajat ja valimot y. m. Helsingissä 1886—95.
- 1—11. Jälkimmäinen osa. Tehtaita ja käsityölaitoksia. Helsingissä 1886—96.

XIX. Tie- ja Vesirakennukset.

5—9. Tie- ja Vesirakennusten Ylihallituksen kertomukset sen johtaessa tehdyistä töistä vuosina 1889—93. Helsingissä 1890—95.

XX. Raatitilasto.

16. Raatitiehallituksen kertomus vuodelta 1886. Helsingissä 1887—88.
19. " " " " 1889. " 1890.
22. " " " " 1892. " 1893.

XXI. Köyhäinhoidon-tilasto.

A. Tilastollisen Päätöimiston julkaisuja.

1. Köyhäinhoito vuosina 1881, 1883, 1885 ja 1887. Helsingissä 1891.

B. Köyhäinhoitotarkastelijan julkaisuja.

2. Köyhäinhoitotarkastelijan kertomus vuodelta 1894. Helsingissä 1895.

XXII. Vakuutus-olot.

1—3. Vakuutus-tarkastelijan kertomukset vuosilta 1892—94. Helsingissä 1893—95.

XXIII. Oikeustoimi.

1. Prokuraattorin kertomus vuodelta 1891. Helsingissä 1894.

2. Oikeustoimituskunnan kertomus vuodelta 1892. Helsingissä 1895.

Kaikki edelläseisovat vihkot ovat päällekirjotuksella.

„Bidrag till Finlands Officiela Statistik“

ulostulleet myöskin ruotsiksi, sekä sen lisäksi:

Sarjaa I: 1. **Handel och Sjöfart** åren 1856—65 (i 2 delar). Helsingfors 1866.

” V. **Temperaturförhållanden i Finland** åren 1846—65. Första häftet. Helsingfors 1869.

” XI. **Medicinalverket.** Ny följd. 1—10. Medicinalstyrelsens berättelser för åren 1884—93. Helsingfors 1886—95.

” XIII. **Poststatistik.** Ny följd. 1—2. Poststyrelsens berättelser för åren 1885—86. Helsingfors 1887—88.

” XIV. A. **Landtmäteriet.**

2. Öfverstyrelsens för Landtmäteriet berättelse för år 1886. Helsingfors 1889.

” XIV. B. **Justeringsverket.**

1—4. Justeringskommissionens berättelser för åren 1891—94. Helsingfors 1893—95.

” XIX. **Väg- och Vattenbyggnaderna.**

1—4. Öfverstyrelsens för Väg- och Vattenbyggnaderna berättelser om de under dess ledning verkställda arbeten åren 1885—88. Helsingfors 1886—90.

” XX. **Jernvägsstatistik.**

15. Jernvägsstyrelsens berättelse för år 1885. Helsingfors 1886.

17—18. " " berättelser för åren 1887—88. Helsingfors 1888—89.

20—21. " " " " 1890—91. " 1891—92.

23—24. " " berättelser för åren 1893—94. " 1894—95.

” XXI. **Fattigvårdsstatistik.**

B. Utg. af Fattigvårdsinspektören.

1. Fattigvårdsinspektörens berättelser för åren 1892—93. Helsingfors 1894.